

MAREA UNIRE DELA 1918

—Ion HALMAGHI—

Marea Unire pe care o aniversăm la 1 Decembrie anul acesta, are o semnificație morală de curaj și dragoste de neam și țară, pentru cei descurajați de impasurile prin care trece Țara Românească, în momentele istorice de acum.

Această Unire s'a înfăptuit prin îngemănarea strădaniilor de generații care au fost călăuzite de revoluția lui Tudor din 1821 și până în Decembrie 1918. Toate impedimentele vremurilor au fost înlăturate și prima treaptă - unirea Munteniei cu Moldova - a fost realizată cu mare înțelepciune și succes național.

Ideea călăuzitoare a fost cea a Unirii tuturor țărilor cu populație românească cu aceeași etnie, limbă, aceeași tradiții, cu aceeași viziune despre lume și viață și cu idealul Unirii, ca un vis mare și imperativ al existenței românești.

Originea comună, daco-romană care a fost piatra din capul unghiului și trăirea laolaltă prin decursul veacurilor, au creat

tradiții comune, idealuri comune și vorbirea fără întrerupere a aceleiași limbi. Mitul continuității a fost datul fundamental al ființării naționale, în istorie, în veac. Și nici o teorie avangardistă sau suprarrealistă nu va putea lichida sau destrăma această mitologie românească.

Din aceasta s'a dezvoltat și articulat, în linii armonice și multilaterale, conștiința națională ca ferment pentru o unire încheiată și salvatoare. Și, ea s'a realizat, în ciuda tuturor adversităților și greutăților pentru că era bazată pe dreptate și pe realitate, adică era o reflecție a realității ontologice și istorice.

Generații întregi, de la revoluția lui Tudor până în 1918, s'au sacrificat cu inima curată și disponibilă, să adune sub aceeași cupolă toate răspândirile naționale și sub țările aceleiași legi, **legea românească**, specifică și atotcuprinzătoare, care să înlesnească creația unor armonii originale și unice în viața socială și spirituală, pe lângă

valorificarea acelor care veneau din trecutul aristocratic al întregului neam, prin intermediul fluxului istoric al tradițiilor.

Actul **Unirii din 1918** a fost certificatul de maturitate al poporului român și rămâne în istoria românească un exemplu al virtuților naționale.

La ceasul de cumpănă al istoriei naționale din zilele noastre, după zguduirile de care a fost încercat în perioada comunistă neamul întreg, prin genocidul național și cultural, amintirea **Mării Uniri din 1918** poate constitui un reviriment național, de confruntare, de analiză a datelor de conștiință și de verificare a tărilor sufletești, spirituale disponibile pentru refacerea națională și pentru dezlănțuirea de energii creatoare, care să asigure un loc în istoria lumii și în eternitatea unei mântuirii care este dată de Dumnezeu, fiecărui neam care se învrednicește de darurile sale, prin ascultare, voie și rugăciune.

Continuare în pag. 4

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR articole semnate de următorii colaboratori din România:

Andrei BĂDIN	pagina 2
Roland C. PENA	pagina 2
Dan BITU	pagina 4
Viorel PALTIN	pagina 5
R. IORDACHE	pagina 6
Prof. F. NĂDĂBAN	pagina 9
Prof. Gh. BUZATU	pagina 9
Av. George VASU	pagina 9
Aurel POP	pagina 13
Prof. N. Ciachir	pagina 15

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonament anual
30 \$ / 50 DM

THE ROMANIAN VOICE THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 24 NR.265 - DECEMBRIE 1998

PUBLICAȚIE LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDĂ

POLITICA ȘI MORALA

Eugen BĂRSAN

Viața politică înseamnă prezentul și viitorul țării. Iar pentru a servi cu adevărat la ridicarea națiunii, ea trebuie să stea sub controlul moralei. Aceasta ca o regulă, de oricând și mai ales de acum, când societatea românească încă nu și-a regăsit coeziunea în "ființa națională" pentru a-și exprima mai hotărât agrementul sau opoziția față de ce se întâmplă.

Mediul politic românesc actual este plin de parafrazi. Și drept consecință, țara este pedagogică de oameni care, din punct de vedere moral, nu ar mai avea dreptul la cuvânt în politica românească. Prin ei, asediul comunist asupra ființei naționale încă n'a încetat. Asupra ființei care, la baza ei, dispune de comoara tradiției și a spiritualității trecutului istoric. Într'un chip blestemat, pedagogii-parafrazi caută să reducă ființa națională la un mediu în care vezi, cu consternare, cum politicienii "învârtiți" își văd liniștii de învârtelile lor. Și cu asta, parcă nimic rău nu s'ar fi întâmplat ori se întâmplă.

Ei nu vor să vadă că dincolo de durerea fizică, de foame și de spaima zilei de mâine, există o suferință mai profundă, care caută un punct de sprijin în haosul politic cotidian, care să fie o soluție pentru toate sfârșirile. Această soluție nu poate fi decât aplicarea moralei. În fapt, ea e o soluție în care se adună și se sintetizează, subordonându-i-se, o mână de virtuți printre care, în primul rând, adevărul și dreptatea. Virtuți care vis-à-vis de politica nu cunosc decât făcutul cu cârțile pe față în care să se spună lucrurilor pe nume. Într'un asemenea spus, morală nu vizează ceea ce este profitabil, ci ceea ce corespunde esenței sale. Între multe cele vizate, luând în specială considerare deriziunea actuală în care se bălăcește țara, morală vizează de deosebire majoritatea politicienilor care fac politica uitatului prin ce s'a trecut, ca, uitându-se, să fie din nou posibilă revenirea acelor vremuri. Prin politica acestor politicieni, de desconsiderare sau de minimalizare a lelelor, se desconsideră propria istorie.

Politicienii postdecembriști, în majoritatea lor, au o imagine proastă. În rândurile lor predomină clienții ai regimului Iliescu, demagogi și escroci. Astfel politica este alcătuită și reprezentată, în chip greu, de oportuniști luți de picior. Deși fiecare alegere a mai

Continuare în pagina 3

DE CRĂCIUN

—Pr.Gh.CALCIU—

Sunt vremuri care se repetă și poate că nu este bine ca, tocmai acum, de prăznuirea Nasterii Domnului nostru Iisus Hristos, să ne aducem aminte de moarte, de suferință, de dureri și de sărăcie. Dincolo de aceste mizerii ale vieții sociale, Sărbătoarea Crăciunului rămâne visul cel mai pur al sufletului nostru, zborul nostru pe deasupra lumii, însoțirea cu cerul, eternul nostru prezent fericit. Ceea ce nu înseamnă că putem uita de cei în suferință și nedreptățiți, de erezi, de asuprire și păcate, așa cum ne amintim, de fiecare dată, și de prunci uciși de Irod.

Nichifor Crainic, în poezia sa "Noapte de Crăciun", surprinde cu intuiția inegalabilă a poetului această eternitate prezentă, dedusă din prezentul etern divin:

Slavă Ție, Doamne, pentru-această noapte, / Somnul meu în unda lumii s'a scaldat, / Din adâncul nopții visului i-a dat / Dezlegări de taine prin năluci de soapte. / Slavă Ție, Doamne, pentru-această noapte.

Când Nichifor Crainic scria această poezie, era în închisoare, trăia un coșmar care ar fi trebuit să anuleze în inima lui bucuria slavei nopții sfinte. El vorbea de Noaptea Crăciunului, de slava nopții în care s'a născut Iisus, de bucuria care a umplut celula și viața prezentă atunci, aceeași cu cea care a umplut cerul și pământul când Hristos S'a născut. Sfinții Părinți spun

că, în mod mistic, Hristos Se naște, cu adevărat, că Noaptea de Crăciun, nu este o aniversare, o aducere aminte, ci atunci **Hristos se naște**. Acesta este sensul poeziei lui Crainic. În noaptea aceea de celulă, Hristos se naște și corul îngeresc i-a adus poetului deslegările de taine "prin năluci de soapte", pentru că orice grai îngeresc este o nălucă pentru urechea pământească.

În sensul acesta, bucuria senină a Crăciunului, taină înțelegerii neînțelese a "Nasterii celei fără de

inceput" este la fel de curată și de reală în noi, cei de atunci, ca și în cei de acum. Undeva, într-o casă medie din America, un copil, (sau mai mulți) primește câteva jucării complicate pe care le admiră o clipă, se joacă cu ele un ceas și le pune printre celelalte zeci de jucării, primite cu diverse ocazii.

În România, în aceeași noapte, un copil merge cu colinda și primește colaci și covrigi și un ban și nu va uita noaptea aceea, nu pentru darurile primite, bucuria darurilor este de o clipă, ci pentru că, într'un chip

misterios și deslegat "prin năluci de soapte", el a fost, fără a o înțelege deplin, mesagerul tainei Noptii de slavă. Și această bucurie nu se consumă niciodată. Peste nostalgia bucuriei de Crăciunul copilăriei noastre, peste idealizarea întâmplărilor prin scurgerea timpului, păstrăm în noi "nălucile de soapte" care au deslegat taine neînțelese și neexplorate. Și aceasta este puterea noastră spirituală.

Limbajul colindelor noastre este tot cel al eternului prezent. Hristos se naște acum; magii vin acum să-l aducă darurile lor semnificând regalitatea pământească și cerească a lui Iisus Pruncul; acum Maica Sfântă plânge că nu are cu ce înfășa Pruncul Sfânt. Nu a plâns atunci, numai atunci, ci plânge acum, plânge mereu, până în eternitate. Nu este acest lucru minunat în ochii noștri? Nichifor Crainic și colegii lui, cei care am stat în închisoare, povesteam adesea cum era Crăciunul copilăriei noastre, dar când colindam despre Nașterea lui Iisus, nu mai era trecut, nu mai era amintire, nici comparație, ci trăire actuală.

Este greu să explici acest sentiment al eternității prezente, este greu să-l înțelegi la alții, dacă tu nu l-ai trăit și nu-l trăiești. Înseamnă că-ți lipsește acea componentă mistică a sufletului prin care, și numai prin ea, poți ieși din acum și să te

Continuare în pag. 5

editorial

ÎNSEMNAȚII DESPRE ROMÂNIA ȘI NATO

Unul dintre subiectele mult discutate în țară este cel legat de încadrarea noastră în NATO, această organizație de apărare care se dezvoltă paralel cu dezvoltarea economică. În acest context, faptul că România - care nu are o perspectivă de refacere economică imediată - nu prezintă o garanție pentru membrii din NATO, face ca acest subiect să ia o formă obsesivă.

Nu știm dacă această condiție de dezvoltare economică, impusă de către responsabili din NATO, reprezintă adevăratul motiv pentru tergiversarea integrării României la această organizație, sau nu. Dacă această condiție nu reprezintă adevăratul motiv, atunci înseamnă că ne găsim într-o zonă de fals, din care nu se poate ieși decât prin căutarea și aflarea adevărului.

Este foarte adevărat că situația economică a României este sub orice critică și că este aproape imposibil ca ea să fie refăcută azi, prin posibilități proprii. Dar cum de am ajuns în această situație dificilă? Nu este nici un secret; toată lumea cunoaște tragediile prin care țara noastră a trecut în ultimii 60 de ani. Încă înainte de începerea celui de-al Doilea Război Mondial, România a fost părăsită de marile puteri occidentale. Ea a trebuit să se descurce singură în fața tuturor vicisitudinilor ce i-au stat în cale. Ca la finalul războiului, fiind un simplu pion pe tabla de șah a marilor puteri, România să fie abandonată complet, devenind o pradă a Rusiei Sovietice, în a cărei stăpânire a fost lăsată până la eliberarea ei în Decembrie 1989. Pentru eliberarea din iobăgia bolșevică, România nu a fost ajutată în nici un fel nici de Europa occidentală, nici de America. Pentru că în planurile acestor mari puteri nici nu intra eliberarea țărilor de după Cortina de Fier.

Rolul României de apărătoare a Europei, caracterul unic al culturii și civilizației ei, potențialul energetic, precum și resursele ei de bogății, sau nu au fost cunoscute, sau au fost ignorate de marile puteri. Pentru că de fapt, România, în decursul istoriei ei, dela naștere și până în 1945, a fost poarta dinspre Răsărit a Europei, granița limită față de lumea rusească și cea asiatică. Și cu toate acestea, România nu a fost apărută de coteropirea bolșevismului.

După 1945, URSS - în urma târgului cu Occidentul, soldată cu căderea României în sfera de influență bolșevică - pe parcursul unei perioade de aproape o jumătate de secol, a avut grijă ca prin ruine și genocid național și cultural să-i amenințe grav însăși existența ei istorică și să-i denatureze identitatea etnică și culturală.

Azi, tocmai aceste puteri - Europa occidentală și America - care ne-au trimis în sclavie, au pretenția ca România să facă sacrificii incredibile pentru a-și refăce economia, distrusă de bolșevism, cu propriile ei mijloace, pentru a putea fi integrată atât în NATO cât și în Uniunea Europeană. Ceea ce este curios, este că aceste puteri știu foarte bine că României îi lipsesc tocmai mijloacele de refacere. Și trist este că aceste mari puteri nu și pun probleme de răspundere morală față de România, pe care au lăsat-o să fie distrusă.

Miopia politică atât a Americii cât și a Europei occidentale merge atât de departe încât nici acum nu-și dau seama că prin pierderea țărilor de după Cortina de Fier, ei au pierdut enorm, și privesc cu superficialitate starea de lucruri și poziția geo-politică a României. Fără România, niciodată NATO nu va fi eficient ca să apere Europa în fața amenințării din partea Rusiei, care se va refăce - tot cu ajutorul lor economic - și va reveni pe eșichierul politicii mondiale.

În clipa însă în care Americanii și Europa occidentală sînt în confruntare cu problemele dificile insurmontabile, în spațiul din Răsăritul și Sud-Estul european, atunci își vor da seama de importanța României în acest spațiu și vor apela la ajutorul ei cu disperare, ca un imperativ absolut.

România n'ar trebui să ceară formal intrarea în NATO; România va fi parte obligatorie a NATO în momentul în care Europa va fi amenințată în partea de Răsărit și de Sud-Est.

România, țară latină, cu o populație de 30 milioane de locuitori, integrată total, politic, economic și cultural în Europa, un bastion în Răsăritul Europei, va constitui o punte de legătură a Europei cu celelalte continente.

Faptul că țara noastră ar trebui să fie automat parte a structurilor nord-atlantice și europene, pe de o parte, iar pe de alta că nu se poate baza pe ajutoare din afară, nu trebuie să influențeze cu nimic însă imperativul de refacere a României. Iar această refacere este o chestiune de viziune și fermitate, de unitate și solidaritate. România trebuie scoasă din mocirla în care se găsește astăzi. Elita politică are datoria să intre în acțiune, să facă purgările necesare, să așeze România pe făgașul organic și propriu al său. Cu sau fără NATO, cu sau fără Uniunea Europeană.

George BALĂȘU

AFACEREA MEGAPOWER SAU ÎNCEPUTUL SFÂRȘITULUI LUI PETRE ROMAN

— Andrei BĂDIN —

Nici nu s'a încheiat bine afacerea "Tigărele 2", că în România a apărut un nou scandal, cu implicații asemănătoare. Este vorba de ceea ce presa dămboviteană a numit "Afacerea Megapower". Dar, mai înainte, datele afacerii: pe 18 Mai anul curent, în portul Constanța, a sosit cu nava rusească Sibirski un container expediat din Statele Unite ale Americii, de firma Megapower către societatea Kamino, cu sediul pe Șoseaua București-Ploiești.

Containerul avea o greutate de 8.154 kilograme și transportul a fost achitat în Statele Unite cu suma de 4.063 dolari americani și trimis din Oakland, conținând 170 de cutii pline cu documente și aparatură electronică.

Despre sosirea containerului știu, cu cel puțin două săptămâni înainte, Serviciul Român de Informații și Serviciul de Informații Externe. A fost așteptat termenul legal de 150 de zile pentru ridicarea transportului, iar cum nimeni nu l-a revendicat, acesta a intrat în posesia statului român și ca atare, a fost deschis în prezența

vameșilor și a polițiștilor, în prezent SRI făcând o anchetă.

Decamdată, Serviciul Român de Informații, care a preluat transportul, nu a precizat decât că îl trebuie trei luni pentru a cerceta documentele, dar informațiile provenind din diverse surse lasă să se înțeleagă că întreaga afacere i-ar viza pe doi foști prim-miniștri, Petre Roman și Theodor Stolojan. Roman, la propunerea lui Stolojan a dat circa 20.000 de dolari, pentru o companie mixtă, Megapower. Bani s'au dus pe apa sâmbetei, fiind păpași în diferite feluri, dar nimeni nu s'a sesizat în nici un fel de acest jaf față de statul român.

Studierea țărilor afacerii duc spre Petre Roman și oamenii acestuia. Este vorba de prietenii lui Petre Roman din America, Cristian Lazarovici și Robert Deutsch, ultimul părând a fi cheia legăturii cu Roman. Deutsch, născut la București în 1934, din părinți comunisti ilegaliști și buni prieteni cu familia lui Walter Roman, tatăl lui Petre. El a studiat istoria la Universitatea din Kazan, iar

apoi a studiat la "Lomonosov", absolvind în 1957 cu lucrarea de diplomă despre participarea brigăzilor românești la revoluția bolșevică din 1917, publicată apoi de Walter Roman la Editura Politică, condusă ani de-a rândul de tatăl lui Roman. Deutsch s'a căsătorit în 1966 cu Carmen Petrescu, fiica lui Dumitru Petrescu, ilegalist comunist încă din 1924 și apropiat al lui Ceaușescu, care l-a reabilitat după ce a ajuns la Putere, după ce Dej îl trecuse pe linie moartă.

Acest Deutsch a fost puncta de legătură între grupul Megapower-Lazarovici și păcălirea statului român. Deutsch era la vremea aceea, 1990-1991, un fel de lobby-ist al lui Petre Roman în America, unde încerca să-i obțină tot felul de invitații la universități, în încercarea de a-i aranja intrarea în lumea bună la Washington, la acea vreme ostilă grupului Roman-Ilieșcu.

Pe baza acestei relații foarte apropiate de prietenie, Deutsch i-a prezentat lui Roman proiectul de finanțare, pentru care Roman a aprobat pe loc

12.000 de dolari, prin Banca Română de Dezvoltare, duși pe apa sâmbetei, ca și ceilalți 8.000 de dolari dați de BANCOREX, pe vremea lui Stolojan.

Nu știm cât e răzburare politică sau nu, de altă natură în această afacere, cum invocă liderii PD și Roman însuși, dar faptele stau dovadă. Petre Roman, acest Machiavelli al zilelor noastre, trebuia să răspundă înainte de toate în fața instanței chiar dacă, până în prezent, la Parchetul General s'au oprit tone de dosare în ceea ce îl privește pe el și pe apropiații săi, Bogdan Duvăz, Dijmărescu și nu în ultimă instanță impulsivul Băescu, care și domnia să are multe bube în cap și câteva dosare.

De fapt, în afacerea Megapower, există un raport al unei comisii parlamentare din 1994 care scoate în evidență abuzurile făcute în această afacere extrem de dubioasă și implicarea lui Petre Roman. Acest dosar, ca și altele care au fost oprite la Parchet, sunt reanalizate acum, la ordinul procurorului general, Mircea Criste și așteptăm cât de curând raportul.

MOȘTENIREA COTROCENIULUI

— Roland Cătălin PENA —

La împlinirea a doi ani dela instalarea la Cotroceni, Președintele Constantinescu a făcut o escală de-o noapte la Timișoara, între vizita în Slovenia și cea în Bosnia. Ajuns pe seară, Președintele a fost luate la întrebări, dela scara avionului, de către ziariștii care asistaseră peste zi, în Piața Operei, la cel mai mare miting antiguvernamental și antiprezidențial de după 1996. Ca în vremurile bune, când s'au luptat în stradă împotriva regimului Iliescu, miile de timișoreni au scandal "Hoții", "Mincinoșii", "Azi

în Timișoara, mâine în toată țara" și alte lozinci ce făceau să crească înima în actualul șef al statului pe când era doar președinte al Convenției, tânăra speranță a Opoziției.

Poate fiindcă poanta cu stupid people fusese deja fumată cu ani în urmă de meșterul Brucan, Constantinescu a încercat să implementeze sintagma "popor orbești", spunând, cu vorbele lui, că s'au împlinit "destul de multe" dintre promisiunile electorale, însă "din păcate nimeni nu a avut răbdarea și onestitatea de a face o analiză

foarte serioasă". Or, de președinte ar fi avut ochi să vadă și minte limpede să înțeleagă ar fi putut scoate, cu onestitate, de pe lista nerăbdătorilor măcar marile cotidiene, ce s'au întrecut în a trage linie sub cei doi ani de putere CDR-PD-UDMR. Că nu au consensat mai nimic în dreptul realizărilor, asta e altă mănăcare de pește. ZIUA, de exemplu, și-a pus redactorii dela departamentele Politic și Economic să noteze, dela 1 la 10, fiecare dintre marile probleme pe care candidatul Constantinescu își propusese să le rezolve.

A ieșit o medie de cinci și un pic. Pic care lasă de-un franc speranță că jucăria s'ar putea drege din mers, numai că președintele declară că "nu e momentul" să mai facă promisiuni.

"Una dintre marile prostii" pe care șeful statului recunoaște că le-a comis este că, imediat după câștigarea alegerilor, n'a făcut publică greaua moștenire pe care i-a lăsat-o Iliescu la Palatul Cotroceni.

Nici acum nu e prea târziu s'o restituie proprietarului de drept. Ar mai fi speranță.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că Redacția acestui ziar nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENȚI

Rugăm pe toți corespondenții noștri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacția ziarului nu asigură publicarea articolelor nesusite la sediu până la această dată.

ABONAȚII-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

• Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Postal" (Money Order) sau "Cec Personal".

Din Europa și alte continente, prin "Mandat Postal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O.Box 78010

Westcliffe Postal Outlet

Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI

REDAȚIONALE

• Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța Imprejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea surselor.

CUM ESTE POSIBIL?

Mihaela MOISIN

Ce simplu era pe vremea lui Ceaușescu! Nu trebuia să citești ziarele, ci doar titlurile, să numeri televiziunile de la televizor și consoarte sale, câte vizite în piețe și câte în întreprinderi au fost efectuate de conducători, procentajele de strângere a recoltei raportate umflat de consiliile județene, super realizările în producție etc. Mai aflai dela *Europa Liberă*, sau din presa la care aveai acces, dacă trăiai în afara țării, despre câte un complot cu bombe sau asasinat și bătaie îndreptată împotriva unor reprezentanți ai exilului, răpiri ale unor disidenți, numărul de tineri împușcați la granița cu Iugoslavia, defectarea în Occident a unor zise personalități etc. A apărut apoi cartea lui Pacepa, plină de dezvăluiri, cu nume codificate însă, trucaje și afaceri dubioase. "Orizonturi roșii" fiind singura informație la îndemână cititorului mediu, aveai timp - un an, doi - să o rumegi, să acumulezi datele, chiar să le reții.

Revoluția din Decembrie 1989 a dat peste cap însă, pe lângă altele, și simplitatea informațiilor la care aveai acces, cu care te obișnuiseși, începând cu

dramatiche evenimente ca: fuga și uciderea cuplului dictatorial, uciderea tinerilor revoluționari, Piața Universității, autoalegerea lui Iliescu și Roman, mineriada din Iunie 1990 etc. Protagonistii erau aceiași, ușor de reținut, nume ca Iliescu, Roman, Brucan, Gelu Voican Voiculescu, Stănculescu, Stoiljan, Văcăroiu, revenind în informații zi de zi.

A început apoi o perioadă fără întâmplări, similară celei a lui Ceaușescu, în care singura dezvăluire a fost "Caritas", faimoasa piramidă frauduloasă a lui Ioan Stoica. Altfel? În România nu se întâmpla nimic, așa cum spuneau mulți. Mai exact, nu se știa ce se întâmplă.

Deodată însă, începând din Noembrie 1996, o avalanșă de "afaceri" și "operațiuni" au fost dezvăluite de presă (întorcedu-nă în pas cu evenimentele), pe care tu, ca cititor trebuie să le percepi. Și e greu. Tăra pare azi mai degrabă o mare întreprindere a Securității, în care se vorbește codificat: "Operațiunea Caraman", "Afacerea Tigăre", "Afacerea Containerul", "Afacerea Megapower", "Afacerea Aerofina", (probabil că am scăpat câteva) iar de ultima oră,

colac peste pupăză, "Operațiunea Porțelanul". Și toate acestea în mai puțin de doi ani, cu sute de nume și date. Nu reușești să te familiarizezi cu datele primei afaceri, că a și fost dezvăluit alt mister. Nu mai poți ține pasul cu evenimentele. Te simți depășit de situație.

Dacă nu îți neapărat să intri în miezul problemei, ci doar să cauți niște similitudină și să reții doar numele deja cunoscute, care sunt implicate în respectiva dezvăluire, se simplifică și acum problema.

Ceea ce au comun toate aceste "afaceri" și "operațiuni", se poate sintetiza cam așa: toate au avut loc între anii 1990 și Noembrie 1996; toate au fost dezvăluite după Noembrie 1996; numele sonore implicate (uneori măcar prin simplul fapt că aceste evenimente au avut loc sub regimul lui... sau când era ministru cutare...), în fiecare dintre aceste "afaceri" sau "operațiuni" sunt aceiași: Iliescu, Roman, Văcăroiu, Stoiljan etc. De fapt, cam atâtia și ajung.

Dacă ai ajuns la concluzia de mai sus, mai sunt importanți colaboratorii din America, Deutsch sau Lazarovici? Sau important este că țara a fost jefuită cu ajutorul acestora, în timpul regimului Iliescu-Roman? Este important că nu-ți amintești exact numele vameșului dela Borș, pe unde au fost scoase 35 de tiruri pline cu țigări de contrabandă, acoperite în acte ca transport de porțelanuri și ceramică, sau că în timpul regimului Iliescu, numai Austria a fost păgubită de 43 milioane de dolari? (În acest caz, datele sunt proaspete în memorie încă, știrea fiind aflată acum câteva ore).

Oare nu cumva masa mare a Românilor se pierde în detalii de nume de vameși, de Români din afara țării implicați, orașe, date etc. și pierde din vedere singurul lucru important: corupția instalată imediat după Revoluția din Decembrie '89, jaful asupra țării, care a dus la dezastrul economic în care astăzi se trăiește în România.

Ce este de neînțeles pentru orice om cu bun simț, este faptul că, dacă citești statisticile recente, de suport ale liderilor politici, observi că Iliescu și partidul său de jefuitori, încă deține peste 20 de procente din electorat? Sunt acești 20 de procente oameni cu mintea întreagă sau România a devenit un azil de nebuni? Cum este posibil ca orice om în depline facultăți mintale, măcar să mai gândească la votarea vreunui dintre toți aceștia?

Dar dacă tot ne aglomerăm mintea cu nume și detalii, atunci măcar ar trebui să facem o listă neagră, pe care să includem pe toți cei implicați în aceste afaceri dubioase și la alegeri, să-i tăiem de pe liste de vot. Atunci, putem spune că toate aceste dezvăluiri au avut un rol important în viața de zi cu zi. Altfel? Dezvăluirile de azi, vor fi doar subiecte de roman polițist pentru mâine.

ROMFEST '98, BUCUREȘTI, ROMÂNIA, DIFERIT DE PRECEDENTELE

Congresul Românilor din Exil, ROMFEST '98 dela București, prin organizare și tematică a fost complet deosebit de celelalte cinci ediții.

Subliniem câteva particularități începând cu "Conferința de presă", care a avut loc la Muzeul Național de Istorie. Deși pregătită cu grijă și minuțiozitate, sala s'a arătat neîncăpătoare pentru avalanșa de interese dezlănțuită, așa încât a trebuit schimbată cu aula mare.

În aceeași seară a avut loc "Recepția de deschidere": Lumea elegantă, s'au servit gustări, băuturi și o orchestră de te îndemna să-ți rupi pingelele, iar oaspeții au vorbit numai românește... După o oră și câteva dansuri, majoritatea au preferat însă să formeze grupuri și grupulețe și discuțiile s'au încins în locul horelor.

A doua zi, la ora 9 dimineața, au început conferințele, multe și de bună calitate. Ca o particularitate și la acest punct, putem arăta faptul că numărul conferențiarilor din țară și exil a fost cam egal.

Programul artistic "susținut de artiști români" a fost înlocuit la această ediție cu prezentări de cărți noi și filme, în marea lor majoritate având ca tematică, închisorile comuniste, lupta anticomunistă etc.

Banchetul - la un restaurant nou, modern și de bună calitate, ne-a delectat cu prezentarea bunurilor culinare, făcând pe toți să se simtă într'adevăr... acasă.

Putem spune, într'adevăr, că ROMFEST '98, ținut pentru prima oară în România, și-a realizat scopul:

În 1989, imediat după revoluție, regimul Iliescu-Roman, a expulzat din țară pe reprezentanții ziarului "Cuvântul Românesc", neocomunistii considerându-i c'ar fi "trădători, legionari... etc." Azi aceiași ziaristi "trădători, legionari etc." reveniți în țară, au fost întâmpinați cu un mesaj de bun venit din partea Președintelui țării, Dl. Emil Constantinescu, din partea Premierului Radu Vasile, de I.P.S. Corneanu, Viorel Lis, primarul Capitalei, profesori universitari, preoți etc.

Acum revenim la răgușitele acuzații de trădătorii etc. și ne punem întrebarea:

Cine sunt trădătorii adevărați? Cine a dat ordin să se ucidă tineretul revoluționar după ce Ceaușescu își abdicase tronul? Cine a organizat mineriadele ca să terorizeze, schinguiască și să omoare cu băte pe cei care se opuneau regimului neocomunist? Și cine a tulit-o galop la Moscova ca să petecuiască răpirea Basarabiei, a Bucovinei de Nord și a Ținutului Herța?

Cine s'a adevărații trădătorii și criminali? ROMFEST '98 a mărturisit fraților din țară identitatea celor de peste hotare: Luptători pentru libertate, cinste, păstrarea tezaurului cultural și al credinței.

Stroe MOLDOVANU

POLITICA ȘI MORALA

Urmare din pagina 1

curățat câte puțin politicul, operațiunea de curățire este încă departe de așteptări. Și așa politica rămâne dominată de abilitatea mârșavă în jocul de culise și de interese. Tăra nu contează. De aceea neîncrederea generală în clasa politică conduce țara nu înainte ci înapoi, pe linia: "România este țara în care se minte cel mai mult, se minte pe invers".

Politica ruptă'n fund, cu politicieni de sorginte nomenclaturistă, găunoși și sinistri - dar, chipurile, de respectat și buni pentru că sunt "de-ai noștri" -, se contrapune moralei și destinului moral al națiunii la scenă deschisă. Cel mai persecutat lucru din țară este morala. Când e vorba de ea, politica, meșteșugită în exerciții democratice "originare", întotdeauna are ceva de spus împotriva, deși cetățeanul a votat pentru dezideratul morală și nicidecum pentru înflorirea industriei afaceriste. Astfel, în loc să se acționeze în numele moralei, în numele electoratului, se acționează doar în slujba industriei afaceriste. De morală și de electorat nu mai are grijă aproape nimeni.

Morala rămâne un deziderat care cere ca politicianul să se identifice cu fiecare preocupare a cetățeanului. Într-o asemenea privință, nu este vorba doar de o vanitate a moralistilor, ci de ceva esențial mult mai mult. De faptul că morala este cea care, în ultimă instanță, transpune în conștiință critică trecutul și prezentul. Nesocotirea ei din partea clasei politice nu poate avea decât urmări dezastruoase. Căci zidul contra moralei produce haos. Cu dezorientări, degringolade și subrezirea valorilor prin eliminarea factorului coordonator al vieții. Numai dând morala la o parte și înjurând-o fără milă la carul politicienilor anti-moralisti și avoroni ai activităților productive s'a putut ajunge la crizele în care România se zbate. Pentru că tot ce este amoral, este dispersator de dezordine. Astfel, politica amorală este traficantă de haos.

Când politica și morala sunt o problemă de investigație de conștiință, din păcate, perspectiva clarificării comportărilor politice și morale a devenit o chestiune amănată, întocmai așa cum în prezenta situație din România toate cele bune sunt amânate. Contrariându-se cu această, speranțele Românilor de a dobândi o viață mai bună cu rădăcini morale, legate de o coaliție guvernamentală care încă n'a putut demonstra capacitatea de a face legi care să așeze țara pe baze morale. Și nu putem decât să vedem, de ce se întâmplă așa. Se întâmplă așa pentru că lumea politică de sus și de jos e o lume a aranjamentelor de toate felurile, o lume a manipulării și a intereselor, o lume care minte, abjură și denigrează pentru a ține pe picioare o viață a bunului plac, o viață amorală.

Eugen BĂRSAN

Sărbători fericite !

REVOLUȚIA ROMÂNĂ

"O minciună mare cât secolul"

—George GEORGESCU—

Ecoul Revoluției Române din Decembrie a suscitât în presa internațională reacții dintre cele mai controversate. Sub titlul de mai sus, la numai câteva săptămâni de la declanșarea sângeroaselor evenimente, un ziar francez publica un comentariu ce contrasta puternic cu versiunea vehiculată de noile autorități instalate la București. Articolul era însoțit de un fotomontaj, ce părea o adevărată blasfemie în momentele acelea în care trăiam încă sub impresia scenariilor de coșmar. El reprezenta tricolorul românesc, căruia revoluționarii îi smulseseră stema comunistă, prin gaura creată ieșind chipul plesuvului Gorbaciov, ceea ce părea o însușare grosolană și o sfidare la adresa realității.

Astăzi însă, după o detașare în timp de 9 ani de la evenimentele care au bulversat țara, au ieșit la suprafață toate dedesubturile "Aplicației tactice din Decembrie '89", cum califică Revoluția, după o minuțioasă documentare de câțiva ani, politologul Călin Cernăianu, în cartea sa intitulată "Diplomația lupilor", pe a cărei copertă rânjesc chipurile protagoniștilor Ion Iliescu și Petre Roman.

Mănat de curiozitatea și interesul profesional, dar și al unui martor ocular al evenimentelor, am studiat cu deosebită atenție maldare de documente, declarații, interviuri și articole, am citit aproape tot ce s'a scris despre crimele săvârșite în acele zile de așa-zisii "teroriști", mărturii ale unor participanți activ la mișcările de masă și ale rudelor celor răniți, uciși sau dispăruți. Am analizat cartea "Revoluția și Reformă" a lui Ion Iliescu, ce prezintă un punct de vedere strict personal, pe care am pus-o în antiteză cu alte lucrări memorialistice, precum "Revoluția furată" a lui Dumitru Mazilu, "Libertatea ca datorie" a lui Petre Roman, "Un risc asumat" a lui Filip Teodorescu, pe care le-am confruntat apoi cu declarațiile oficiale ale unor membri ai Comisiilor Senatoriale abilitate să elucideze misterele genocidului din Decembrie.

Toate informațiile culese și trecute pe ordinator, coroborate cu secvențele filmate de TVR în timpul așa-zisei "Revoluții în direct", au fost analizate ca într-un laborator, unde le-am trecut prin filtrul percepțiilor personale a scenelor văzute în dimineața zilei de 22 Decembrie în Piața Universității. În infernul dezlănțuit acolo, admiram cu ochii plini de lacrimi, după o

așteptare de 50 de ani, curajul tinerilor romantici și puțin înconștienți, care se urcau pe șenilele tancurilor, oferind servanților prințurii țigări, zămbete și flori. Tiruri de arme automate răpăiau din toate direcțiile în timp ce TAB-urile și tanchetele executau operații de invăluire a revoluționarilor care se repleau încurajându-ne: "Nu vă fie frică, Ceaușescu pică!". Indignat de cele văzute, am întrebat atunci un subofițer care se răzlețise de grosul trupelor: "De ce trageți în copiii ăștia?" A scos din cartușieră un pumn de gloanțe pe care mi le-a arătat spunându-mi: "Sunt de manevră, domnule, noi nu avem azi în dotare muniție de război".

Atunci cine trăsese în tinerii care zăceau pe peluza de lângă Spitalul Brâncovenesc cu creierii împrăștiați pe iarbă? Cine trecuse cu tancurile peste baricadele ridicate în acea noapte de groază, executând operații "de manevră" și zdrobise cu cruzime de zidul Sălii Dalles grupul de elevi nevinovați, printre care o fată de 16 ani, al cărei nume a fost apoi atribuit Liceului Iulia Hașdeu? Și cine era autorul din umbră al declanșării acelei atmosfere de apocalips, în care iadul coborise pe pământ?

Să derulăm puțin filmul evenimentelor premergătoare Revoluției, căutând drumul spre obârșia mișcărilor sociale ce au dus în final la răsturnarea dictatorului. La 4 Decembrie 1989 a avut loc la Moscova o întâlnire între Gorbaciov și Ceaușescu, care venise însoțit de primul ministru C. Dăscălescu, un translator și un stenograf. Stenograma, care reprezintă un document istoric de maximă importanță ce se păstrează în arhiva națională, demonstrează că dialogul s'a desfășurat într-o atmosferă deosebit de încordată. În URSS începuse să adie un vânt de "glasnost" și plesu-vul secretar general încerca să-l convingă pe cel mai îndărătnic susținător al tezelor marxiste ca sosise timpul unor reforme ale rigidei economii planificate, pentru relansarea industrială a țărilor satelit. Folosind sloganuri răsunate din perioada stalinistă, Ceaușescu a solicitat o întâlnire la nivel înalt a tuturor șefilor de State ale membrilor Tratatului de la Varșovia. Neacceptându-i-se această propunere, întrucât Pactul nu mai era viabil, el a insistat și a propus data de 9 Ianuarie pentru o întâlnire a primilor miniștri din țările CAER. Continuarea discuției, pe care o

reproducem după textul original al stenogramei din arhiva națională, reprezintă cheia ce dezleagă misterul care plutește în jurul evenimentelor din Decembrie 1989.

Gorbaciov: - "Care sunt problemele bilaterale pe care doriți să le abordați?" Ceaușescu: - "În primul rând cele economice, dar primii miniștri nu au avut timp să se întâlnească". Gorbaciov: - "Atunci să se întâlnească!". Răjkov: (prim-ministrul URSS): - "Pe data de 9 Ianuarie ne întâlnim". C. Dăscălescu: - "Acesta este o întâlnire în cadrul CAER, dar noi dorim o întâlnire bilaterală". Gorbaciov: - "VEȚI MAI TRĂI PÂNĂ LA 9 IANUARIE?"

Iată deci momentul și locul unde s'a decis declanșarea sângeroaselor evenimente care au pus capăt unei epoci din istoria noastră contemporană, pe-celulind soarta dictatorului detestat de toată lumea.

Crezându-se însă stăpân pe situație la el acasă, în megalomania lui paranoică, Ceaușescu și-a închipuit că se poate opune curentului înnoitor ce băntuia Europa de Răsărit și a riscat o manevră care i-a fost fatală. El a aruncat o sfidare către Moscova, făcând aluzie în mod public la posibilitatea discutării în MAN a valabilității Pactului Molotov-Ribbentrop. Aceasta a fost picătura care a umplut paharul lui Gorbaciov, ceea ce a hotărât declanșarea acțiunilor menite să-l scoată definitiv din istorie, deoarece devenise prea incomod pentru Ruși. Se pare că pentru realizarea acestui obiectiv și-a dat acordul și "unchiul Sam", în celebra întâlnire de la Malta, care s'a desfășurat pe un vapor zgâlțâit puternic de valurile involburate ale Mediteranei.

Primul act al scenariului întocmit în acest scop a fost alcătuirea unui nucleu format din câțiva civili și militari fideli Moscovei, dintre care unii activau de mulți ani în slujba lor. Dovada premeditării acestui plan constă în intoxicarea psihologică a populației, care era informată sistematic cu mult timp înainte, că un anume Ion Iliescu urma să preia funcția de secretar general al pc din România.

În acest timp populația trăia un adevărat coșmar, deoarece demența lui Ceaușescu atinsese paroxismul. Din dorința de a plăti înainte de termen toate împrumuturile din străinătate prin exporturi masive de bunuri agro-alimentare și produse industriale, adusesse lumea la limita rezistenței fizice și a suportabi-

lității. Țara întreagă era un butoi cu pulbere gata să explodeze la cea mai mică scânteie, fenomen pe care nici cel mai represiv sistem polițienesc nu-l putea stăpâni.

Scânteia s'a declanșat la Timișoara, unde populația orașului a ieșit pe străzi în urma unor incidente care i-au pus față în față cu trupe înarmate cu muniție de război, conduse de 2 generali trimiși să înăbușe revolta. După ce au căzut primele victime, Armata a realizat capcana în care a fost atrasă și a fraternizat cu răsculații. Este meritul bravului ofițer Violel Oancea din garnizoană, care a refuzat să tragă în civili și a trecut cu trupele din subordinea sa de partea populației răzvrătite. Din păcate, aproape o sută de tineri au căzut răpuși de gloanțele militarilor pe Calea Girocului și a unor luptători specializați în gherila urbană, care au acționat în Piața Operei în câteva puncte fixe, ca cele din colț cu str. Lenau, sau cel din colț cu str. Goethe. Cine erau în realitate acești trăgători? După intense cercetări, astăzi adevărul a ieșit la suprafață și-l vom afla în cele ce urmează.

Revolta din orașul de pe Bega amănința să ia amploare și să se extindă în toată țara, cum scandau miile de răsculați. Într-o încercare disperată de a dezamorsa situația explozivă, tiranul a convocat un

miting uriaș la București în ziua de 21 Decembrie, sperând să demonstreze că se bucură de sprijinul masiv al populației Capitalei. Teama de o posibilă escaladare a evenimentelor, l-a făcut să-și piardă însă cunoscutele instincte de conservare datorită căruia trăia înconjurat numai de privilegiat ai regimului, într-o lume ruptă complet de realitate și a crezut că prin promisiuni demagogice va putea ține în frâu populația disperată.

Mitingul organizat în Piața Palatului s'a desfășurat ca și celelalte adunări, în care participanții plictisiți așteptau cu nerăbdare întocmirea la casele și grădile lor, până în momentul în care și-a spus cuvântul obosela. Atunci a fost pus în aplicare punctul principal al scenariului întocmit de complotiști, prin aruncarea câtorva petarde la picioarele manifestanților în zona Hotelului Athenée Palace de câțiva agenți securității în mulțime, care au provocat panică în rândul participanților. Femeile au început să țipe înfricoșate iar bărbaii și-au hădăuit, marea masă de oameni începând a se imbulzi, în încercarea de a ajunge în zona pe unde se putea ieși în marele bulevard.

Secvențele intens mediatizate care au rămas în filmotecă pentru posteritate, n-l arată pe dictator cuprins de panică în acele

momente, bătăind-se înfricoșat, încercând să calmeze mulțimea care-l hădăuia. Toată ura adunată timp de 50 de ani împotriva unui regim criminal, s'a revărsat în acele clipe asupra lui. După reluarea emisiunii întrerupte, s'a difuzat o secvență cu așa-zisa "fuga" cu elicopterul și urmărirea cu accente melodramatice în teritoriu. După unii autori, el fusese arestat chiar la ieșirea din balconul CC, dar complotiștii au ascuns acest lucru, anunțând prinderea lui numai după ce au fost siguri că dețin toate părgăhiile Puterii.

După declarațiile crainicilor dirijați de Theodor Brătes, care primea instrucțiuni pe bilețele de la etajul II al televiziunii unde se afla S. Brucan, D. Marțian și Mihai Bujor-Sion, el ar fi fost prins după o urmărire spectaculoasă și depus sub stare de arest la UM 01417 din Târgoviște. Acolo s'a înscenat o grosolană farsă judiciară de către un Tribunal Militar Exceptional înființat din ordinul lui Iliescu. Din el făceau parte Virgil Măgureanu și Gelu Voican-Voiculescu (probabil în calitate de observatori ai KGB), g-ral Gică Popa ca Președinte al Tribunalului și cei 2 avocați numiți din oficiu, C. Lucescu și N. Teodorescu, care au încălcat codul deontologic al Justiției, transformându-se din

Continuare pag. 6

ÎNCOTRO PNȚCD ?

—Dan BITU—

În a doua parte a lunii Noembrie, o parte din liderii PNȚCD s'au întrunit într'un simpozion la Satu Mare, cu scopul de a analiza situația actuală a partidului. Majoritatea celor prezenți au reprezentat grupările apropiate fostului Premier Victor Ciorbea, ale lui Nicolae Ionescu Galbeni, nu însă și pe cel așa-numit grup dela Poiana Brașov, reprezentat de Premierul Radu Vasile.

Dezbaterile a fost destul de încinsă, dar nu s'a soldat cu convocarea Congresului Extraordinar al partidului pentru analizarea situației PNȚCD la doi ani de la guvernare și chiar ieșirea dela guvernare, așa cum au propus Victor Ciorbea și Matei Boila.

Dincolo de argumentele pro și contra prezentate la Satu Mare, PNȚCD se află într'un moment greu al existenței sale și dacă nu se face nimic pentru ieșirea din puternică criză, viitorul acestui partid poate fi compromis pentru multă vreme de acum înainte. Pentru ieșirea din această criză, trebuie analizate cu foarte mare atenție și mai ales fără pătimire cauzele eșecului de până acum, căci de un eșec este vorba.

Sub aripa protecției a lui Cornelii Coposu, PNȚCD nu a reușit să-și formeze în planul doi o echipă puternică de oameni tineri care să meargă spre viitor și acesta este motivul pentru care în prezent criza

partidului este redusă la persoane, care sunt lipsite de anvergură politică. Ne referim cam la toți liderii tineri pe care îi are în prezent PNȚCD: Ionuț Gherasim, Sorin Lepșa, Dudu Ionescu, Mihai Gheorghiu și exemplele pot continua. Iar la nivelul "bătrânilor", situația este asemănătoare. Cei care au suferit în perioada comunistă nu pot trece peste această perioadă foarte grea a existenței lor, devenind un fel de spierători ale trecutului, și mult mai grav, fără o charismă și putere de convingere a opiniei publice.

Ion Diaconescu s'a dovedit astfel un foarte slab politician, nedemn de titlatura de urmas al lui Coposu. Același lucru este valabil și pentru Nicolae Ionescu-Galbeni, Gabriel Tepelea, Ion Ratiu, fiecare dorind ca la bătrânețe să-și vadă idealurile de tinerete împlinite, însă numai în plan personal. Gerontocrația a contaminat și tineretea, astfel ca PNȚCD este în prezent dominat de aceeași boală, indiferent de vârstă, și anume impotența de a privi spre viitor.

Lipsa de putere politică a liderilor PNȚCD a făcut ca acest partid să piardă la scor toate negocierile cu PD, dând partidului lui Roman șansa să decidă totul în coaliția de guvernare. PNȚCD a pierdut pe toată linia și în relația cu UDMR, ceea ce a adus ca în prezent, chiar zilele trecute,

extremiștii Vadim și Funar să strângă roadele acestei politici duplicitare, fiind adamați de mii de oameni la Cluj.

Partidul lui Maniu, cel care își trage seva și puterea din electoratul ardelenesc, este în prezent o formațiune politică care nu are nici un sprijin în Transilvania. PNȚCD a pierdut nu în cele din urmă totul din punct de vedere moral fiind asaltat și împânzit, așa cum sublinia Nicolae Galbeni, de oportuniști și fripuriști. Iar aceștia au fost tocmai cei susținuți de PNȚCD pentru funcții în stat. Cei doi ani trecuți de când au ajuns la guvernare au arătat că scopul acestora a fost numai interesul personal, cu consecințe extrem de negative pentru partid în fața electoratului.

Coalizarea cu forțe ale vechiului regim este un alt punct negativ al PNȚCD. Tărăgănarea legii doasorelor, schimbări cosmetice în vechile structuri, fac ca în prezent PNȚCD să fie învinuit chiar de oamenii pe care i-a susținut și care nu i-au aparținut niciodată ca idei politice.

PNȚCD trebuie să se reformeze singur din interior dar din păcate nu mai există o personalitate de talia lui Cornelii Coposu, care să facă acest lucru. Ușor-ușor, dacă reforma se amână, din PNȚCD nu va rămâne decât un număr de grupuri de interese, care se vor mânca între ele până la viitoarele alegeri.

MAREA UNIRE DELA 1918

Urmare din pag.1

Prin confruntarea directă cu fenomenul mareț și impresionant al Unirii din 1918, omul român cel adevărat, poate desprinde valoarea conceptelor fundamentale ale existenței istorice a unui neam, și prin aceasta își poate legitima propria sa existență în cuprinsul vastității naționale, și curajul cu care să participe la destinul neamului său. Căci fără trăirea în coordonatele unui destin de neam, nu există decât o viață individuală, haotică și spasmodică,

fără sens și fără mântuire.

În acest sens, Marea Unire dela 1918 are binefacerile ei spirituale, căci ne cuprinde pe toți sub protecția ei și ne amintește de legea de viață a unui neam și ne scoate din resemnarea sau poate disperarea noastră. Ne adună de pe drumuri și ne călăuzește pașii spre revenirea noastră la sentimentele și emoțiile cele bune, de disponibilitate pentru neam și țară.

ION HALMAGHI

TRANSPARENȚE ȘI... TENEBRE

-Viorel PALTIN

Nu de mult Domnul Ion Diaconescu a deplăns faptul că nu s'a putut legifera faimosul Punct 8 al Proclamației dela Timișoara! Dar cine ar fi trebuit s'o poată face și unde a fost domnia sa în tot acest ultim timp? Și apoi, ce-l împiedică să propună acum adoptarea, "in integrum", a prevederilor proclamației lansate în Martie 1990 care, deși oarecum tardivă (păcat de anii care au trecut!), este tot atât de actuală azi ca și mâine, precum a fost și în trecut? Dar nu cumva Proclamația timișorenilor a devenit mai ultimativ-necesară azi ca oricând?... A zis cumva ceva Ion Diaconescu când, îndată după ultimele alegeri, Președintele Constantinescu o proclama, evident în chip demagogic, și sub forma unei promisiuni perfid implicate, că Punctul 8 s'a înfăptuit prin victoria electorală a CDR?

Proclamația dela Timișoara transcria în termeni cât se poate de categorici și direcți dorința majorității poporului român de a da de-a zăvărli din viața politică cu toate elementele regimului comunist. Punctul 8 al acesteia cerea interzicerea expresă pe durata a două mandate electorale, a accesului nomenclaturistilor la demnități oficiale. Drept consecință a neadoptării și deci neaplicării respectivelor documente, România este condusă azi, în mare măsură, pe fața și pe... dos, de foști reprezentanți și acoliți ai regimului "răsturnat" în Decembrie 1989. Am pus cuvântul "răsturnat" între ghilimele, întrucât răsturnarea, care s'a numit impropriu revoluție, a fost nu de 180 de grade, ci de 360 de grade, ceea ce a făcut ca toți

cei răsturnați să cadă bine mersi... în picioare.

Ion Diaconescu s'a simțit lezată de tonul agresiv al lui Ion Iliescu, care, aflat într-un turneu prin Moldova, a rostit cuvinte grele la adresa actualilor guvernanți, pe care i-a numit lichide și mai multe altele... Ion Diaconescu a recurs la invective la fel de grele ca nerușinare, tupeu și obraznicie, fapt ce nu ridică tagma sa politică pe vreun plan mai înalt decât dămblu mahalelei pe care s'a cocoțat "indispensabilul" Iliescu. Realitatea este că însăși prezența continuă a lui Iliescu în forurile politice ale țării este o insultă adusă istoriei naționale. Regretabil, fostul deținut politic Diaconescu se sesizează doar când își vede formațiunea politică pe care o prezidează - CDR - împrosată cu veninul de pe limba viperii.

În realitate acest război al vorbelor este grotesc și ridicol de eficient. Dezamăgirea este totală. Cei care au votat cu CDR, cu entuziasm și speranță, au crezut din adâncul sufletului că, din poziția pe burta, România va începe în sfârșit să se ridice în poziție verticală. N'a fost să fie așa! S'a creat o coaliție care dela început părea a fi mai degrabă o cădășie, întrucât, în euforia triumfului, se omiteau principiile clare, stabilirea regulilor jocului și a răspunderilor pentru încălcarea lor. Coaliția guvernamentală a devenit în sine o înaltă școală de șantaj dela om la om și dela partid la partid. Am crezut că vom beneficia de transparență, că vom scăpa de tenebrele secretivității comuniste, că vom afla toată grozăvia amplului complot bolșevic urzit și

aplicat bestial și diabolic împotriva poporului nostru. Nimic, dar absolut nimic din toate acestea nu s'a îndeplinit!

Dezolarea este cu atât mai mare cu cât a fost provocată, nu de ceilalți, dela care eram siguri că nu ne putem aștepta la nimic bun, ci dela "ai noștri", care au reușit să trezească atâtea nădejdi, pentru ca apoi să le năruie lamentabil. Dacă se afirmă că trăim azi într-o societate democratică ar trebui să avem răspuns la câteva întrebări: Cine sunt imbogății de după 1989? Cum și-au câștigat ei averi fabuloase? Care au fost dedesubturile jocurilor de intr'ajutorare de tip Caritas? Mai există beneficiari pe gratis ai fostelor gospodării de partid? Ce pensii și avantaje au foștii demnitari comunisti? Unde locuiesc

ei? Ce proprietăți are Rusia în România? Cine le ocupă? Cât personal "diplomatic" rusesc se află la București și care este raportul față de personalul diplomatic al altor țări? Care sunt faptele și etapele "creșterii și descreșterii" politice din biografia unor ghicitori în ape tulburi gen Silviu Brucan? În ce proporție a fost înlocuit personalul comunist al reprezentanților diplomatice românești? Cum arată sediile organizațiilor foștilor deținuți politici, prin comparație cu sediile organizațiilor partidelor crypto-comuniste și cu locuințele celor care s'au acoperit de "glorie" în vremea lui Dej și Ceaușescu? etc., etc.

Din când în când, o parte a presei își onorează menirea, făcând publice furturi epocale, abuzuri strigă-

toare la cer, stări anacronice. Bunul simț, curajul și proiecția în ideal a unor solide principii morale izbesc în poarta conștiinței colective - ca să mă exprim așa - cu o forță adânc resimțită de fiecare om cinstit. Dar ce folos! Furtuna stărnită de fiecare scandal în parte, odată intrată pe porțile justiției, scade treptat în intensitate, pentru ca, apoi, înapoia ușilor capitonate, în deplin secret conspirativ, să se liniștească cu totul și să ia forma penibilă a unei anchete, în care clemența bine susținută de interese politice și bine unse pe la osii face legea superflua. Vorba proverbului: "Mons ingens gemit, nascitur ridiculus mus" ("Un munte uriaș geme; se naște un șoarece ridicol").

De transparență nici nu mai poate fi vorba. În ca-

zuri dintre cele mai grave, care aduc prejudicii serioase însăși economiei țării și siguranței naționale, persoane cu cele mai înalte funcții în stat asistă nepunctuoase la simulacrul judecătoresc, invocând în mod ipocrit limitările ce le sunt impuse de Constituție și principiul separării puterilor în stat. Adică - "nu m'amestec, nu mă bag"... Ce aurită percepție a ideii și practici separării puterilor! Aș vrea să le aduc aminte celor care conduc această țară cam după ureche, că separarea puterilor nu înseamnă constituirea a trei domenii de putere - legislativă, administrativă și judecătorească - care "se lasă în pace" una pe cealaltă. Dimpotrivă într-o democrație autentică, cum este cea americană, să zicem, acest

Continuare în pag.7

DE CRĂCIUN

Urmare din pag. 1
protejezi în mereu. De aceea, nemisticii, raționaliști, mă refer la creștini - cu osebire, la protestanți - ei nu pot înțelege misterele Bisericii, ale credinței bisericilor apostolice. Pentru ei Hristos S'a născut atunci, tot restul este o aniversare și tratează Crăciunul ca pe o ocazie comercială. Pentru ei, sacrificiul Mântuitorului pe masa sfântului Altar este doar o comemorare, de aceea ei numesc Euharistia "Cină de amintire". Ei cred că vorbele Mântuitorului: "Acesta este trupul Meu... Acesta este sângele Meu" au fost numai pentru atunci, despuind pe Cel Etern de eternitatea Lui. Ei nu înțeleg că Nașterea mistică a lui Iisus este eternă și că noi suntem, în această clipă, adevărații martori ai tainei Nașterii.

Noi însă știm. Nu prin știința noastră, nu prin puterea noastră de pătrundere, ci prin Harul Mântuitorului Iisus. Plato spune, în *Mitul Peșterii din Republica lui Cartea a VII-a* - că lumea ideilor - după el, singura realitate - este de neconceput pentru noi, se situează dincolo de înțelegerea noastră. Dar dacă cineva din acea lume ar veni la noi și ne-ar vorbi în graiul nostru, atunci am înțelege ceva. Dar cel venit va trebui să ne vorbească, în parte, și în limbajul lui. Protestanții cred că Iisus a venit să ne vorbească numai în limbajul nostru, renunțând la orice încercare de a ne ridica deasupra condiției noastre. Fiește că ei se înșală, pentru că vor să subordoneze rațiunea divină rațiunii umane. Dacă protestanții români "înțeleg" ceva din mistică neînțeleasă a colindelor românești, este pentru că ei s'au adaptat la izvoarele Ortodoxiei, fie că au fost Ortodocși, fie că au păstrat inconștient sensibilitatea mistică ortodoxă. Pentru protestanții americani, a le vorbi despre aceste lucruri, este ca și cum cineva din lumea ideilor platonice s'ar cobori printre oameni și le-ar vorbi numai în limbajul lui.

Pentru aceste idei "precreștine" ale lui Plato, el și Socrate sunt trecuți între

sfînți pe zidul exterior al Bisericii Voronețului, alături de profeți, de către pictorul popular. Trebuie să recunoaștem că afirmația lui Socrate, relatată de Plato, este o adevărată profeție: trebuie să vină cineva din lumea ideilor, să ne vorbească în graiul nostru despre ea, pentru ca să înțelegem ceva din această lume, dar să ne și ridice spre ea.

În noaptea de Crăciun, "profeția" lui Socrate s'a împlinit. La el a fost mai mult o idee, o speculație intelectuală, atingând înțelegerea umană. O profeție mai umbrasă și exprimată în termeni intelectuali și generali. Acest adevăr a fost exprimat cu claritate de Profeția Vechiului Testament, care au vorbit sub inspirație divină, mulți dintre ei, neînștruiți, dar cu viziune mult mai clară decât cea socratică: Hristos cel Unul din Treime se întrupează în noaptea aceasta, la chipul nostru cel omnesc și vine să ne vorbească despre, până atunci, inaccesibila lume a dumnezeirii, în graiul nostru, pentru ca pe noi la chipul Său cel dumnezeiesc să ne ridice. Ideea mântuirii, la Socrate-Plato, este strict intelectuală. Cineva trebuie să vină din lumea ideilor să ne vorbească despre ea numai pentru a o înțelege, numai pentru a leși din ignoranță intelectuală. În concepția noastră creștină, Iisus vine în lume să ne mântuiască, sau, cum spune Sf. Maxim Mărturisitorul și alți părinți, Dumnezeu se face om ca pe noi să ne îndumnezeiască.

Până la moartea și învierea lui Iisus, cerul a coborât mereu spre noi: pe parcursul Vechiului Testament prin lucrarea profetică a Sfântului Duh, iar în Noul Testament, prin venirea celei de a doua Persoane a Sfintei Treimi, ca Dumnezeu intră. Este neînțeles că oștile cerești au doșit sensul Nașterii Domnului. De aceea ingerii au cântat Slava lui Dumnezeu, de aceea s'au deschis cerurile pentru muritorii, așa cum nu s'au mai deschis niciodată înainte. Cu moartea și învierea lui Iisus și, mai ales, cu pogorirea Sf.

Duh se termină pogoririle divine. Totul ne-a fost dat ca să urcăm noi spre Dumnezeu: puterea străduinței, atragerea noastră spre cer, cunoașterea rațională și mistică, modelul bărbatului desăvârșit care este Hristos, Harul Sfânt și tainele Bisericii, toate ducând la mântuirea noastră. Și începutul acestei mântuirii s'a pus în noaptea sfântă, prin Nașterea lui Iisus într-un staul de vite. Dar chiar așa, lumea tot a știut că n'a născut mântuirea. Păstorilor li s'au arătat ingerii; ei erau cei mai simpli - fericiți cei săraci în duh - ei puteau înțelege ceea ce era de neînțeles pentru farisei și ficecruia i s'a făcut cunoscut începutul mântuirii, în graiul lui și în sensul ridicării fiecăruia.

Magilor li s'a vestit în graiul lor, prin apariția stelei: era graiul cel mai accesibil pentru ei. Lui Irod și puternicilor din casa lui Israel li s'a vestit prin autoritatea magilor, prinți orientali și înțelepți cu autoritate, veniți din țările în care Evreii fuseseră în Exil, suferiseră, se adaptaseră la cultura acelor popoare și chiar conduseseră până ce neamurile oprimate s'au revoltat împotriva lor. Privind acum, după 2000 de ani, mai spectaculoasă a fost Nașterea Domnului decât Învierea Lui. Nici nobilimea evreiască, nici Irod nu au putut afirma că nu au știut de nașterea Marelui Împărat. Intrarea lui Iisus în lume s'a făcut în slava cerească, prin făgăduința mântuirii noastre și prin suferința pruncilor și marelui, mucenicii inocenți ai spaimii diavolului în fața inevitabilului lui sfârșit.

Întors la natura noastră divină prin reînfierea în Iisus Hristos, pătrunși de înțelegerea mistică a "începutului mântuirii noastre", auzim cu auzul bucuriei corul ingerilor și vedem prosternarea magilor în fața "Pruncului nou Născut" și asemenea copiilor colindători vestim lumii și întregii creații bucuria mântuirii. Și iarăși colindele din nopțile friguroase ale Crăciunului răsună în inimile noastre și străbătem cu ochii ațintiți spre steaua care sus răsare

drumul etern al vestirilor înalte, spre peștera "unde S'a născut Hristos".

Undeva, în adâncul inimii, auzim glasul Rahilei care "și plânge copiii în Rama și nu voiește să se mângâie pentru că ei nu mai sunt" (Mc. 2:18). Undeva în lume, plânsul durerii și al pocăinței răsună ascuns ca o făgăduință a puterii noastre de a ajunge la o pace sfântă. Dar mai sus și mai înalt ne cântă'n suflet corul ingerilor: "Slăvi întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăînvoire" (Lc. 2:14).

Notă: În general, toți știm despre MITUL PEȘTERII din REPUBLICA lui Plato. Analogia cu lumea divină - păstrând distincțiile - stă în următoarele: Plato imaginează niște oameni legați într-o peșteră, cu fața spre zidul opus gurii peșterii. Ei nu știu că afară există o lume reală, pentru că nu pot întoarce capul spre lumină, dar văd cum pe zidul peșterii din fața lor se proiectează umbrele oamenilor care trec prin fața peșterii. Le aud vocile, văd umbrele lor trecând cu diverse sarcini și sunt convinși și că ceea ce văd ei pe peretele peșterii este lumea reală. Ei leagă vocile de umbre, se bucură de unele umbre, pe altele nu le simpatizează și-și fac o lume din umbrele pe care le cred reale. Numai dacă ar fi eliberați din lanțurile lor și cineva din lumea de afară ar veni să le vorbească în graiul lor, dar, ridicându-i, în același timp, la realitățile lumii, ar putea înțelege. Analogic, profeții Vechiului Testament au vorbit despre Dumnezeu, dar și ei erau în lanțurile peșterii. Când a venit Iisus, El ne-a dezvăluit tainele Dumnezeirii și ne-a ridicat din căderea noastră. Pentru Plato, lumea reală este cea a ideilor, iar ceea ce vedem noi este numai reflexul lor, umbre proiectate pe perețele peșterii în care suntem prizonieri. Pentru noi creștinii, și lumea aceasta are o realitate materială - chiar dacă este destul de sfârșitului - și Iisus a venit la noi în mod real, făcându-se asemenea nouă.

Pr. Gheorghe CALCIU

MUZICĂ - VIDEO CĂRȚI - ZIARE

CEREȚI CATALOAGELE GRATIS:

*DE CĂRȚI - PESTE 1,000 DE TITLURI
AVENTURI, ISTORIE, CĂRȚI DE BUCATE, DICTIONAR, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICĂ, BEST SELLER, ÎNDREPTARE, MEMORII

*CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI
CANTAREȚI CELEBRI DE MUZICĂ POPULARĂ, USOARA, DE PETRECERI ȘI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICĂSĂ, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

*VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacă etc.) MUZICA ȘI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA ZIARE ȘI REVISTE

CEREȚI FORMULARUL DE COMANDA:

Ziua, Evenimentul zilei, Romania liberă, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femela, Express Magazin, Catavencu și multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL

Import-export & distribution of publications and media

3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 FAX: 416-493 7266
PENTRU CATALOAGE: TELEFONAȚI SAU TRIMITETI ADRESA!

Crucea

—Roxana IORDACHE—

În 1989, Papa Ioan Paul al II-lea a sfințit o cruce, înaltă, simplă și albă, înălțată în fața lagărului de la Auschwitz, în memoria creștinilor martirizați de nașiști.

Anul acesta, Șef Rabinul Israelului și unele comunități evreiești s'au pronunțat cu vehemență pentru dărâmarea crucii. Motivul: crucea ar fi pentru Evrei simbolul umilințelor prin care au trecut!

Urmarea: Zeci de Polonezi s'au dus la fața locului și au început să planteze, cu frenezie, tot atâtea cruci, în memoria morților. Motivul: nu doar Evreii, ci și creștinii au fost martirizați de na-

ziști. Chiar în acel loc și în multe altele.

Reacția? Șef Rabinul Israelului și-a reluat cu și mai multă vehemență solicitarea imperativă de dărâmarea crucilor.

Contrareacția? Creștinii au plantat noi cruci. Mici, identice, albe. Amărite, ca martirii anonimi făcuți scrum acolo. Pe care numai rudele îi știu că au fost asinați în acel loc. Și simt nevoia măcar să le pună o cruce.

Motivul: crucea e pentru creștini simbolul jertfei și răscumpărării, al spălării păcatelor lumii. Și orice cruce, orice jertfă, spală păcatele altora. Nu doar pe

cele proprii. Chiar și pe ale călailor.

Dumnezeule, de ce nu ne putem înțelege noi, oamenii? La însăși marea reuniune a tuturor religiilor lumii - "Pacea este numele lui Dumnezeu" - ținută anul acesta, la București, Șef Rabinul Israelului și-a repetat solicitarea de scoatere a crucii din fața lagărului de la Auschwitz.

Nu știu ce s'a mai întâmplat cu acest episod din războiul împotriva crucii. Era vorba să se ajungă la un compromis, adică să se scoată crucile mici și să rămână doar cea mare, inițială.

Îmi amintesc ce povestea

părintele Calciu, că în școlile publice din SUA și în spațiile deschise e interzisă crucea. În schimb Manora, pe care creștinii o invocă spre permisiune pentru Cruce, e considerată "simbol cultural". Iar Crucea e stigmatizată chiar dacă invoci o întreagă cultură și civilizație dădită pe ea.

Dumnezeule, de ce nu ne putem înțelege noi, oamenii?

Poate că noi, creștinii, avem datorita să cedăm. Dar nu ca să acceptăm să se dărâme crucea. Ci s'o purtăm în spate. Oricât ar fi de grea.

Crucea e Iubire.

REVOLUȚIA ROMÂNĂ

Urmare din pag. 4

apărători în acuzații publice. Mai erau prezenți V. Stănculescu și M. Florescu, probabil în calitate de reprezentanți ai forțelor armate. După o mascaradă de așa-zis "proces", Președintele Tribunalului Excepțional a citit o sentință, după care complotiștii au decis lichidarea lor imediată.

CUM? Iată o întrebare în al cărei răspuns descoperim adevărata față a autorilor loviturii de Stat. Intrucât nu există absolut nici o secvență înregistrată a momentului execuției, persistă anumite dubii cu privire la ziua, locul și modul în care au fost suprimate. Analizând pelicula care a făcut înconjurul lumii, criminaliștii francezi au ajuns la concluzia că soldații din acea unitate militară au tras de fapt într'un cadavru, intrucât Ceaușescu prezenta semne evidente că murise ceva mai înainte. Pe chipul lui se instalase deja acel "facies cadaveric" cu rictusul specific morții.

O întrebare care a răscălit conștiința celor care au trăit evenimentele din Decembrie conectată la înalta tensiune a acelor momente, fluturând și azi încă pe buzele tuturor. De ce nu a fost filmat, sau nu a fost prezentat niciodată momentul execuției propriu-zise a dictatorului, așa cum a fost difuzat cel al împușcării mareșalului Antonescu? A fost o execuție legală, sau un asasinat politic? Juriștii de pretutindeni consideră că analiza aceluși simulacru de proces, cu accente pe alocuri de parodie, este fără nici un echivoc un asasinat politic, săvârșit în urma unei loviturii de Stat pentru acapărarea Puterii.

Graba cu care au fost lichidați, refuzul de a li se acorda dreptul la recurs și la o eventuală cerere de grațiere cu comutarea pedepsei și chiar acuzația falsă de a fi provocat genocidul, îi suspectează pe complotiști de crimă cu premeditare. Cifrele oficiale date publicității cu numărul victimelor Revoluției, vorbesc de la sine: până la data de 22 Decembrie 1989, s'a înregistrat un număr de 162 persoane civile omorite, în timp ce după preluarea Puterii de către Ion Iliescu, au fost uciși 942 de participanți la Revoluție, dintre care 325 militari. Răniții, până la data răsturnării dictatorului au fost în număr

de 1.107, iar după această dată de 2.245. Dacă se poate vorbi de un adevărat genocid, în lumina cifrelor de mai sus, este limpede că lumina zilei că el a fost înfăptuit după data de 22 Decembrie.

În acele zile revolta s'a extins cu repeziune în mai toate marile orașe ale țării. Cluj, Sibiu, Brașov și altele, au fost teatrul unor desfășurări de forțe militare înarmate cu armament de război, care au ascultat la început ordinul unor comandanți ireponsabili și au tras în demonstrații ce manifestau în mod pașnic, neexistând nici un pretext prevăzut în regulamentele militare pentru reprimarea lor.

Următorul act al scenariului a fost infiltrarea unor profesioniști ai crimei în rândul manifestațiilor, care au ucis cu sânge rece un mare număr din rândul lor, pentru crearea unui alibi necesar justificării smulgerii Puterii din mâna revoluționarilor, care începuseră a se organiza sub lozincă "FĂRĂ COMUNIȘTI".

Cine erau de fapt acești așa-zisi teroriști care "trăgeau din toate pozițiile"? Senatorul Șerban Săndulescu, membru al Comisiei Parlamentare "Decembrie '89", declara pe la începutul anului 1996 că, pe baza documentelor aflate în posesia Comisiei, a ajuns la concluzia că teroriștii din timpul Revoluției erau cadre active DIA. Acest organism ultrasecret creat de Ceaușescu, era singurul dotat la timpul respectiv cu aparatul sofisticat precum simulatoarele de tragere în cadrul războiului radio-electronic, având pregătire pentru "acțiuni speciale" în luptele de gherilă urbană, în eventualitatea unor răscoale împotriva regimului comunist, care erau luate în considerație.

În cartea "Revoluția Română în direct" tipărită de TVR, se menționează că o confirmare a acestui fapt, că sub un TAB din curtea televiziunii au fost găsiți morți 3 tineri, toți 3 **IMPUȘCAȚI ÎN CEAFA!** Monumentul de oțel inoxidabil plasat cu fața înspre Calea Dorobanților, în spatele căruia s'au adăpostit câțiva revoluționari, este perforat de cartușe în zeci de locuri, **ÎN PARTEA DIN INTERIORUL TELEVIZIUNII**, în schimb în partea în care se

trăgea din vilele de vis-à-vis, **NU EXISTĂ NICI UN ORIFICIU**. D-na Elena Băncilă, mama unui erou care a murit în spatele aceluși monument, a cercetat cu degetele ei fiecare centimetru pătrat al statuii și a ajuns la concluzia că ei fuseseră împușcați pe la spate, de cei pe care veniseră să-i apere, la chemarea lui Iliescu. (Adevărul, 22.12.97). Aceste crime, ca și cei 4 tineri împușcați în ceață lângă Spitalul Brâncovenesc, ca și alții din alte orașe, purtau amprenta unor profesioniști de elită care au acționat la ordin, cu sânge rece, după un plan stabilit anterior, pentru a se crea starea de confuzie și haos necesare obținerii unui pretext al acapărării Puterii de către echipa pregătită în acest scop.

Comandouri speciale au acționat și în spitalele în care fuseseră internați unii revoluționari cu răni ușoare, pe care i-au ucis deodată văzându-se adevărata față a teroriștilor și trebuiau să moară. Generalul Ștefan Gușe, fostul Șef al M.St.M. al Armatei, i-a declarat Senatorului Valentin Găbrilescu care l-a audiat, că atunci când i-a cerut lui Iliescu să apară la TV pentru a cere mulțimii să se întoarcă la casele lor spre a se evita accidentele, acesta i-a răspuns în stilul lui caracteristic: "Ar fi o mare gafă și o mare prostie politică". Puțin timp după acest dialog, gen. Gușe a fost înlocuit dela comanda M.St.M., decedând în mod suspect, așa cum aveau să moară mulți martori-cheie ai evenimentelor din Decembrie. Vina gen. Gușe fusese însă alta. Așa cum a declarat în fața Comisiei Parlamentare, el se opusese cu vehemență cererii lui Iliescu de a se solicita intervenția trupelor sovietice de desant, intuind consecințele care ar fi decurs dintr-o invazie rusească pe teritoriul țării noastre.

Astăzi nu mai este un secret că echipa care a luat Puterea după Revoluție era alcătuită din oameni școliți la Moscova, iar militarii pe care îi reactivase Iliescu fuseseră îndepărtați din Armată datorită activităților lor în slujba unor organisme străine, ce acționau împotriva intereselor Statului Român. În schimb au avut lor dispariții suspecte ale unor martori principali implicați în miezul eveni-

mentelor, precum gen. Vasile Milea, gen. Nuță și Mihalea într'un elicopter doborât dela sol, gen. Gică Popa, gen. Ștefan Gușe, gen. N. Doicaru, gen. Emil Macri, col. Ion Lazăr și V. Maluțan, piloții care au asigurat așa-zisă fugă a lui Ceaușescu, probabil pentru că cunoșteau realitatea prinderii lui și mulți, mulți alții.

Iată ce scrie fostul ofițer DIA, Valentin Raiha, în cartea sa intitulată "Revoluția română și jocul serviciilor secrete": "...Actuala structură de Putere (este vorba de cea instalată după Revoluție) are de fapt în majoritatea punctelor cheie foști și actuali ofițeri acoperiți ai DIA sau SIE: Ion Talpeș, Virgil Măgureanu, Adrian Năstase, Petre Roman, Adrian Severin, Eugen Dijmărescu și alții". Acest paragraf ne dezvăluie rațiunea numirii "necunoscutului" Petre Roman în importanta funcție de prim-ministru.

Au trecut 9 ani dela convulsiunile din Decembrie. Aproape 8 ani adevărul despre crimele Revoluției a fost ascuns cu perfidie. Drumul către adevăr a fost lung și anevoios, fiind blocat în permanență de cei implicați în declanșarea operațiunilor de reprimare a manifestațiilor pașnice. Prin înlăturarea lui N. Cochinescu din funcția de Procuror General, s'a dat undă verde începerii unor anchete asupra circumstanțelor în care a fost declanșat genocidul din Decembrie. Justiția, deși cu o condamnabilă întârziere, și-a luat acum rolul în serios și primele rezultate au început să se vadă. Secția Parchetelor Militare de pe lângă CSJ a întocmit dosare și a trimis în judecată pe următorii:

TIMIȘOARA: Gen. Vasile Paul și col. Constantin Regin, care au intervenit cu trupe în Calea Girocului, unde au căzut primele victime. Gen. (rez.) Victor Stănculescu și Mihai Chi-lac, care au condus trupele dislocate la Timișoara, purtând răspunderea pentru moartea a 73 revoluționari și rănirea altor 296. Amândoi sunt anchetați și pentru crimele dela Sibiu.

CLUJ: Gen. Iulian Topliceanu, gen. Florian Caba, col. Valeriu Burtea și lt.col. Ioan Cocan, care au condus dispozitivul dela Fabrica de Continuare în pag. 7

"ASTA-I SARA LU'AJUN"

"Asta-i sara lu'AJun,
Toamna'noaptea lu'Crăciun...
Când ceru' că s'a'nălțat,
Pe cei patru stâlpi de argint
Și pământu' podobind:
Cam cu stele mărunțele,
Printre ele mai mărele...
Una-i luna cu lumina,
Altu-i soare: raze are...
Raza'nțăia'n ce răzămă?
Pe cel șes cu grâne verzi,
La imășul cu cirezi...
Raza doua'n ce răzămă?
În gârli de pinnicioară,
Cam în rostul buților...
Raza treia'n ce răzămă?
Sus în vârful muntelui,
Până'n plaiul turmelor...
Raza patra'n ce răzămă?
Sus în crucea bradului,
În bătaia vântului,
Sub d'aripa cerului,
La cel leagăn de mătăsă...
Dar în leagăn cine-mi este?
Mi-este bun domn mitutel,
Mitutel și'nfățșel.
Fașa-i dalbă de mătăsă,
Scutecul de bumbăcel,
Pânzător de flori de măr...
Neaua ninge de mi-l unge,
Ploaia-mi plouă de mi-l scaldă,
Soare luce să mi-l culce,
Zănele-i dau făța dulce,
Alintat, acolo-mi crește...
Și de-Ajun și de Căciun,
Cest domn bun preste pământ,
Legănelul: Pruncul Stânt..."

Acest colind *inedit* l-am cules la 7 Ianuarie 1962, din gura colaboratorului meu dela circumscripția medico-sanitară Boșoara, oficiantului sanitar de 52 ani, Ion P. Ceașilă (n. în sat, la 21.06.1910) și chiar în casa lui din Găujani, com. Boșoara, jud. Vâlcea.

Andrei PANDREA

"SUNTEM DEPARTE DE A GĂSI ADEVĂRUL PROPRIU-ZIS"

În perioada 2-4 Noiembrie a.c., Primul ministru Radu Vasile a efectuat o vizită oficială în Franța. Premierul român a avut o întâlnire cu omologul său francez Lionel Jospin și a fost primit de Președintele Jacques Chirac. Vizita delegației române, foarte numeroasă, a avut "un caracter economic pronunțat", a declarat purtătorul de cuvânt al Ministerului francez al Afacerilor Externe, care a mai adăugat, în legătură cu insistența din partea română de aderare la Uniunea Europeană și la NATO, că acest proces se va dezvolta "pe măsură ce România va efectua reformele necesare". Reafirmăm, de asemenea, spiritul nostru pentru candidatura României la extinderea Alianței Atlantice, care ne pare necesară atât din punct de vedere politic cât și strategic".

La Paris, în seara zilei de 3 Noiembrie a fost organizată o recepție în saloanele Ambasadei Române, unde am avut prilejul să-l întâlnesc, în cadrul unui dialog, pe șeful guvernului român: Ilie Mihalcea. Domnule Prim-ministru, ce s'a întâmplat de către guvernul actual în vederea elucidării "enigmei" din Decembrie 1989?

Radu Vasile: După cum știți, a existat și o comisie senatorială condusă de senatorul Gabrielescu, care a lucrat aproape doi ani de zile. Înainte a fost o comisie condusă de fostul membru al PDSR, senatorul Sergiu Nicolaescu. Practic, din dosarul care a fost prezentat odată în Senat, acum doi ani și jumătate, n'a reieșit mare lucru: cine sunt vinovații, ce se ascunde sau ce au reprezentat de fapt

evenimentele din Decembrie '89. Ceea ce pot să vă spun acum este că, se pregătesc niște dosare, am înțeles, la Procuratura Militară, care pune în discuție participarea unor reprezentanți ai armatei române în evenimentele din Cluj, Timișoara... Mi-e greu să spun care ar fi rezultatul. Cert este, că în ce privește elucidarea evenimentelor, după părerea mea, suntem departe de a găsi adevărul propriu-zis. Din păcate, nu pot să spun nimic concret în ceea ce privește parcursul unui astfel de demers.

I.M.: Judecarea vinovățiilor ar intra sub incidența legii secretului de stat?

R.V.: Nu cred. N'am auzit nimic în acest sens, nici când eram în opoziție și nici acum. Dar vă asigur că mă interesez și am să vă pot da un răspuns.

I.M.: Cred că ar trebui revocate acele "comisii" ce funcționau în timpul evenimentelor din Decembrie 1989 și care se ocupau cu preluarea, reținerea și "integrarea" așa-ziselor teroriști, aduși în TAB-uri ale armatei, care patruleau în localități, cum s'a întâmplat la Sibiu, de exemplu, unde mă aflu în acea perioadă. Au fost întocmite niște liste. Dețineau documente...

R.V.: Trimiteți o propunere în acest sens.

I.M.: O fac Dvs. direct, în calitate de șef al guvernului român.

R.V.: Da, eu, personal o s'o transmit la Procuratura Militară, această idee care mi se pare interesantă. Sincer să fiu, nu știu dacă mai există aceste lucruri.

I.M.: Despre cazul inginerului Gheorghe Ursu?

R.V.: Nu știu cum s'a încheiat. Știu că a fost prezent

la la "Europa Liberă".

I.M.: Restructurarea guvernului este o inițiativă care vă aparține, sau una a PD-ului?

R.V.: Nu. Este inițiativa mea, care are în vedere reducerea numărului membrilor din guvern pentru a face un guvern mai coerent. Nu se produce schimbări în sensul famosului algoritmul care funcționează în România. Deși rămâne aceeași pondere a fiecărui partid în parte, însă numărul membrilor din guvern va fi redus la 18, față de 26 câți sunt acum.

I.M.: Când se va produce restructurarea?

R.V.: În perioada imediată, pentru că bugetul pe anul 1999 trebuie construit pe această structură.

I.M.: Cum vedeți Dvs. viitorul partidului din care faceți parte?

R.V.: Părerea mea este că acest partid va rezista, în ciuda tuturor problemelor de acum. Sigur, după cum știți, există tot felul de grupuri, dacă vreți, deși nu sunt grupuri în adevăratul sens al cuvântului. Există tot felul de atitudini, unele chiar impotriva guvernului actual. Mie mi se pare că e un lucru mai mult sau mai puțin normal, dar care face parte din jocul politic. Personal îl accept - de răspuns nu răspund - dar eu am încredere că partidul poate depăși aceste situații.

I.M.: "Grupul dela Brașov", ce urmărește?

R.V.: Nu mai urmărește nimic. A fost o formulă de a prezenta o anumită atitudine față de o anumită situație. La ora aceasta a rămas doar numele de el.

Ilie MIHALCEA

LOCUINȚE ȘI VIZITE DICTATORIALE

Radu DUNĂREANU

Perioada de după Decembrie 1989 a realizat un lucru extrem de pozitiv, acela că locuitorii acelor monstruoși arhitectoni numite blocuri de locuințe au putut să-și transforme apartamentele închiriate dela stat, în proprietate personală. Prețul a fost mai mult decât decent, chiar și la calitatea dubioasă cu care au a fost construite. Poate că pare ridicol celor ce locuiesc în Vest, dar prin 1990 prețul plătit a fost cumva contra valoarea a câteva luni de chirie.

Mai mult decât atât, acei care aveau de acum proprietate personală dar încă plăteau rate bancare au putut să-și facă un titlu de proprietate deplin, la un preț și mai scăzut, înăd seama că o parte din valoare fusese plătită, iar cea rămasă a fost serios diminuată prin inflație.

Așa se face că, pentru prima dată în istoria postbelică, România deține un record superior celorlalte țări europene, acela că 90% din populație se bucură de locuințe private și nu închiriate. E drept că recordul acesta e obținut în dauna calității, deoarece media pe familie este de 2,5 camere, în timp ce în Comunitatea Europeană este de 4,4 camere de familie.

Dacă combinăm acest fapt pozitiv cu altul, adică o mulțime de familii au rude la țară care și-au capătat înapoi câte o fărâmiță de teren arabil, deci pot procura ceva mâncare ieftină, vedem de ce fenomenul sărăciei, cel puțin în materie de mâncare, nu e așa de acut în România, cu toată rata ridicată de somaj. Cel puțin deocamdată, căci orizontul economic nu e prea luminos.

Când am fost recent în Țară, cu ocazia Romfestului din Septembrie trecut, am auzit nenumărate comentarii la faptul că noi, cei din Exil, trăim luxos, că avem case (sau apartamente) mari, confortabile. Concluzia, din punctul lor de vedere, nu putea fi decât una singură: aceea că noi suntem bogați.

Nimic mai fals, în general. Noi ne bucurăm, de când am venit în lumea liberă, de un alt standard de confort decât cel din țară, din două motive:

- primul că societatea noastră e bazată exclusiv pe proprietate privată, ceea ce înca nu s'a clarificat în România;
- al doilea că economia de aici are un puternic sistem de credit.

Mai simplu spus, folosim un confort pentru care plătim în rate cu procentaje de împrumut decente, deoarece

biceii un procent sau două peste rata de bază a băncii naționale.

Se încearcă acum acest sistem capitalist și în România, dar cu o înțelegere total viciată a mecanismului bancar. Băncile vor să realizeze un profit spectaculos într-un timp foarte scurt. De exemplu, la un împrumut de circa 60 milioane (prețul unui apartament), rata lunară de împrumut este de circa 2,3 milioane, adică circa 38%. Cum această plată reprezintă în dolari aproximativ \$250 pe lună, cum să plătească o tânără familie acest preț, când salariul dacă atinge \$100 pe lună?

Un alt aspect economic îl prezintă terminarea blocurilor începute pe vremea lui Ceaușescu. Acestea fuseseră calculate la prețurile ridice de atunci și bugetul pentru ele fusese prevăzută ca atare. Acum, datorită deschiderii spre piața necontrolată, plus inflația, face ca prețul acestor blocuri, odată terminate, să devină și mai inaccesibil omului mediu.

În varianta că se vor găsi investitori străini care să preia terminarea acelor mamuți de beton, e firesc ca investitorii să-și calculeze o rată decentă de profit pentru investiția făcută. Această rată poate fi atinsă numai dacă sistemul bancar va intra în circuitul modern de credit așa încât cumpărătorul să intre în posesie fără a plăti lunar sume exorbitante.

Și iar ne întoarcem la teoria economiei de piață adică liberă, necontrolată, care este încă inaccesibilă minților guvernatorilor de azi, ce se cramponează de controlul statului.

În plus, mai avem și o anumită criză demografică. Datorită liberalizării controlului sarcinii avorturile au crescut cu procentaje ce te îngrozeșc, la care se adaugă accesul la contraceptive, totul ducând la scăderea creșterii populației. În același timp, ca orice țară subdezvoltată, România are un record trist de mortalitate infantilă, de 17 la mia de născuți. Concluzia afectează viitorul: reducându-se dezvoltarea demografică, combinată cu scăderea puterii de cumpărare și lipsa sistemului de credit modern, cum se vor cumpăra viitoarele apartamente nou construite, sau recent terminate? E un cerc vicios.

De aceea familiile trăiesc înghesuite, buniți, părinți, nepoți, câte trei generații în același penibil de neconfortabil apartament la cheremul distribuției capricioase a electricității și a apei. În plus, blocurile

învechindu-se, repararea este imperioasă, mai ales în condițiile construcției inițiale, de o calitate sub orice critică. Poate că la un moment dat va fi mai ieftin să dărâmam cele existente pentru a construi ceva normal, civilizat.

Se face mare caz de explozia de locuințe dela stat. Prin asta se speră că presiunea locativă dela orașe va fi alleviată. Se uită un detaliu important, nementionat cu intenție, acela că majoritatea caselor (vilelor) dela țară sunt neterminate și că din totalul locuințelor rurale, poate că 10% au instalații sanitare, mai mult sau mai puțin moderne.

De altfel problema infrastructurii locuințelor (drumuri, canalizări etc.) e la fel de acută la orașe cât și la sate.

Deci, lumea trăiește acum și încă va mai trăi pentru un viitor previzibil mult sub standardul de confort al țărilor vestice.

Este un fapt clar, dureros de clar, pe care guvernarea post sau neocomunistă trebuie să-l privească în față și să gasească soluțiile potrivite conform realităților economice și nu pe baze demagogice pentru obținerea de voturi cu orice preț.

De aceea, când populația trăiește așa cum am discutat mai sus, mi se pare indecent, dacă nu chiar idiotic, să faci propagandă internațională pentru a invita străini să retrăiască, pentru \$3-4 mii pe noapte, luxul, opulența dezgustătoare a foștilor potenți ai comunisti, vinovați de masacrarea a sute de mii de Români și de aducerea României la nivelul economic hilar de azi. Când sfertodocii strigau noi nu ne vindem țara, politicienii de azi cu creier de gelatină invită străini să ucidă până și puținele animale ce au rămas neexterminate de vânătorii prezidențiale. Oare cretinătatea politică nu are limite?

Ar fi mai bine să-i invităm pe cei străini și cu influență în lume ca să retrăiască, gratis, o noapte la Jilava, Aiud, lagăre din Bălți și Canal etc., poate așa vor înțelege mai bine istoria sângeroasă a comunismului.

Nu înțeleg de ce trebuie să coborim atât de jos încât să ne fălăm cu nimicnicia noastră morală care a permis unor criminali lombozi și spioni străini unei puteri străine să ne îngenuncheze fără ca noi, populația luată în ansamblu, să protestăm.

Un asemenea turism neocomunist, nici măcar ca glumă proastă nu ar trebui să existe.

REVOLUȚIA ROMÂNĂ

Urmare din pag. 5

bere. Maior Ilie Dicu, care a împușcat cu mâna lui un revoluționar și a somat soldații din subordine cu pistolul la tâmplă să tragă în manifestanți și Ioachim Moga, fost prim secretar județean pcr. Toți aceștia sunt vinovați de împușcare a 25 de manifestanți și rănirea altor 51.

SIBIU: Gen. Bruno Palade și col. Aurel Dragomir, una dintre cele mai sinistre figuri ale Revoluției, care a ucis cu sânge rece pe toți cei ce se refugiau în unitatea lor militară.

BUCUREȘTI: Ion Iliescu și Petre Rman fac și ei obiectul unor cercetări în legătură cu rolul pe care l-au avut în declanșarea sângeroaselor evenimente de după 22 Decembrie 1989. Ion Iliescu contestă vehement implicarea sa, declarând că la mijloc este o războare politică a actualiei Puteri. Procurorul militar

gen. Voinea a declarat însă că "toți cei vinovați de crimele din Decembrie '89 vor da socoteală în fața instanțelor, până la sfârșitul acestui an".

Astăzi colbul uitării s'a așternut peste amintirea tinerilor care au luat calea eternității în vâltoarea sângeroaselor evenimente în care au fost angrenați. La mormintele lor din Timișoara, Cluj, Sibiu sau București, candelile sunt aprinse cu pioșenie de câteva rude apropiate care își plâng în taină morții, deoarece strigătele lor îndurează au răsunat în pustiu 9 ani de zile. Cei care au acaparat Puterea după ce au dat ordin să se tragă în ei, au acum tot interesul să lase ceață să plutească peste fărâdelegile lor.

Crimele Revoluției nu trebuie însă preșcrise. Justiția trebuie să-i urmărească întocmai ca pe criminalii de război, toată viața. Nici

unul nu trebuie să se sustragă răspunderii penale la adăpostul imunității parlamentare, indiferent de funcția politică pe care o ocupă în prezent. Iar noi, în Noaptea Sfântă de Ajun când, s'a intrupat Mântuitorul, să aprindem o lumânare în amintirea eroilor ce și-au sacrificat tinerețea, căzând victimă unor jocuri și interese politice.

În loc de final la acest documentar, vom folosi un fragment din finalul cărții "Diplomația lupilor", editată în anul 1997 de politologul Călin Cernăianu: "Revoluția a fost o farsă politică, izbutită grație unor sinistre aplicații militare patronate de Moscova și Washington. Un criminal joc de-a războiul, în cursul căruia fintele au fost vii și gloanțele adevărate".

George GEORGESCU

TRANSPARENȚE ȘI... TENEBRE

Urmare din pag. 6

sistem al interacțiunii puterilor separate este caracterizat prin cuvintele "check and balance", adică "control și echilibru". Între cele trei branșe există o continuă conlucrare, o adevărată osmoză, transparentă reală, așa încât nici una n'o lasă pe cealaltă să greșească nesancționată, chiar dacă fiecare este liberă să lucreze în modul ei specific. La noi "nu știe stânga ce face

dreapta" și fiecare se simte stăpân pe "feuda" lui. Într-adevăr, la nivel instituțional, democrația românească e de tip... feudal, adică... fiecare cu a lui. Cel mai umil funcționar al statului devine o adevărată fiară când e vorba să-i încalce cineva "parohia".

În aceste condiții se poate vorbi de bunul plac, de opacitate și manopere tenebroase, nici într-un caz de transparență. Este exact

sistemul în care statul se transformă în contrariul naturii sale generice! Dar vorba unui bun amic: "De ce am trăi normal, dacă ne-am obișnuit de atâtă vreme să percepem normalitatea pe dos?" Sunt haine care se pot purta la fel de bine și pe față și pe dos. Până la urmă, cine mai știe care e partea firească?

Viorel PALTIN

V'AȚI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

O ÎNTÂMPLARE EXPLICATIVĂ

Aurel S. MARINESCU

O veste tristă ne-a venit din țara de departe. În timpul slujbei de Sf. Dumitru dela Patriarhie s'a petrecut un act samavolnic, anticreștin, exact ca pe vremea comunismului ateu. În timp ce miile de credincioși, în șir, așteptau pe trotuar să le vină rândul la Sfintele moaște, pe alea principală monahii veniți dela diverse mănăstiri din țară vindeau icoane, cărți bisericești, cruciulițe și crucifixe, tămâie și busuioie, calendare și alte obiecte religioase. Și în timp ce înalții ierarhi în sobor rosteau Crezul, polițiștii conduși de doi "civili" dela Patriarhie au obligat o parte din măicuțele și călugăriile care vindeau aceste obiecte religioase să plece.

Desigur că printre vânzătorii se strecuraseră și negustorii particulari, dar mobilul evacuării călugărilor și călugărițelor a fost unul mai pamăntean: ei au fost considerați o "concurență neloială", căci au fost lăsați să vândă numai cei ce au avut autorizație dela Patriarhie, care urmărea să strângă bani pentru necesitățile proprii, printre care deseale excursii ale lui Teoctist, sau cartea omagială pe care a tipărit-o cu ocazia împlinirii a 80 de ani. Această carte-oamgiu, tipărită în condiții tehnice extraordinare și care depășește pe aceea făcută lui Ceaușescu la 70 de ani, nu există în librării, numai Patriarhul o oferă cui vrea el. Dar cum și mănăstirile au necesități lor și de aceea vând aceste produse confecționate în locașurile monahale, este clar că a apărut un fenomen nou:

conflict de interese în sânul Bisericii Ortodoxe și chiar în timpul unuia dintre cele mai mari pelerinaje din România. O situație jenantă, provocată chiar în timpul Liturghiei, pe alea Patriarhiei. Exclamații ca: "parcă nu am slui în aceeași Biserică, aceluiași Dumnezeu!" sau "aceeași Securitate ca înainte de 1989" ar fi putut fi evitate dacă verificarea celor fără autorizații s'ar fi făcut înaintea slujbei Sfintei Liturghii. Astfel, de sus din conducerea Bisericii Ortodoxe Române se dovedește că relația Biserică - MAI din trecut, este bine mersi și azi prin relația BOR - MI.

Revelant în acest context este articolul "O vizită" de Preotul Alexandru Rațiu, articol apărut în revista "Datoria Românească", anul III, numărul 12 - Aprilie 1998, care apare la Chicago, redactor șef Nicolae Manolescu, revistă de orientare creștin-democrată.

Preotul greco-catolic Alexandru Rațiu, azi în vârstă de 82 de ani, este supraviețuitor al gulagului românesc unde timp de 16 ani a cunoscut 15 locuri de detenție și închisori numai pentru că nu a consimțit să-și trădeze credința și nu a ascultat ordinul regimului comunist pro-sovietic în cooperare cu conducerea Bisericii Ortodoxe Române, de a trece la Biserica Ortodoxă. Menționăm că sfântia sa, deținut la Sighet, a reușit să învețe vigilența gardienilor și să se strecoare în celula marelui Iuliu Maniu, pe care l-a împărțit. În articolul scris de sfântia sa, trimis la revista menționată, părintele Rațiu face dezvă-

luri senzaționale și necunoscute până acum. Citez parțial articolul:

"Amară soartă am avut noi, grupul de preoți care am fost țăriși să viețuim 4 luni la Mănăstirea Neamțului. Aici am fost complet izolați de lume și am răbdat de foame și frig; eram aproape goi, deoarece am fost arestați și trimiși în surghiun numai în haine ușoare, fără lingerie și rufe de schimb. Cu toate acestea, aici, în mănăstire, am avut bucuria să întâlnim pe episcopul ortodox Lahu, mazil de la Patriarhia Justinian Marina, care, cu multă bunăvoință ne-a asigurat pâine și vin, și astfel am putut să celebrăm Sfânta Liturghie, fapt care nu s'a mai repetat nicaieri, în perioada de detenție. Aici, 25 de preoți la început, am stat permanent într-o singură încăpăre, fără să avem posibilitatea să comunicăm cu cineva din afară: familie, rude, prieteni, cunoscuți, ca să știe măcar că trăim. Nu ni s'a permis să ieșim în curte: eram prizonieri. Și totuși, într-o zi am fost vizitați de o foarte simandăcoasă persoană, arhimandritul Teoctist Arpașu, superiorul mănăstirilor din Nordul Moldovei și Bucovinei, trimisul întru iscoadă al Patriarhului Justinian Marina și Ministrului de Interne Teohari Georgescu. Mare mi-a fost mirarea când, la 15 Noembrie 1948, a intrat în camera noastră, dormitorii de toate celelalte folosințe, un călugăr voinic, masiv, cu fața grasă, tihnită, cu plete lungi călugărești, având în mână dreptă un baston, semnul autorității la călugării răsăriteni. El era însoțit de doi agenți dela Securitatea din Piatra Neamț, un Român și un Evreu. Precuvioșia sa s'a prezentat și ne-a spus motivul vizitei. Îmi amintesc textual cuvintele sale: «Eu n'am venit să discut cu sfinții voastre, nu sunt pregătiți. Am venit numai să vă fac o propunere, și anume: treceți la Ortodoxie și mâine veți fi liberi». Când am auzit propunerea lui, nu-mi venea să cred că un arhimandrit poate să gândească și să spună așa ceva; nu-mi venea să cred că este normal ca un arhimandrit să aibă obrazul și curajul să vorbească așa de provocator. Stilul lui, era cu totul nou și deplasat. L-am ascultat toți, cei 25 de preoți. După ce a tăcut, a vorbit în numele nostru canonicul Nicolae Brânzei, cel mai în vârstă, din dioceza dela Lugoj. În rezumat, dansul a prezentat motivul argumente în favoarea menținerii Bisericii Române Unite Greco-Catolice în cadrul spiritual al hotărârilor dela 1700, spunând în încheiere că «nu este timpul să discutăm acum această problemă cu Preasfinția Voastră, deoarece ati spus că nu sunteți pregătiți». Față de această replică, Arhimandritul Arpașu a rămas inlemnit, cu ochii larg deschiși. Nu se aștepta să ne susținem cu atâtă tărie cauza, mai ales că eram prizonieri regimului. A murmurat câteva cuvinte parcă de aprobare, apoi a stat liniștit în așteptare și apoi a adăugat că Patriarhul Justinian a promis să-și fină mână oblașduitorie asupra noastră. A mai vorbit în

continuare părintele canonic George Bob și apoi Dr. Iuliu Rațiu. După aceea, am vorbit și eu și i-am spus Sfintiei Sale următoarele: «Aș vrea să știu ce fel de definiții suntem noi aici? Dacă suntem politici, atunci de ce ne se cere adeziunea la Biserica Ortodoxă Română, care nu este problemă religioasă; dacă suntem definiți pentru credința noastră, atunci de ce suntem înținuși sub pază militară, care reprezintă problemă politică?». Arhimandritul Arpașu a tăcut, apoi a făcut ochii mari și mi-a răspuns: «Nu știu». La spusele mele, părintele Baltazar, protopop ortodox de Bărlad, de lângă mine a ripostat brusc și în șoaptă: «boulle!» El fusese introdus la noi de Securitatea din Piatra Neamț, cu o săptămână înainte, ca să ne spioneze și apoi să raporteze, dar noi, lotul dela Mănăstirea Neamțului n'am avut nici o neplăcere din partea lui și nu ne-a trădat cu nimic. Am cuvinte de laudă și stimă pentru asemenea preoți ortodocși. Cât îl privește pe sârmanul Arpașu, care pierduse bălăia, era roșu la față și contrariat de refuzul nostru de adeziune la Ortodoxie. Înainte de a pleca ne-a promis că se va reîntoarce și probabil că între timp speră că ne vom răzgândi. Și s'a ținut de cuvânt: după 2 Septembrie s'a reîntors flancat tot de cei doi agenți, dar de data asta n'a mai venit la noi, ci ne-a chemat unul câte unul într-o cameră mai mică dela parter. N'a aflat nimeni ce s'a întâmplat în ziua aceea, dar patru preoți au trecut la Ortodoxie, nu se mai rugau împreună cu noi și s'au spovedit unul altuia. Când m'a văzut Arpașu pe mine intrând în camera lui, s'a uitat la mine și mi-a spus: «Dumneata știu că nu vei trece...». «Aveți dreptate, i-am spus eu; sunt Greco-Catolic și vreau să trăiesc și să mor tot așa». Arpașu a plecat așa la episcopii noștri închiși la Dragoslavele să le raporteze victoria sa. În orice caz, vizita sa la noi am calificat-o ca o «vizită rușinoasă» și plină de blam pentru o față bisericească. Drumurile noastre s'au tot depărtat. Noi, cei 21 de preoți care nu ne-am vândut sufletul, am îndurât chinuri și umilințe, eu de exemplu în 16 ani am fost deținut în peste 15 închisori și lagăre comuniste, iar Teoctist Arpașu, pentru serviciile aduse stăpânirii, a urcat pe scara ierarhică până la rangul de Patriarh al României!

Un alt exemplu asemănător de colaborare "strănsă" între o față bisericească și Securitate este activitatea trecută a celui ce azi este Bartolomeu Anania (Valeriu) care este azi Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și care este cunoscut prin zelul depus la Aiud între 1960-64 de a convinge deținuții legionari de a renunța la doctrina legionară și a se "autodenunța", metodă - după cum am arătat mai sus, folosită și de pe atunci arhimandritul Teoctist Arpașu - metodă tipic securistă.

După eliberarea sa, în 1965 a fost trimis și a activat 11 ani în USA spre întărirea și consolidarea Episcopiei Securității, zisă misionară. Și lista poate continua cu

Antonie Plămădeală, Mitropolit al Ardealului, Nestor Vornicescu Mitropolit al Olteniei, Nifon Mihăiță al Sloboziei și Călărașilor, episcop al Buzăului Epifanie Norocel, arhiepiscopul Constanței Lucian Florea și mulți alții.

În încheiere, țin să precizez următoarele: dezvăluind toate aceste aspecte condamnabile din trecutul înalților ierarhi bisericești ai ortodoxismului românesc, nu înseamnă nici pe departe un "atac" la adresa BOR. Trebuie făcută clar distincția dintre instituția Bisericii și unii slujitori ai ei, compromiși iremediabil; ei nu trebuie confundăți cu Biserica străbună. De asemenea, nu trebuie concluzionat - cum se face uneori - că "atacându-i" - adică (spunând lucrurilor pe nume) lovești Biserica în avantajul diferitelor secte aflate în ofensivă. Nimic mai greșit; dorința noastră este ca BOR să devină factorul moral cel mai important în asanarea morală și spirituală a poporului român, numai că justificând proverbul "pește

dela cap se impune" - așa cum se prezintă situația actuală, nicio dată nu va fi posibil acest lucru, de vreme ce BOR este singura instituție unde Securitatea nu a cedat absolut deloc.

Pentru a fi factorul principal al refacerii morale a poporului român, este necesară în primul rând o schimbare a BOR prin scoaterea "la pensie" a tuturor fetelor bisericești încadrate în conducerea BOR care au colaborat cu Securitatea și regimul ateu bolșevic. Pentru noi, cei din exil tot atât de important este și desconcentrarea - scoaterea din circulație a preoților aflați în misiuni speciale în exil, mai precis preoți cu epoleți și înlocuirea lor cu preoți adevărați. Trebuie să fie înțeles clar că cine a slujit și lui Dumnezeu și slujbolului roșu nu poate reprezenta moral o instituție care prin esența ei este a lui Cristos. Or, ceea ce s'a întâmplat în București de Sf. Dumitru, demonstrează încă o dată, direcția greșită a BOR, prin actualii ei conducători.

Sfatul nostru

SPRIJINUL NOSTRU

George BĂLTEAN

Ziarul "România Liberă" din 26 Septembrie '98 a remarcat cu drept, ca vorbitorii dela Romfest "nu s'au mulțumit să constate situația inacceptabilă în care ne complacem, ci au oferit soluții, invitându-ne să ne scuturăm din resemnare". Da, noi am oferit propuneri și respectiv un ajutor pentru actualul guvern (inclusiv, președinte), deci pentru țară. Noi avem o vastă experiență internațională, mari cunoștințe, știm ce fac alții, cum fac și cum trăiesc. Toate acestea constituie un tezaur, pe care dorim să îl oferim și să ajutăm, cu singurul interes: binele României. În acest sens, vom prezenta lunar, în fiecare număr din acest ziar "Cuvântul Românesc". "Sfatul Nostru".

În sfaturile de început, de mai jos, se găsesc și unele care au fost făcute la Romfest, dar nu sunt cunoscute țării, decât foarte redus. Este necesar să fie cunoscute bine de toată țara și de toți românii, pentru ca fiecare, în felul său, să-și aducă contribuția. Interesarea tuturor și contribuția fiecăruia contează, contribuie la unitatea națională și scoaterea țării din criza generală în care se găsește și din care guvernul, nu intervede ieșire.

Propunerile noastre sunt: - Înființarea "Sfatului Înteleptilor", format de 5 economiști de frunte, independenți, care să prezinte guvernului, semestrial, analiza situației economice și generale a țării, prognoza și propuneri pentru viitoarea perioadă, după modelul practicat în Germania. Să fie cuprinși și economiști din exil, din Occident.

- Înființarea "Consiliului pentru Relațiile Externe", care să sfătuiască guvernul privitor la dezvoltarea relațiilor cu lumea occidentală. În acest consiliu să fie cuprinși și membri din Occident, care au bune relații externe utile. Consiliul

american poate fi un exemplu.

- Republica comunistă a distristului România, republi- ca democratică (mai precis, ce se vrea democratică), nu reușește să ridice țara din dezastru. Este timpul a se clarifica dacă mai poate fi menținută "republica", sau trebuie să se revină la monarhie, la tradiția poporului român. De aceea, propunem o dată limită. Dacă Republica va reuși să scoată România din dezastrul în care ea, republica, a introdus-o, atunci să rămână republica. Dacă însă, până la 31 Decembrie 1999 nu va reuși și se dovedește incapacitatea de salvare țării, atunci, dela 1 Ianuarie anul 2000, să se restaureze Monarhia, Regatul României, care înseamnă automat stabilitate, încredere internațională, clară orientare spre Vest, înlăturarea definitivă a posibilității revenirii comunistilor la putere, ordine în țară și începerea acordării de investiții și management occidental.

Corect ar fi dacă Președintele Emil Constantinescu ar proceda ca Franco în Spania și l-ar reîntrona pe Rege înaintea expirării mandatului său de președinte. Dl. Constantinescu ar dovedi un act de înalt patriotism.

- Să fie antrenat tineretul la propășirea țării prin participarea sa la: reforma morală, economică, politică, turism, cercetare etc. Organizarea de concursuri după modelul occidental ar fi de folos.

- Să se restituie Sașilor și Șvabilor plecați din țară și care vor să se înapoieze (Președintele Constantinescu a făcut o invitație în acest sens, în vizita sa în Germania) toate proprietățile lor și să fie ajutați în viața României, operativ, fără birocrație. Ei pot să constituie locomotivă economică națională românească.

NOAPTE DE AJUN

S'a scuturat Ceahlăul astă noapte
Și dimineața plaiurile erau albe
Iar brazii, înșirai până departe,
Purtau la gât imaculate salbe.

Ciobanu-și curăța de zor cojocul
Și-i netezea flocoanele de lână,
În vatră pălpăia alene focul
Și lumina cotloanele din stână.

Ceăunul era atârnat în cuibă
Și toți zăvoații hămăiau în tihnă,
La Schit călugării mergeau la slujbă
După o noapte fără de odihnă.

Un dangăt se-auzea în depărtare
Chemându-ne la slujba de utrenă,
Sătenii se îndreptau, cu mic, cu mare
Cu sâniș sau pe jos, stidând trolenii.

Plutea miros de cetină aprinsă
De cozonac, de juică și sarmale,
Bunica răscolea cenușa stinsă
Și așeza capacele la oale.

Toți așteptau cu sufletul la gură
În noaptea asta sfântă de Ajun,
Pe Moș Crăciun, pe homul dela gură
Să le aducă daruri de Crăciun.

George GEORGESCU

RECHINIADA VĂZUTĂ DE (FOARTE) JOS

-II-

Fred NĂDĂBAN

Deci, de ce s'a acceptat această monstruoasă coaliție de către CDR? Iată cauzele care ni se par plauzibile.

1. Constituirea coaliției îi scutea pe cederisti și pe președinți de confruntarea directă, literală cu imprudentele (pentru a utiliza un eufemism) promisiuni pre-electorale - punct ochit, punct lovit;

2. responsabilitățile pentru incompetența previzibilă a celor "15.000 de specialiști" urma să fie, după cum și este, diluată și, pe cât posibil, transferată către partenerii de coaliție;

3. dar adevărata motivație a multora din cei ce au optat pentru angajarea în aventura sinucigașă parcursă până acum de CDR, ne temem că era de fapt speranța, și ea din păcate realizată, de a participa la rechiniada care pe mulți "opozanți" ai lui Iliescu îi făcea să saliveze, pe care mulți o urmăriseră cu invidie în cei șapte ani de opoziție. Trebuia, și mai trebuie, făcută, oricum și cu orice preț, privatizarea, văzută ca un panaceu universal, o cale sigură spre o societate de consum de tip occidental, prezentată de toți și prin toate mijloacele ca intangibil și unic paradis. Se ignora și continuă să fie ignorat adresantul acestor tentative oferte, populația României așa cum este ea după comunism. Marea reformă și privatizarea accelerată care, se afirma, o condiționează, va continua

să ofere rechiniilor fie "aleși", fie "specialiști", din întreg spectrul politic ocazia și șansa unor noi "tunuri" majore cu condiția ca rețeta deja îndelung practică și verificată (confuzie legislativă și mediație, complicitățile, abuzurile, comisiunile, mita, contrabanda etc., etc.) să fie menținută și eventual îmbunătățită prin adaptarea la noile circumstanțe. În spațiile frazelor sfârșitoare, mulți din noii veniți la putere și cliențele acestora învățau rapid dela strălucirii lor predecesori și participă din plin la actul doi al rechiniadei. Vor fi și ei bine plasați financiar, și deci politici, atunci când se va contura și va începe să funcționeze, în fine, statul de drept; acesta va deveni fatalmente protectorul unei stări de fapt - pentru mulți dintre noi, una de coșmar, ținând seama de calitățile morale cu care îi putem credita pe cei mai mulți dintre viitorii membri ai clasei posedante ce va să vie și se va consolida.

Întregul proces postdecembrist așa cum se schițează el în conștiința majorității populației, împreună cu nefericitățile lui rezultate și perspective, era greu, dacă nu imposibil, de controlat. După deceniile de colectivism impus cu brutalitate oamenilor, s'a deschis o adevărată cutie a Pandorei: individualismul în formele lui cele mai anormale a izbucnit cu o vio-

lență și virulență uluitoare. Răsturnarea bruscă a unei ierarhii de valori cultivate cu tenacitate diabolică timp de decenii, degradată de minciună și crimă, a făcut loc alteia, cândva operantă și la noi în limitele unei relative normalități, dar care și atunci implica o gravă confuzie între "a fi" și "a avea". Sloganul segmentului cel mai adaptabil al societății a devenit "enrichissez vous", îmbogățește-te, cu orice preț. Aproape întregul aparat de stat, nesupus vreunei lustrații cât de cât serioase, a participat și participă cu rapacitate de acțiune împotriva corupției într-o simplă glumă de prost gust, împinsă de Președintele țării pe culmile ridicolului prin responsabilitățile afirmate că "în România s'a terminat cu corupția odată pentru totdeauna", afirmație implicit dezmințită de reluarea (a căta oară?) a ofensivei împotriva acestei rapacități sociale, după un bilant al activității faimosului Consiliu.

De aici, de jos, multora ni se pare că România a fost mereu și mai este, nu numai după 1989, *țara cea mai prost condusă din Europa*. Pot cita pe unul din tinerii de azi, în a cărui opinie demnitarii vechi și mai noi sunt vinovați față de noi, poporul, atât de incompetență cât și de necinste; atât de vinovați încât, în loc să-și voteze salarii pentru noi astronomice, în loc să um-

ple lumea de jalnica lor prezență, în loc să se odihnească "intens" după jalnica lor prestație, ar putea foarte bine locui "într-un cămin de liceu industrial, să mănânce la o cantină a săracilor și să se 'deplaseze' către Parlament, Guvern etc. pe jos sau cu tramvaiul." Judecând aspră, rezultatul al frustrării și dezamăgirii după aproape un deceniu de democrație, care la noi, se pare, nu poate fi decât originală. Există fără îndoială între demnitarii și oameni onști și oameni competenți (fericita impletire a ambelor dotații este, din nefericire rară), dar valoarea prezenței acestora la acest nivel social nu poate fi absolvită de un dureros numitor: inefi-

ciența la nivelul fie al deciziilor, fie al traducerii lor în fapt. Oricum, inclinația către aroganță și suficiență manifestată de o mare majoritate a așa-zisei "clase politice" dela noi ne pare nouă, beneficiarilor activității ei, complet nejustificată, ea stărnind doar indignare și repulsie.

Sunt puțini concetățenii care resimt cu atâta amărăciune și îngrijorare rezultatele dezamăgitoare ale exercitării puterii de către CDR ca noi, foștii deținuți politici anticomuniști, cu atât mai mult cu cât eșecul, în special economic, dar nu numai, al prezentei guvernării contribuie din plin la adâncirea distanțării de România a basarabenilor și

altor Români de peste hotare. Frecvența întrebărilor care ni se adresează "Dacă nici ăștia, atunci cine?", "Dacă nici așa, atunci cum?" ar trebui să-i înspăimânte pe guvernanți cu mult mai mult decât pe noi, cei aflați, aproape toți, la sfârșit de viață. De pe locul umil în societate pe care îl ocupăm, având tristul avantaj al contactului foarte direct cu rezultatele "nemuritoarelor" guvernării de până acum, vom îndrăzni să facem unele sugestii clasei politice, după ce, încă în 1997, am îndrăznit doar să punem câteva întrebări stărnite de neliniștile și nelămuririle pe care le trăiam atunci.

(Va urma)

DIN NOU DESPRE ANA PAUKER ET CO.

(III)

Gh. BUZATU

Evoluțiile ulterioare din România, și nu numai, ci practic din întreaga lume comunistă, au atestat că, indiferent de motiv, Ana Pauker tot ar fi fost eliminată de pe scene politice. Mai mult, dacă ar fi acționat altfel, adică ajungând lider al PCR, ar fi fost poate suprimate. Nu de altceva, în vremea lui Stalin, Kremlinul și NKVD-ul nu obșteau să-și propulseze uneltele de calibrul lui Dej sau Pauker pe culmile gloriei ori în mizeriile decadenței, ci numai în funcții de conducere ori în fața plutoanelor de execuție. Pe de altă parte, oricât de vehement s'ar încerca deturarea atenției, nu se poate nega, mai ales în România anilor '40, rolul Evreilor în instalarea comunismului la putere, evidențiat în studiul de specialitate mai vechi sau recente (cf. Liviu Tîrău, *Instaurarea comunismului în România și Evreii, în "Anuarul Institutului de Istorie Cluj"*, t. XXXV/1996, pp. 289-302). Cunoscutul politolog Vladimir Tismăneanu, investigând cu ani în urmă ascensiunea lui Gh. Gheorghiu-Dej, a observat: "În timp ce se afla în închisoare (1933-1944), Dej și-a dat seama de imensa valoare strategică a propagandei. Nu e de mirare că după război, cu ajutorul decisiv al consilierilor sovietici, Iosif Chiginevski și Leonie Rîutu au fost numiți conducători ai secției Agitprop a PCR-ului. Din nou prezența unui minuscul grup de semiintelectuali de clasă de origine basarabească și/sau evreiască în fruntea aparatului de propagandă a PCR-ului - Iosif Chiginevski, Mihail Roller, Sorin Toma, Ștefan Voicu (Aurel Rotenberg), Ofelia Manole, Zina Brâncu, Iosif Ardeleanu (Adler), Barbu Zaharescu (B. Zuckerman) - ca și prezența joacă de proporțională a militanților neromâni în întregul Comitet Central până la al șaptelea Congres (al doilea PCR) sunt semnificative. E tentant să afirmi că Moscova sprijinea exact acele grupuri și personalități care aveau cele mai mici șanse de a transforma PCR într-un partid puternic și potențial autonom. Compoziția etnică a elitei staliniste ro-

mânești nu avea cum să îmbunătățească influența partidului în interiorul țării, mai ales în anii '30 și '40..." (Vladimir Tismăneanu, *Fantoma lui Gheorghiu-Dej*, București, 1995, p.40-41). Or, în August 1947, în cursul anchetei efectuate de solul Moscovei la București, acesta i-a imputat Anei Pauker exact această situație: "Aparatul de conducere al CC (al PCR) a rămas completat până în ultimul timp cu persoane de naționalitate neromână - din 20 de membri au fost Români 9, Evrei 8 și 3 Unguri". (cf. Gh. Buzatu, *România și războiul mondial din 1939-1945*, p.277).

La 24 Octombrie 1945 problema desemnării secretarului general al CC al PCR s'a pus asadar, într'un anumit context, iar deznoământul a fost întrevăzut de principalii "actori" strict în acest context și așa se explică "retragerea" Anei Pauker în "folosul" lui Dej. În acel moment, Ana Pauker nu avea cum să prevadă că Stalin va declara Holocaustul roșu, incompatibil prin amploare și consecințe cu Holocaustul nazist. Totodată, Kremlinul și NKVD-ul controlau România, precum toate celelalte țări est-europene, prin diverse centre de putere (Partidul și Statul - I.V. Stalin, Comisariatul pentru Afacerile Externe - V.M. Molotov; NKVD-ul - L.P. Beria), fiecare aruncând în luptă pe candidații preferați, respectiv pe Gh. Gheorghiu-Dej, Ana Pauker sau Emil Bodnăraș. Au mai fost și alții, pe care nu-i numim. Numai într'un vast și complicat complex de împrejurări Ana Pauker nu a reușit să se impună în detrimentul lui Gh. Gheorghiu-Dej, nici în 1945 și, mai cu seamă, nici în anii următori, mai cu seamă după ce țarul roșu I. Stalin a declanșat campania anti-semită, în cursul căreia au fost rețezate capetele multora dintre foștii săi "țo-varași de drum" din toate statele rămase dincoace de Cortina de Fier, adică în Imperiul Comunist. În studiul menționat, Liviu Tîrău a constatat că în perioada de instalare a regimurilor comuniste în Europa Est-Centrală "s'a făcut remar-

cată prezența evreiască masivă, nu atât la vârful ierarhiei partidelor comuniste, cât la nivelele secundare și în corpurile administrative superioare și în structurile de stat. Această realitate a fost certificată și în România, unde între responsabilele poliției politice de după 1945 au fost identificați numeroși Evrei. Cercetările noastre mai recente în arhivele britanice ne fac să afirmăm că la timpul respectiv, în mediile occidentale, era prezentă în mod notoriu ideea că un număr mare de etnici evrei fac parte din structurile regimului comunist din România. Înșuși Winston Churchill, recent revenit atunci în postul de premier, s'a interesat, în contextul demiterii Anei Pauker, printro notă adresată Legației britanice la București, la 15 Iunie 1952, despre dimensiunile prezenței etnicilor evrei în structurile guvernamentale din România. Răspunsul ministrului britanic, E. Shuckburgh, reprezintă o interesantă sinteză, realizată în urma cumularii informațiilor Legatiei, precum și a convorbirilor avute cu însărcinatul cu afaceri al Israelului în România. Conform acestui raport, Shuckburgh aprecia că este greu să-i identifice pe toți Evreii prezenți în aceste posturi, deoarece mulți dintre ei își schimbaseră numele cu nume românești. Totuși raportul identifica, ca fiind siguri Evrei, 8 dintre cei 28 de membri ai guvernului, 3 dintre cei 7 componenți ai Secretariatului CC, precum, și circa 95% din personalul Comitetului Planificării de Stat, 80% din cel al Ministerului Protecției Sociale și 90% din cel al Ministerului Propagandei" (Liviu Tîrău, *Instaurarea comunismului în România și Evreii*, p.300-301). După cum a devenit cunoscut de curând, la 23 Iunie 1949 însuși premierul P. Groza i-a relatat situația lui Emil Bodnăraș, pe atunci impuniticel nr.1 al NKVD-ului în cercurile politice bucureștene, căruia i-a precizat: "Eu cred că, dacă Stalin ar cunoștea aceste lucruri, Țar ar scria la dos. Și mie, pentru că am făcut..." (Gh. Buzatu, *Mirocea Chirtoiu*, eds., în "Dosarele Istoriei", nr.2/1998, p.59).

JUSTIȚIA ÎN ROMÂNIA POSTDECEMBRISTĂ, O JUSTIȚIE ÎN PRAG DE COLAPS

George VASU

Unde nu este justiție, într-o țară civilizată, nimic nu este! Afirm aceasta, pentru că nu de mult s'a hotărât că, motivarea hotărârilor judecătorești nu mai este obligatorie, decât în cazul de apel sau la cererea expresă a unei părți.

Astfel, judecătorul poate pronunța orice fel de hotărâre vrea și nu după probele dela dosar. Este cea mai mare mascaradă care a fost concepută vreodată în justiția epocii moderne.

Motivarea hotărârilor judecătorești este temelia unei judecăți drepte. Spun acest lucru deoarece îmi aduc aminte de un judecător dela Tribunalul Cluj, care se numea Carol Lintzmaier și care în anul 1960 a judecat în ultimă instanță un litigiu între doi țărani, respingând recursul. Atunci când a vrut să motiveze hotărârea de respingere a recursului, a văzut că probele dela dosar erau contrare hotărârii sale de respingere a recursului.

În această situație, judecătorul Lintzmaier a înaintat o cerere la Ministerul Justiției, cerându-i acestui organ de stat, să atace hotărârea sa ca fiind nelegală și netemeinică. Aceasta înseamnă conștiință profesională și curaj, într'un "mediu" de societate comunistă, "multilateral dezvoltată". Acest judecător, pe care l-am cunoscut personal și la care am pledat ani de zile, era un produs al școlii

interbelice, fiind educat în spiritul legii și justiției. Faptul de a nu obliga pe judecători să-și motiveze hotărârile pronunțate, mi se pare o aberație, care nu ar trebui să existe într'un stat civilizat. Este suficient să amintesc în acest sens câteva cazuri scandaloase din Justiția din România de astăzi, cazuri în care motivațiile aduse sentințelor date sunt aberante.

Astfel, judecătoria din Cotești constată că inculpatul Petre Isac este absolut a două instituții de învățământ superior și îndeplinește înalte funcții de inspector guvernamental și din aceste motive faptele săvârșite (escrocherii cu spații comerciale, prin abuz de funcție) nu constituie un obiect și reprezintă "doar" un accident.

În cazul "Incineratorului" din Constanța, tribunalul hotărăște eliberarea inculpatului "pentru că suferă de claustrofobie".

De asemenea, este de remarcat decizia Curții de Apel București, în procesul lui Miron Cozma, trimis în judecată pentru infracțiuni contra siguranței statului, acesta aducând de mai multe ori mineri în Capitală, după 1989, acești mineri dedându-se la jafuri, furturi, agresiuni asupra unor cetățeni etc. Inițial, Miron Cozma fusese condamnat la 1 an și 6 luni închisoare, Curtea de Apel schimbându-i încadrarea în

"ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice", fapt care a produs o reacție negativă în rândul populației din Capitală.

Exemplele ar putea continua cu sentințele date de instanțele dela Iași, unde pe baze de "rudenie și cunoștințe", judecătorii au pronunțat o sentință de un an închisoare și un miliard și jumătate daune morale, împotriva unor ziariști care au scris despre soțul unei judecătore. Un caz asemănător s'a semnalat și la Baia Mare.

Așadar, judecătorii vor să facă presa "șă tacă", motiv pentru care îi pedepsește pe unii ziariști cu închisoare corecțională și despăgubiri de miliarde!

Cum s'a ajuns la o asemenea degringoladă a justiției române? A pune totul pe seama trecutului ar fi prea simplist, mai ales că justiția a fost printre primele instituții care au beneficiat de pe urma separației puterilor în stat, după 1989. Orice s'ar spune, cel puțin din punct de vedere formal, judecătorii au putut decide în mod independent, fără teama că ar trebui să țină cont de indicațiile venite "de sus".

Acordarea inamovibilității ar trebui să confere independență deplină magistratilor, aceștia neavând de la socoteală decât propria conștiință. Din păcate,

Continuare în pag. 10

MISLEA - O LACRIMĂ DIN CALVARUL NEAMULUI ROMÂNESC

—Erast CĂLINESCU—

Mislea este o minue, ca atâtea altele care se fac pe acest pământ românesc, pe care lucrul diavolesc se schimbă în binefacere și binecuvântare dumnezeiască. Ura și chinul se schimbă în îngrijire, pedepsa în înțelegere și iertare, necredința în credință și închinare.

Căci crunta închisoare de femei de altădată, așezată pe locul sfințit al unei sihăstii, care a devenit apoi mănăstirea Mislea, este astăzi un cămin, un cămin în care bătrânii își află adăpost și îngrijire, un cămin așezat într-o grădină de flori.

și-a vădit din nou puterea. Ca o binecuvântare a Sfântului Duh, un porumbel s'a așezat, spre uimirea constructorilor, pe iconostas și a rămas acolo până la împlinirea lucrărilor, după care a dispărut...

Vechimea acestei așezări duhovnicești se pierde în vremurile așezării unei vechi sihăstii, pe locul căreia Domnul Munteniei Radu Paisie a ctitorit mănăstirea Mislea, între anii 1536 și 1537, având hramul la Sfânta Treime. Zidit după canoane mănăstirești din Țara Românească așezământul avea incinta patrulateră, fortificată cu ziduri înalte sprijinite pe contraforturi puternice, cu

Locul altarului a fost marcat cu o cruce, iar pentru amenajarea Paraclisului nostru, conducerea actualului cămin de bătrâni a repartizat o încăpere, care pe vremea opresiunii era sala de ședințe a gardienilor închisorii. Lucrările s'au realizat prin munca voluntară a unui mănunchi de foști deținuți politici, femei și bărbați, împreună cu un grup de tineri, membri ai Asociației Studenților Creștini Ortodocși și ai Asociației Buna Vestire. Lucrarea a început în Septembrie 1994, iar Paraclisul a fost sfințit la 12 Noembrie al aceluiași an. An de an, timp de patru ani s'au adăugat icoane și obiecte de cult, în

evocat figura părintelui Constantin Voicescu, unul din ctitorii spirituali ai acestui paraclis, a cărui tragică dispariție lasă un imens gol în rândul apărătorilor credinței și ai Bisericii noastre ortodoxe.

În numele fostelor deținuți ale închisorii Mislea a vorbit Doamna Aspazia Oțel Petrescu, care a urât participanților, "pentru a cincea oară" bun venit, a evocat strădania celor care s'au ostenit pentru realizarea Paraclisului și a mulțumit tuturor sponsorilor acestui locaș de închinare. Omagii pe doi din mentorii spirituali ai acestei realizări, trecuți de curând întru cele eterne, părintele Constantin Voicescu și părintele Liviu Brânzaș, vorbitoarea a spus că "Maica Domnului a început să culeagă din grădina ei, florile duhovnicești..."

Hramul Paraclisului dela Mislea s'a încheiat cu un parastas pentru odihna sufletelor celor care au suferit pentru Credință și Neam.

Viața zilnică, preocupările, dorurile și suferința, într-o închisoare politică de femei, diferă mult de aceeași trăiri ale deținuților politici, bărbați. Singurul element comun este idealul și credința pentru care sunt întemnițați.

Pe baza puținului material documentar aflat, precum și al unor mărturii culese cu ocazia vizitei la Mislea, voi încerca, în cele ce urmează, să redau unele aspecte, preocupări și întâmplări trăite de către deținutele politice, în anii de suferință în care și-au trăit tinerețile.

Închisoarea politică a fost una și aceeași, pentru bărbați și pentru femei, din cele mai multe puncte de vedere. Temnița i-a cuprins deopotrivă, pe cei care luptau pentru același ideal sau făceau parte din aceeași "clasă" socială decretată de regimurile dictatoriale. În temniță s'a desfășurat același proces educativ, organizat între deținuți sau între deținute, care, în multe cazuri, în funcție de erudita "lectorilor", a reușit să formeze competențe de nivel universitar, prin mijloace care au variat dela comunicare orală și până la alfabetul Morse, "bătut" în pereții celulelor. Procesul de realizare spirituală a celor întemnițați, de transformare interioară, procesul de trăire a percepțelor religioase creștine, ca soluții de salvare în condițiile de oprimare fizică și psihică, au fost și acestea, aceleași atât în închisorile de bărbați, cât și de femei.

Totuși, în închisorile de femei, toate aceste procese au fost trăite într-un mod aparte. Acest "mod aparte" determinat de specificul feminin, a constituit universul de preocupări, de trăiri și de fapte, pe care voi încerca să-l descriu, prin reproducerea mărturiilor unor foste întemnițate, publicate sau culese cu prilejul participării la Hramul Paraclisului dela Mislea din 8 Septembrie 1998.

(Va urma)

COLIND PENTRU MISLEA

dedicat celor care ne-au dăruit "Mica minune", apărută pe locul suferințelor noastre, PARA-CLISUL DE LA MISLEA

*Ninge, ninge în neștire,
Ninge peste amintire,
Iama închisorii grele,
A'mbrăcat capela'n stele.
Și-a brodat, cu chicluri, merii
Lângă clopotul durerii
Și a nins zăpad'albastră
Pe bisericuța noastră.
Lin și iarăși lin...*

*Îngeri blânzi cu-o stea curată
Prin omături greu înnoată,
Strâng în sacul de merinde
Mere, covrige, colinde
Și pe umeri poartă, lată,
Tinerețea noastră, toată.
Lin și iarăși lin...*

*Au făcut în taină mare
Încăpere de'nchinare,
Din amaruri și durere,
Sfânt locaș de'ngenunchere.
Din tăcerea de mătase,
Au făcut iconostase
Și din rugile șoptite
Mici potire aurite.
Lin și iarăși lin...*

*Cu deget muiat în rană,
Au brodat albă maramă
Pentru lacrima fierbinte.
Au cusut odoare sfinte,
Anii noștri strâns în salbe,
Le-au făcut mătani albe.
Lin și iarăși lin...*

*Și-au lăsat căsuța plină
Cu icoane de lumină,
Miezul gândurilor bune,
Murmurând rugăciune,
Cu pios o Impresară
Lumânările de ceară.
Lin și iarăși lin...*

*Ține-I, Doamne, prins în grindă,
Spicul nostru de colindă,
Ca s'aprinză amintirii
Sfânta candelă-a iubirii.
Lin și iarăși lin...*

Eugenia DAMIAN ("Gigi")

JUSTIȚIA ÎN ROMÂNIA POSTDECEMBRISTĂ

Urmare din pag. 9

s'a dovedit că în cazul Țării noastre, aceasta a fost una din cele mai mari greșeli de după 1989.

Explicația este simplă. Mulți dintre judecători sunt aceiași cu cei care au "împărțit dreptatea comunistă", ca "slugi" ai primilor secretari de partid. Alții sunt proveniți din foști milițieni și securiști cu studii juridice "la fară frecvență". În această "faună pestriță" se pierd adevărații profesioniști, judecători corecți, într'un hațis de aranjamente și potlogarii.

Din aceste motive se crează impresia că inamovibilitatea înseamnă bunul plac al judecătorului care are dreptul de a hotări asupra vieții și existenței cetățeanului român. De aceea, consider că inamovibilitatea ar mai trebui amănă, deoarece lumea ma-

gistraților nu este încă pregătită să primească o asemenea investitură.

Este suficient să ne gândim la cazurile dela Iași și Baia-Mare, unde neobiectivitatea judecătorilor a dus la condamnări la închisoare corecțională a unor ziaristi și la miliarde de lei despăgubiri civile, deoarece rudele judecătorilor au format obiectul unor articole în ziare.

La Curtea de Apel Cluj nu este o jurisprudență obiectivă în materia restituirii caselor naționalizate. Practica judiciară nu mai este "izvor de aplicare a legii", așa cum era înainte de Doilea Război Mondial.

Consider că Ministerul de Justiție are numeroase și dificile obiective de îndeplinit, pentru a face țara guvernabilă, în sens occidental.

George VASU

PARASTAS LA HRAMUL PARACLISULUI DELA MISLEA

În acest loc sfințit, puterea lui Dumnezeu s'a vădit atât în anii opresiunii, cât și în zilele noastre, când fostele deținute politice au realizat noul locaș de închinare.

Aspazia Oțel Petrescu, care și-a petrecut 14 ani din viața în închisoare, a condensat în puține cuvinte această Putere, resimțită în anii de detenție. "Aici, la Mislea, infernul a avut un înveliș de rai, iar iadul o inimă de lumină..." Perioade în care printre personalul închisorii au fost și oameni de omenie, ca o directoare care, sub masca durității, a rezolvat situații grave și a salvat vieți, care a tolerat corul liturgic al deținuților și activități culturale și educative între deținute și care a fost destituită pentru că nu era capabilă să urască. Sau, un prim gardian care asculta, cu capul plecat și cu chipul în mână, rugăciunile care se rosteau înainte și după masă și a cărui soție, a riscat să ducă la preot o fetiță născută în închisoare, ca să nu moară nebotezată. Sau gardiana care, la percheziții, ascundea în buzunarele tunicii cruciulițele și ico-nițele cioplite cu mîgălă, în os, găsite la deținute, pentru a le restitui, după aceea. Și alții, care au avut curajul să fie omenoși, țărani din satul Mislea, creșcuți pe pământul unei mănăstiri și care, chiar pe post de călai nu și-au uitat omenia.

Mai recent, în timpul construirii Paraclisului Nașterii Maicii Domnului dela Mislea, aura de spiritualitate acumulată în acest loc de-a lungul veacurilor

turn de apărare, clopotnița la intrare, și corpuri de chilii, zidite pe pînăle bolțite. Biserica, zidită pe plan triconic, a făcut obiectul mai multor refaceri ulterioare. Atfel, Mircea Ciobanu pustiește mănăstirea rivalului său, mazilic, pentru ca mai târziu să fie refăcută, înzestrată și împodobită de Petru Cercel, iar apoi de Mihai Viteazul.

Alexandru Ioan Cuza, în cadrul secularizării averilor mănăstirești, este primul care schimbă vocația acestei ctitorii, transformând-o în școală de corecție pentru minori, iar cu timpul ea devine închisoare pentru femei. Abia sub Ion Antonescu, funcționează aici și o secție de deținute politice, comuniste și legionare. Întrucât bisericuța suferise avarii în urma cutremurului din 1940, o echipă de eleve, deținute legionare, ajută la refacerea picturii, una din acestea devenind mai târziu pictoriță de biserică. Sub regimul comunist, secția de deținute politice se mărește considerabil, devenind apoi închisoare politică centrală pentru femei, iar bisericuța este transformată în magazie. Femeile deținute îngrijeau bine incinta închisorii, iar grădina din jur, frumoașă și bine lucrată, constituia un adevărat "înveliș de rai" pentru infernul din interior. Dar "inima de lumină" a acestui iad de jale era bisericuța, străjuită de patru castani.

Afectată, din nou, de cutremurul din 1977, în loc să fie restaurată, ca monument istoric, biserica este dinamită și cărată la răpa, de buldozerele comuniste.

mare parte din donații, precum și din vechi reclive păstrate de foști deținuți politici. Astfel, Paraclisul adăpostește icoane făcute în închisoare, o icoană îmbrăcată în argint, salvată dela Casa Verde din Bucureștii Noi, mătânile Nicolettei Nicolescu, martiră arsă de vie în cuptorul crematoriului, precum și multe po-doabe țesute și lucrate de fostele deținute ale Mislei.

Astfel s'a împlinit făgăduința din timpul întemnițării, de a înălța pe locul suferinței lor, un semn de recunoștință și de pomenire pentru femeile care au pățit și s'au săvârșit acolo, fără cruce și fără lămurare, precum și un smerit locaș de închinăciune pentru bătrânii locuitorii ai căminului actual.

Paraclisul Nașterii Maicii Domnului și-a prăznuit hramul, în acest an, în prezența a numeroși credincioși, printre care se numără foști deținuți politici, femei și bărbați, veniți din toate colțurile țării. De asemenea, au participat locuitorii ai satelor din împrejurimi, personalul și locatarii căminului de bătrâni, precum și corespondenții ai presei și ai televiziunii.

Sfânta Liturghie a fost oficiată de părintele paroh Adrian Octavian Bogățoiu, un tânăr și înimos sprijinitor al înfăptuirii Paraclisului, împreună cu părintele Alexandru Capotă, din Galați, veteran al temnițelor comuniste și vajnic propovăduitor al credinței în viitorul Neamului românesc. În impresionanta sa predică, părintele Capotă a

VIRTUS ROMANIAE REDIVIVA - VIITORUL UNUI TRECUT -

Text citit în 18 Septembrie a.c. la Muzeul Național de Istorie a României cu ocazia Congresului ROMFEST '98

—Corneliu STAN—

Onoarei deosebite de a putea prezenta aici, în incinta acestui adevărat "tabularium"¹⁾ al istoriei noastre (adăpostind în centru-i chiar columna din care "ne-am desprins" în urmă cu aproape două milenii), câteva cuvinte despre noi și împăratul Traian din pers-

der period. When Italian marble workers sought suitable subjects for a bas-relief in the Supreme Court of the United States, who better to exemplify the spirit of equal justice before (the law) ... than Trajan?

Din toate aceste motive consider că o mai nobilă

ca noastră columnă, se legitimează azi, an de an tot mai mulți, tot mai des, și cu din ce în ce mai mult succes, ca cei mai autentici urmași ai ostașilor Romei de altă dată. Adică, întocmai așa precum oricine-i poate vedea și admira în prezent prin Anglia, Germania²⁾, Olanda, Belgia³⁾, Austria, Spania⁴⁾, Franța⁵⁾, și în Statele Unite ale Americii. Prin urmare, de ce nu și în Dacia columnei pe care toți aceștia o au azi ca "model"?

Deci, privite din această perspectivă, șansele realizării proiectului propus sunt încurajatoare. Referitor la finanțarea proiectului, este de presupus că o parte considerabilă din cheltuielile pe care acesta le-ar reclama ar putea fi preluate de UNESCO, de Uniunea Europeană, de Uniunea Latină, de țările participante la el, ba chiar și de NATO - fiind cunoscut că această organizație sponsorizează și proiecte culturale. Iar cum al nostru s'ar preta excelent pentru un grandios film istoric, am putea invita vreo mare companie cinematografică (din clasa aceluia care au pus pe peliculă un Sparta-cus, un Cezar și Cleopatra, un Caligula ori un Ben Hur), care, în schimbul concesiunii dreptului de proprietate asupra filmului ce l-ar produce, ar accepta să acopere toate costurile legate de înscenarea întregii acțiuni⁶⁾.

Așadar, ce ar mai rămâne de făcut ar fi ca noi, Poporul lui Traian⁷⁾, să ne hotărâm a ne și legitima

nean. "Uniune" din al cărei zenit cunoscut istoriei sub numele de Saeculum Traiani⁸⁾, am descins noi în vara anului 106 d.C., tocmai aci, unde suntem și acum. Și unde vom rămâne mereu dacă și numai dacă, nu vom comite nicidecum păcatul capital al negării de sine prin uitarea străbunilor și deci și a urmașilor noștri. Căci așa cum bine remarcă Nichifor Crainic în poezia Țara, (atunci) "Când fericit lipim la piept feciorul / Imbrățișăm într'insul pe străbuni".

NOTE

¹⁾ Numele dat de Romani edificiului special destinat păstrării arhivelor de stat.

²⁾ Vezi "Istoria unui vis...", Cuvântul Românesc (C.R.) Noiembrie 1991; "Popor al lui Traian", C.R. August/Septembrie 1992; "Sărbătorind din nou Ulpiu Traian", C.R., Decembrie 1996/ianuarie 1997.

³⁾ Vezi "In honorem Imperatoris Traiani...", C.R. Ianuarie și Mai 1996.

⁴⁾ Dela Andreiu Mureșanu încoace, autorul primului nostru imn național, numit de el Răsuneți și redeveniți, după 1990, sub numele de Deșteaptă-te Române, imnul național actual.

⁵⁾ Vezi "Popor al lui Traian", C.R. August/Septembrie 1992.

⁶⁾ Adică în Spania, Italia, Germania, Austria, și evident România, unde au fost

⁷⁾ Există deja planuri concrete de relacere (parțială) a acestuia întocmite de ministerele culturii române și italiene.

⁸⁾ În fața evident cu acei "urmași" de azi ai multelor unități militare romane de

este programată o înscenare a celebrei bătălii de la Alesia (azi Alice) dintre Cezar și Vercingetorix.

⁹⁾ Care ar putea deveni, dacă va fi popularizată corespunzător, în țară și mai ales în străinătate, un fapt de maximă atracție turistică,

pectiva eternei și mereu innoitoare legături dintre un creator și opera sa vie, voi încerca să-i răspund așa cum se cuvine locului și momentului acestei prime întâlniri a întregului exil cu țara.

Pentru că astăzi, 18 Septembrie, este chiar ziua de naștere a împăratului Traian, pentru că la 28 Ianuarie s'au împlinit 1900⁹⁾ de ani de când El, Traian, "domnește pe tronul istoriei" ca cel mai mare și nobil dintre împărații Romei¹⁰⁾ și ai lumii¹¹⁾.

Pentru că la 16 Mai noi Români am aniversat 150 de când pe Câmpia Libertății din Blaj ne-am legat¹²⁾ "să dovedim în lume... că'n a noastre piepturi purtăm cu fală-un Nume, triumfător în lupte, un Nume de Traian".

Pentru că la 1 Decembrie anul acesta se împlinesc opt decenii de când, dând viață la Oituz, Mărăști și Mărășești legământului făcut la Blaj, noi Români am readus sub stăpânirea noastră tocmai acea sfântă vatră transilvană în care ne-am născut ca Popor al lui Traian¹³⁾.

Pentru că în prezent nu puțini în Europa¹⁴⁾, ba chiar și la UNESCO¹⁵⁾, găsesc de cuviință să-și amintească de împăratul Traian în termeni precum ar fi și următorii aparținând istoricului englez contemporan Julian Bennett, - care, într'un remarcabil studiu publicat anul trecut și intitulat "Trajan - Optimus Princeps" scrie:

"Trajan is the perfect prince of almost superhuman excellence... (he) was indubitably well liked in his own lifetime... no other emperor had excelled or even equalled him in popularity with the people... the eminence of Trajan rightly remains secure and supreme among virtuous emperors... To Trajan... belongs the praise for bringing the developing principate to its zenith... he was assuredly Trajan, OPTIMUS PRINCEPS. Medieval legend enshrined Trajan's memory with even greater affection... (and this) continued even, indeed, into the Age of Enlightenment and the mo-

noastre daco-romane. Rededitare care natural că ar reclama refacerea, cel puțin parțială, a podului¹⁶⁾ lui Apollodor peste Dunăre, a Sarmizegetusei romane și (pe cât posibil) a celei dace, a drumurilor majore urmate de Romani, spre, și în, Dacia, precum, evident, și a unor nave și alte ambarcațiuni folosite de Traian la traversarea Adriaticii (dintr-o Ancona) și a Dunării, cu ocazia campaniilor lui din anii 101/2 și 105/6 d.C. Campaniile la care înscenare se "înțelege" că s'ar cădea să participe toți acei Europeni¹⁷⁾ și Americani¹⁸⁾ cari, copiindu-ne cu meticuloasă scrupulozitate traiani-

lumii ca atare atunci când vom împlini 1900 ani de existență, conștienți fiind că astfel am servi exemplar atât cauzelor unității noastre naționale cât și celei a imaginii adevărate a României în lume. Pregătind, și poate chiar reușind astfel să accelerăm, în ambele sensuri, procesul aderării noastre la toate structurile Euro-Atlantice. Și anume, ca descendenți direcți, adică așa cum însuși numele nostru ne mărturisește, ai acelor Romani care de pe Palatin și Capitol au pus temelile primei, iar până azi și a unicii "Uniuni"¹⁹⁾ multinaționale din spațiul geopolitic euro-meditera-

ori vor fi organizate diferite manifestări închinăte evocării personalității și faptelor împăratului Traian.

²⁰⁾ În al cărui program cultural anii 1998 și 1999 figurează ca "anul Traian".

²¹⁾ În afara Curții Supreme există în Statele Unite, încă două monumentale opere arhitectonice, care poartă "amprenta" lui Traian, anume arcul lui Washington din New York și columna lui Astor din Oregon, inspirate după arcul lui Traian din Benevent, și respectiv, după columna împăratului dela Roma.

44.000 de vizitatori în două zile.

²²⁾ Unde de exemplu anul acesta a avut loc un "Festival Julius Caesar" în cadrul căruia s'a inaugurat o statuie învingătorului Gallilor și a fost înscenată o celebră bătălie descrisă în "De bello Gallico", totul desfășurându-se sub lozincă "Imperiul Roman, o comunitate europeană".

²³⁾ În care de nouă ani la rând se organizează în orașul Cartagena o spectaculoasă simulare a unor din episoadele celui de al II-lea război punic.

²⁴⁾ Unde pentru anul viitor

odinioară cari au luptat în Dacia și au purtat nume precum Britannica (Brittonum, Britannorum), Batavorum, Gallorum, Hispanorum, Alpinorum... etc.

²⁵⁾ Germania care, de când istoricul Marcus Junkelmann din München a organizat un "mars roman" peste Alpi (500 km în patru săptămâni) cu ocazia împlinirii în anul 1985 a două milenii dela întemeierea Augsburgului de către Augustus, abundă literalmente de "festivaluri" romane peste tot pe unde Roma și-a lăsat amprenta ei civilizatorie. Precum a fost unul la Saalzburg în Octombrie 1997, cu peste

și prin urmare o sursă de câștig considerabilă pentru România.

²⁶⁾ La care iată cum a găsit de cuviință să se refere jurnalistul american T.R. Reid în introducerea la un amplu articol intitulat "The Glory of the Roman Empire" semnat de el în ediția Iulie 1997 a popularului magazin National Geographic: "...there was a time - measured not in decades but in centuries - when a single currency, a single code of laws, a single army, and a single emperor held sway over a vast swath of the Western world, including the heart of Europe, a large chunk of western Asia, and the northern tier of Africa, from the Atlantic to the Dead Sea... For a Roman tribune, trader, or tax collector traveling the 53,000 miles of paved road that spanned the empire in the third century A.D., a little problem like common coinage for 15 Western European countries would have seemed trivial. For some 50 million people back then, from the palmy seat of the Pyramids to the frosty moors of southern Scotland, the Roman denarius was accepted as coin of the realm... This was the Roman Empire, which pacified and unified the entire Mediterranean rim - a signal achievement in the sheer art of governing. Long before anybody thought of automobiles, airplanes, or e-mail, the emperors efficiently maintained their famous Pax Romana over a 3,000 - mile - wide territory that today includes parts of more than 40 different nations... How did a minor farming settlement scattered on the hills above the Tiber River create the richest and strongest empire in the Western history? How did the Romans keep a vast and varied collection of peoples unified for so many centuries?... They did it with a genius for organization and a tolerance for cultural diversity..."

²⁷⁾ "... Saeculum Traiani illustrează apogeul societății romane... nivelul cel mai înalt atins de civilizația antică..." (Eugen Cizek, Epoca lui Traian, 1980).

BISERICA CREȘTINĂ

NOAPTEA DE CRĂCIUN

Pr.Dr.Dumitru ICHIM

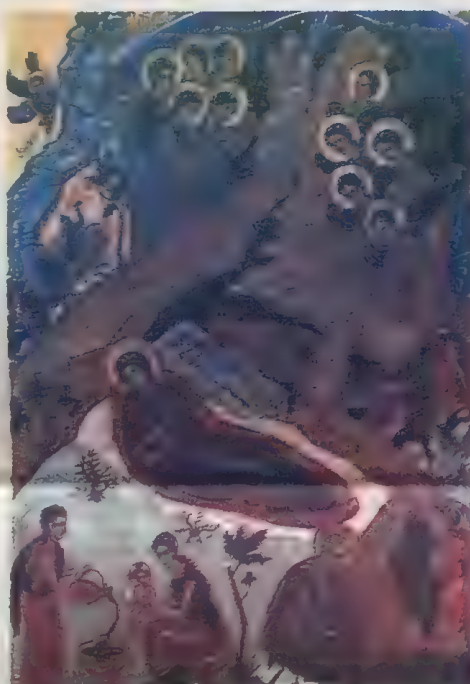
La prima vedere s'ar părea că istoria ființei umane este cuprinsă între două nopți: noaptea nașterii și noaptea morții. Nimeni nu poate ocoli sau evita propria noapte a nașterii și nimeni nu poate ocoli sau evita propria noapte a morții. Afirmatia filosofiei idealiste că omul nu există ca realitate nu este chiar lipsită de sens. Omul există și nu există. Tot ce privim în jurul nostru ca regn mineral, vegetal și animal formează existența. Omul nu este numai existență. Omul este ființă umană, deci transcende existența. În acest cadru ontologic este greșit să spunem că omul există. Omul, ca ființă umană, nu există, ci este. Între a exista și a fi este o mare diferență. Ființa circumscrie existența și nu invers. Existența e o stare pasivă a creației, în vreme ce ființa care este și existență, dar o depășește, este în primul rând o stare creativă. Numai omul poate în-ființa ca ființă umană. Existența este un produs al creației. Ea dăinuie în timp prin re+producere. Tot ciclul existenței începe și se sfârșește în noaptea de eclipsă produsă de ființă. Omul a fost creat de Dumnezeu "ca chip și asemănare" al Ființei divine. Prima noapte, a nașterii, și-a pierdut-o prin ruperea din Ființă, ispitit fiind de genurile katafactice spre existență. Pierderea nașterii a dus la descoperirea celei de a doua noapte, a morții,

când ușile raiului s'au închis după catastrofa cosmică a primului om. Dumnezeu care l-a creat pe om în mod special nu l-a părăsit după cădere, ci a trimis la plinirea vremii pe Fiul Său să se intrupeze ca om, să sufere ca om, să moară ca om și prin umanitatea lui să învieze ca Om-Dumnezeu, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat.

Noaptea Nașterii Domnului și noaptea Învierii Lui au oferit ființei umane adevărate perspective ale Ființei. În acest context istoria ființei umane se lărgeste peste biologicul nașteremoarte, îmbrățișată de orizonturile divine ale istoriei soteriologice.

Ne-am pierdut noaptea nașterii și noaptea morții. Pe prima, pentru că Iisus s'a născut pentru noi și pe a doua, pentru că El a murit moartea noastră și a înviat pentru fiecare din noi făcându-se "începătura celor adormiți" cum spune Apostolul neamurilor.

Adevărata istorie a ființei umane ca "chipul și asemănarea lui Dumnezeu" abia după Noaptea Nașterii și Noaptea Învierii își capătă adevăratul sens după cataclismul Căderii. Omul din rai nu a fost născut ci creat într'un mod special. El nu a avut o naștere și el nu avea nici moarte, în sensul potențial. I s'a dat libertatea de a rămâne veșnic în comuniune cu

Ființa sau să se rupă din comuniunea cu ea.

Prin intruparea lui Iisus Hristos omul este readus la demnitatea ce o avea în rai de a fi mai presus decât îngerii, heruvimii și serafimii.

Nașterea omului este transpusă în Nașterea Domnului. El se naște pen-

tru noi pentru că noi să pierdem nașterea și să ne recăstigăm starea edenică de creație directă făcută cu mâinile lui Dumnezeu. Este exact ceea ce cuvântul românesc Crăciun, derivat etimologic din latinescul creatio, creationes, vrea să sublinieze. Cineva spunea că dorul ar fi un cuvânt

românesc intraductibil în altă limbă. E o exagerare sau sentimentală, sau incompetentă, sau amândouă la un loc. Cuvântul are mai multe sinonime pe care limba engleză le redă exact: mi-e dor de acasă = I am homesick, mi-e dor de tine = I am longing for you, I am missing you, mi-e dor de mama moartă = I am grieving for my dead mother și așa mai departe. Un cuvânt cu adevărat intraductibil este Crăciunul pentru că nu-i găsim în alte limbi ecuația etimologică și oricum ar fi tradus pierde toată visteria de sensuri teologice și filosofice care e sugerată de creatio, creationis din etimologia cuvântului Crăciun.

Crăciunul este sărbătorirea creației, la frumusețea ei dintâi, când Creatorul prin taina kenozee se intrupează în creatură. Se intrupează în om ca omul să devină Dumnezeu.

Se naște în om ca omul să se nască în Dumnezeu. Prin Nașterea Lui, omul își transcende nașterea biologică și se naște din nou în Noaptea Crăciunului. Prin botez: "Căi în Hristos v'ați imbrăcat" omul se intrupează din nou într'un mod hristic, de data aceasta nașterea depășind biologicul devine identificare cu Nașterea.

Un îndrăgit colind al Englezilor "Cele 12 zile ale Crăciunului" mi-a adus aminte de vremurile din vechime când sărbătorirea Nașterii era legată de sărbătoarea Botezului lui Iisus, Boboteaza ca zi a Luminii când firea apelor se schimbă.

Noaptea Crăciunului este prima liturghie, ieseala săracă fiind potirul cosmic din care Pruncul binecuvintează cerul, pământul și întreaga creație. La această binecuvântare, într'un poem creștin de mare duioșie, vedem cum natura și oamenii îi răspund: cerul aduce steaua, pământul oferă peștera, îngerii cu păstorii slavoslovesc și magii cu steaua călătoresc, că pentru noi s'a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci. Sintagma Prunc tânăr nu este o tautologie. E o subliniere între nașterea noastră și nașterea Lui. Noi ne naștem prunci bătrâni, parafrazând pe un cunoscut cugetător, atât de bătrâni că murim în fiecare zi. Ne naștem cu zestre păcatului și a morții moștenită de la protopărinți, dar Pruncul nu avea nici păcat și nici moarte. De aceea era tânăr. Cu Noaptea Crăciunului

nu numai că orizonturile ființei umane sunt logodite cu cele ale ființei divine, ci în primul rând ființei umane i se cere o renștere la nivelul Nașterii Domnului.

După cataclismul ființial al Căderii omului ființa umană purta rănilor produse de Satan. Vechiul Testament a fost un fel de cameră de urgență, cum are fiecare spital, în care bolnavului i se dă primul ajutor spre a-l salva de moarte. Ca într'o parabolă, doctorul dela spital e Dumnezeu și profeții ar fi surorile. Doctorul văzând că pacientul în starea în care a ajuns, după ce i-a dat primul ajutor, îi spune ce să nu facă pentru a nu i se face mai rău. La rândul lor, surorile îi promit că dacă va urma prescripțiile doctorului se va face bine și va fi fericit.

Cele zece porunci ale Decalogului interzic pe om într'un țarc al negațiilor ca să-l păstreze viu: "Să nu ucizi... să nu... să nu..."

Noaptea Crăciunului începe pozitiv. Miriadele corurilor de îngeri au deschis toate cerurile până la Dumnezeu prin imnul triumfal al Nașterii: "Mărire întru cele de sus ale lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire."

Copilului care i s'a spus tot timpul prin negativ cum să-i păstreze viața a crescut. Acum i se vorbește afirmativ ca unui matur. Ca partener de dialog. Acum discuți cu el despre proiectele lui, examenele ce le-a trecut și te bucuri împreună cu el de vestea bună a logodnei.

La fel pacientul adus pe targă la urgență. A trecut vremea lui nu de pe fișa medicală. Acum poți discuta cu el despre fericirea familiei.

Așa începe Crăciunul. Cu mărire întru cei de sus lui Dumnezeu. Cu pe pământ pace. Cu între oameni bună învoire. Sunt cuvintele îngerilor scrise cu trambitele lor pe frontispiciul universului. Ele înseamnă sigiliul divin al creației iubire.

Dumnezeu este Iubire. Omul ca să devină Om trebuie să iubească. Să iubească și chiar și pe vrăjmașii lui. Lucru imposibil? Pentru diavol - da. Dar nu pentru om. În noaptea aceasta de Crăciun Iisus se naște pentru tine în frig, în sărăcia unui grajd și neprimite de nimeni. Vrei să-i faci un cadou Pruncului născut în frig? Întinde mâna unui vrăjmaș. În atingerea caldă a celor două mâini este adevărata taină a Crăciunului.

CUVÂNT LA NAȘTEREA DOMNULUI

Pr.G.URSU

"Și Cuvântul S'a făcut trup, și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl" (Evanghelia dela Ioan, cap. 1, v.14)

Au trecut aproape două milenii de când, în ieseala dela Betleem, Cel care era mai înainte de a fi lumea, Dumnezeu, fiind, s'a coborât pe sine pentru a se face om asemenea nouă. Intruparea Domnului Nostru Iisus Christos, prezisă în nenumărate rânduri de profeții Vechiului Legământ, așteptată cu ardore de cunoașterii Legii ca și de oamenii simpli ai poporului ales de Dumnezeu, s'a săvârșit pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire. Pământul sărac al Betleemului s'a luminat de strălucirea dumnezeiască. Un inger s'a arătat

păstorilor uimiți de minunea ce se petrecea sub ochii lor: "Nu vă temeți, le-a zis. Iată vă aduc o veste bună. Aceasta va fi o mare bucurie pentru tot poporul. Astăzi vi s'a născut Mântuitorul vostru, Iisus Christos, în orașul lui David" (Luca 11, v.10-11). În acest timp, o mulțime de îngeri, laudând pe Dumnezeu, cântau Slavă întru cei de sus și lui Dumnezeu pace, întru oameni bunivoire!

Primii care L'au văzut au fost oameni simpli, păstori săraci din jurul Betleemului. Acești oameni au simțit că Dumnezeu i-a ales pentru a fi martorii celui mai mare eveniment din istoria omenirii. Au văzut cu ochii lor lumina, au văzut minunea și au simțit în adâncul sufletului că timpurile s'au plinit, că Dumnezeu a voit a se cobori pe pământ pentru ca

astfel să ridice pe oameni până a-i face asemenea Lui, nu numai după chip, ci asemenea Lui după puterile sufletești pe care El le-a sădit în oameni. Crezând cu tot sufletul în adevărurile pe care Dumnezeu ni le-a dat, înseamnă a ne ridica pe noi înșine, din creaturi ale mâinilor Lui, până a fi asemenea Lui. Aceasta este dorința lui Dumnezeu, și în același timp, acesta este adevăratul nostru destin.

Nașterea Domnului Nostru Iisus Christos este sărbătoare pentru toată suflarea omenească, la care participă întreaga natură. Este momentul în care Dumnezeu-Cuvântul s'a materializat pentru a lua asupra Lui toate neputințele omenești, pentru a ne arăta nouă oamenilor, că putem fi asemenea Lui. Bucurie ce s'a revărsat pe pământ acum două milenii,

a ajuns peste timp la noi, cei care ne chemăm după numele lui Christos. În greutatea vieții, în suferințele boalei, în tristețea bătrâneții, în zbuciumul pribegiei, o lumină dumnezeiască strălucete asemenea stelei minunate care l-a condus pe magi la ieseala din Betleem. Este lumina speranței în Cel care a venit în lume pentru a ne mântui pe noi, oamenii. Este bucuria nădejdiei că Dumnezeu este de-a pururi alături de noi. Este tăria credinței că mergem pe drumul pe care Dumnezeu ni l-a arătat, calea minunată a îndumnezeirii ființei omenești. Să credem cu tărie, noi cei slabi și împovărați, căci pentru noi, Dumnezeu-Cuvântul s'a făcut trup și a locuit printre noi oamenii. Și El ne va da odihnă și pace în vecii vecilor.

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE
JERTFĂ ȘI DE BIRUINȚĂ
ALE NEAMULUI

1 DECEMBRIE 1918

Aurel POP

Marea Adunare Națională dela Alba Iulia, 1 Decembrie 1918.
Episcopul Iuliu Hossu citește proclamația de unire a Transilvaniei cu
Patria-Mamă, în fața mulțimilor adunate la Alba Iulia

După veacuri de iobăgie statală și națională, în cuprinsul anului 1918, toate provinciile românești se întorc în unitatea firească a sufletului și gândului românesc.

Războiul prim mondial, a fost ca toate războaiele un instrument de destrămare și de revoluție, prin care s'au vehiculat idei și forme noi de viață socială, politică, statală și spirituală. Imperiul țarist s'apărășit sub ciocanele bolșevismului, iar cel austro-maghiar a dispărut prin propriile lui contradicții și anacronisme politice și morale. Conducătorii politici ai Românilor din Basarabia, Bucovina și Transilvania ajunseseră la culmea maturității de judecată și răspundere morală și națională și au avut curajul să deschidă ofensiva unității politice a provinciilor subjugate substăpânirii străine de aspirațiile lor seculare.

Pe calea mistice naționale, Basarabienii, Bucovinienii și Ardeleanii, s'au întâlnit pe dimensiunea istorică a înfăptuirii unui stat românesc.

Anul 1918 era, în mintea și sufletul ardelenilor anul eliberării lor și al unirii cu toate celelalte provincii, la un loc. Românii ardeleni fremătau cu bucurie la gândul că vor fi slobozi și se vor regăsi cu al lor, din alte părți, sub acoperământul regatului cel mare, românesc.

Semnele pentru unire erau luminoase și pretutindeni sub cerul Transilvaniei, stăpânirea maghiară se destrăma din toate încheieturile ei. Armata austro-maghiară era îndezordată după înfrângerea suferită la Olăuș și Măraști în 11 Iulie 1917 și la

Mărașesti în 6 August 1917, de către armata română din Moldova. Puterile centrale nu mai dispuneau de forța militară a unei noi ofensive după eșecul din Moldova.

Se poate afirma că bătaia Europei a fost câștigată, după înfrângerea germană dela Marna, de către trupele românești ale generalului Averescu, în Moldova. Acolo, au fost așezate temelurile Unirii din 1918, ale provinciilor românești. Revoluția bolșevică din 1917 nu a avut efect demoralizant asupra trupelor țărănești de pe frontul Moldovei. Visul țărănilor din armata română era Unirea, nu haosul și anarhia revoluționarilor ruși. Nici o unitate militară românească nu a fost infectată de virusul revoluției bolșevice.

În mediul acesta de descompunere a două mari imperii - la Răsărit țarismul și, la Apus cel habsburgic - conducătorii politici ardeleni își asumă răspunderea unor acte de ordin național, cerând și ei alipirea la Regatul României. Astfel, la 12 Octombrie 1918, Partidul Național Român se întrunește la Oradea Mare și își definește poziția față de evenimentele în curs. Proclamă validitatea principiului wilsonian de auto-determinare, pe baza căruia națiunea română ardelenă este îndreptățită să-și decidă propria ei soartă. Tot acolo se decide convocarea unei Adunări Naționale, pentru data de 1 Decembrie la Alba Iulia.

Ca urmare a întrunirii dela Oradea Mare, Alexandru Vaida Voevod se prezintă în camera deputaților maghiari, la 18 Octombrie și citește o declarație fermă

în care se cuprind punctele esențiale ale voinței naționale: "...națiunea română din Ungaria și Transilvania ... își revendică dreptul, și din partea sa dreptul ca, în deplină libertate și fără nici o înfrângere străină, ea însăși să-și poată determina viitoarea formă de stat, precum și relația de coordonare în mijlocul națiunilor libere". Și apoi, mai departe: "După suferințe și lupte de veacuri națiunea română din monarhia austro-ungară așteaptă și pretinde afirmarea drepturilor sale inalienabile și imprescriptibile, la o viață națională integrală".

Acest discurs istoric al lui Vaida-Voevod exprimă fermitatea cererilor și a drepturilor naționale, dela care nu se mai putea face nici o retragere.

Adunarea dela Alba Iulia programată pentru ziua de 1 Decembrie, era desemnată de Partidul Național Român să fie un plebiscit general al populației române din Ardeal. În acest sens, convocarea trimisă populației cerea ca fiecare unitate socială și fiecare categorie socială să fie reprezentată la Alba Iulia, pentru a se da o formă legală și un caracter național Adunării de acolo. În ziua Adunării, pe întreg pământul Transilvaniei răsunau clopotele bisericilor și delegații în costume naționale, cu drapelul în frunte s'au strâns în cetatea istorică, unde cu veacuri în urmă intrase similar Mihai Viteazul, voievodul Munteniei, ca un prevestitor al Unirii din 1918.

Peste o sută de mii de delegați au umplut, cu entuziasmul și voința lor puter-

nică de unire, câmpia din afara orașului Alba Iulia. Vajnicul luptător ardelen, Gheorghe Pop de Băsești a fost ales președintele acestei istorice adunări naționale. Ștefan Cicio Pop explică rostul convocării pentru această adunare, și apoi, urmează cuvântările lui Pop de Băsești, Vasile Goldiș, Iuliu Maniu și Iosif Jumanca.

După aceea, Episcopul Iuliu Hossu al Bisericii Unite de Cluj-Gherla, citește propunerile făcute de Vasile Goldiș și motivate de Iuliu Maniu:

I. Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Tara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia în 1 Decembrie 1918, decretă unirea acestor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dășii cu România. Adunarea națională proclamă în deosebi dreptul inalienabil al națiunii române la Întreg Banatul cuprins între râurile Mures,

săhău cu Iubire și entuziasm liberarea națiunilor subjugate până aci în monarhia austro-ungară, arume națiunile: Ceho-Slovacă, Austro-Germană, Iugo-Slavă, Poloneză și Ruteană și hotărăște ca acest salut al său să se aducă la cunoștința tuturor acestor națiuni.

VII. Adunarea națională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor bravi Români, care, în acest război și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului nostru, murind pentru libertatea și unitatea Națiunii Române.

VIII. Adunarea națională dă expresiunea mulțumirii și admirației sale față de puterile aliate, care, prin strălucite fapte purtate cu cerbicie împotriva unui dușman pregătit de multe decenii pentru război, au scăpat civilizațiunea din ghiarele barbariei.

IX. Pentru conducerea mai departe a afacerilor Națiunii Române din Transilva-

Intre timp izbucnește revoluția comunistă a lui Bela Kuhn, care amenință ordinea din Ungaria și Ardeal și, datorită armistițiului încheiat, de armatele franceze din Serbia, cu guvernul maghiar al lui Mihail Karolyi, guvernarea civilă rămâne în sarcina Ungurilor, a organelor vechi locale. În acele momente se stabilește o linie de demarcație care desparte Ardealul în două. În partea de Nord, armatele bolșevice ale lui Bela Kuhn care fac ravagii peste tot și creează o atmosferă de teroare și anarhie, atât pentru populația românească, cât și pentru cea maghiară și germană.

Armata română trimisă, în acest scop, cinci divizii, la care se alătură și două divizii de ardeleni și trec peste linia despărțitoare, înfrângând apoi trupele bolșevice, și intrând în capitala Ungariei, la Buda-Pesta. În ziua de 4 August 1919.

În felul acesta, Ungaria

Consiliul Dirigent - Rândul întâi, dela stânga la dreapta: Dr. Alex. Vaida VOIEVOD, Ștefan Cicio POP, Dr. Iuliu MANIU (Președinte), Vasile GOLDIȘ, Aurel VLAD. - Rândul al doilea, dela stânga la dreapta: Iosif JUMANCA, Romul BOILĂ, Ion SUCIU, Victor BONTESCU, Aurel LAZĂR, Emil HAȚEGAN și Ion FLUERAȘ.

Tisa și Dunăre".

IV. Adunarea națională dă expresiunea dorinței sale, ca congresul de pace să înfăptuiască comuniunea națiunilor libere în așa chip, ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici deopotrivă, iar în viitor să se elimineze războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.

V. Românii adunați în această adunare națională salută pe frații lor din Bucovina, scăpați din jugul monarhiei austro-ungare și uniți cu țara-mamă, România.

VI. Adunarea națională

nia, Banat și Tara Ungurească, adunarea națională hotărăște instituirea unui mare Sfat Național Român, care va avea toată îndreptățirea să reprezinte Națiunea Română oricând și pretutindeni, față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiunile, pe care le va afla necesare în interesul națiunii.

Consiliul dirigent, a fost stabilit și ales în aceeași zi, fiind compus din 15 membri, sub președinția lui Iuliu Maniu. Acest consiliu avea misiunea de a se îngriji de treburile publice ale provinciei eliberate, până la integrarea oficială în cuprinsul Regatului Român.

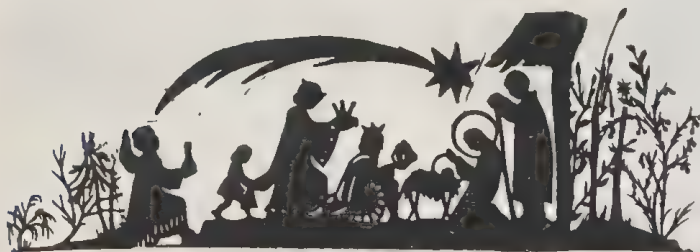
este salvată de bolșevism și, prin asta, întreaga Europă. Ardealul devine acum complet eliberat și stăpân pe propriu lui destin. Un mare vis național s'a îndeplinit, spre bucuria generațiilor care vor urma și care vor cinsti memoria strămoșilor, cu respect admirativ și cu bună cuvință.

După aceea, prin chibzuință și bună chivernisire, Ardealul și celelalte provincii s'au integrat rânduielii statale a Regatului Român și s'a început o viață nouă.

Iar noi, cei de azi, venim cu cucernicie față de jertele străbunilor și ne rugăm lui Dumnezeu pentru ajutorul său, de totdeauna.

În duh și adevăr

SFÂNTA NOAPTE A ÎNTRUPĂRII

—Sergiu GROSSU—

"Ea va naște un Fiu și-l vei pune numele Iisus, pentru că El va mântui pe poporul Lui de păcatele sale" (Matei, 1.21).

Dumnezeu ni se descoperă de Crăciun în ființa Sa însăși. El se întrupează pe pământul nostru bătut de războaie și măcinat de ură, revelându-ne, astfel, intimitatea profundă a Dumnezeirii, bunătatea Sa, dragostea Sa de oameni. Bunătatea reprezintă forța Sa divină, înomenirea - slăbiciunea Sa omenească. Ambele sunt unite în Iisus Hristos.

Să intrăm în staulul din Betleem, și să participăm cu inima la această minune a dragostei totale. Un copilăș nou născut, culcat într-o iesle, simbol al săraciei și smereniei. Să-L privim îndelung, să-L luăm în brațe, să-L sărutăm mânuțele delicate și piciorușele care, mai târziu, vor purta urmele pi-roanelor, pe crucea Golgo-tei. Să-L numim copilul nostru, fratele nostru, prietenul nostru. Să-L numim dragostea noastră unică. Să-L transformăm în idealul nostru de viață. Să ne conțopim cu El. Să-l facem loc în inima noastră, pentru că în adâncurile răvășite ale ființei să se nască Iisus. Fiindcă în inima fiecăruia dintre noi trebuie să se nască Iisus. Trebuie ca Hristos să ia chip în noi. În caz contrar, nașterea obiectivă, istorică, a Mântuitorului este nulă și pentru mine și pentru tine, cititorule.

Să nu ne înspăimântăm gândul că inima noastră este rea și murdară, un fel de iesle morală, nepotrivită pentru Domnul Iisus. El tocmai aceste inimi le caută: inimi-iesle, dezoritate, săracioase, înrobite patimilor și deșertăciunilor acestei lumi înstrăinată de Dumnezeu; inimi fără speranță și fără ajutor, care la un moment dat simt nevoia unui Mântuitor, a unei eliberări, a unui Stăpân blând și iertător, gata să înlăture vechii tirani ai sufletului și să întronizeze, în beznă ființei pocăite, lumina Sa veșnică, steaua de lumină a unui Betleem dător de viață și de speranță.

Să îngenunchem în fața ieslei pruncului Iisus. Ochii noștri trebuie să se umple de lumina Noptii sfinte, pentru a putea contempla în tăcere și a gusta lăuntric taina acestei întrupări, îmbăindu-ne în dragostea revărsată, asupra pământului, din dragoste, și atingând cu duhul smerenia insondabilă a Cuvântului întrupat. Pentru a putea, de asemenea și noi, spune, împreună cu evanghelistul Ioan, "Ce

era dela început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și ce am pipăit cu mâinile noastre, cu privire la Cuvântul vieții, (...) aceea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți părtașie cu noi. Și părtașia noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Iisus Hristos" (1 Ioan, 1.1-3).

Să devenim întocmai magilor și păstorilor, martori vestitori ai Nașterii lui Iisus, drumuitorii spre Betleemul veșniciei noastre, pentru ca prin noi, prin nașterea noastră din nou, dar al Nașterii din Iesle, steaua păcii și a dragostei universale să răsară pe bolta lăuntrică a tuturor păcătoșilor acestei lumi, a tuturor fraților noștri de îndelungată băjenie, a tuturor ateilor ce-L reneagă și-L batjocoresc pe Iisus, inundând cu razele mângâierii divine hrubele unei umanități din ce în ce mai mult descreștinată; destră-mând, îndeosebi, negura îndepărtării de Dumnezeu, care mai stăruie - după cei 45 de ani de regim comunist - deasupra societății din România post-decembristă.

Taina întrupării lui Dumnezeu în Iisus Hristos impune credinței noastre o serie de mari exigențe. Căci iată dificultatea. Credința noastră, deși în permanentă atingere cu realitățile materiale și sensibile, păstrează în zestre sa scumpă un tărâm suprafiresc: tărâmul de dincolo. Inteligența noastră se sprijină pe înomenirea lui Hristos. Prin nașterea sa temporală, noi suntem conduși spre realitățile invizibile, spre "lucrurile care nu se văd", despre care vorbește apostolul Pavel. Și, astfel, noi putem contempla pe Dumnezeu sub o formă vizibilă încă pe pământ. Prin Hristos cel întrupat în ieslea Betleemului, Dumnezeu ia loc în existența noastră omenească.

Venirea lui Iisus pe pământ a răsturnat mersul istoriei, pentru a chema umanitatea din întuneric la lumină. Mesajul lui Hristos a adus o schimbare radicală, în viața omenirii, cerând tuturor oamenilor: "Pocăliți-vă!" Adică, schimbați-vă mintea, gândiți altfel, sau cum spuneaau Grecii antici: *Metanoia*. Un fel de ajustare a gândirii noastre după voința lui Dumnezeu, după planul Său în Iisus Hristos. Copiii ai Luminii, noi constatăm fără dificultate această totală transformare despre care vorbea Iisus, adresându-se lui Nicodim: "Trebuie să vă nașteți din nou!" Această naștere spirituală are loc în

Hristos, noul Adam, prin lucrarea miraculoasă a Duhului Sfânt. Astfel, Iisus locuiește în noi, și noi devenim, prin El, temple ale lui Dumnezeu.

O minune a fost nașterea noastră trupească, însă răscumpărarea prin jertfa sângelui lui Iisus și nașterea din nou depășește toate tainele și toată știința. Dacă primul Adam nu este decât începutul ordinii exterioare și cronologice, Iisus Hristos, noul Adam, este începutul și sfârșitul, piscul de lumină al lumii întregi, centrul umanității, inima creațiunii divine. În El, noi ne naștem din nou. În El, noi participăm la viața dumnezeiască și suntem indisolubil legați cu Dumnezeu. Prin nașterea Sa, Hristos a îmbrăcat natura omenească. În chip tainic, cu puterea de Sus, pentru veșnicie. Prin El, noi am devenit copiii Celui Preaînalt. Numai în El ne putem cunoaște, pe noi înșine, ca fii ai lui Dumnezeu.

Iisus devine viața vieții noastre, sufletul sufletului nostru. Noi ne micșorăm și El crește, pentru ca să putem spune: "Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine". Atingem starea de har a părtașiei cu El. Devenim, din robii ai păcatului, prietenii lui Iisus. Facem parte din familia lui Dumnezeu. Asupra noastră pogoară belșug de pace divină. Avem siguranța răscumpărării noastre, a veritabilului nostru destin. Călători, avem liberă intrare în patria cerească. În fața noastră se deschide poarta împărătească a unei vieți fără de sfârșit.

Păcătoși și măcinați de vicii, sortiți morții, iată-ne vii prin pocăință. Fiindcă Iisus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși, pe cei ce se recunosc păcătoși și suspină după mântuire.

De aceea se cade ca, măcar în Sfânta noapte a Nașterii, să cerem lui Dumnezeu harul de a putea vedea pe Iisus în lumina Sa adevărată, adică într-un fel concret și personal. De a-L privi nu numai ca Dumnezeu, nu numai ca om, căruia îi atribuim valoarea ca o calitate, ci așa cum El este în realitate: Cuvântul făcut trup, persoană a Sfintei Treimi, viu, unic, atotputernic, atotcuprinzător. Un Dumnezeu care ne iubeste și căruia îi dăruim întreaga noastră dragoste - Hristos Mântuitorul, Care este viața noastră pe pământ și certitudinea vieții noastre veșnice.

Viața lui Ionică este o odisee de luptător, îndelung încercat, până la limita rezistenței umane, luptător care nu s'a lăsat înfrânt nici în cele mai disperate momente.

Născut la 1 Iunie 1919, cu vădită înclinație pentru educație, se înscrie la Școala Normală din Caransebeș. Element strălucit, ajunge în clasa a 8-a, când a fost eliminat din toate școlile din țară, din cauza apartenenței la "școala de caractere" a Fraților de Cruce. Trăiește zile de mizerie. Își caută drepturile la București și neavând unde sta, doarme nopți în șir în Gara de Nord.

După multe insistențe, reușește să termine clasa a 8-a la Timișoara unde funcționează apoi ca pedagog.

Înscriș la Școala Militară din Ploiești, generalul Antonescu nu-i iartă verticalitatea legionară. Arestat, este condamnat 5 ani pe care-i efectuează în închisoarea din Aiud.

După eliberare își dă diferența de liceu și prin concurs intră la Facultatea de Medicină din Cluj.

Având vocație de îndrumător, Ion Gavrilă îi îndreptează conducerea F.D.C.-ului din Ardealul de Nord.

IN MEMORIAM!

Ionică CURĂSCU

Arestat în 1948, este condamnat la 10 ani temniță grea, dar nu-i eliberat la termen și i se mai adaugă arbitrar un supliment de 36 luni de pedeapsă administrativă.

Periplul său carceral este impresionant: Cluj, Pitești, Mina Baia Mare, Gherla, Aiud, Jilava, Colonia Salcia, Colonia Periprava și din nou Aiud, de unde se eliberează în 1961.

A trecut prin infernul Pitești, fiind unul din cei mai torturați studenți. Aici l-am cunoscut și am fost impresionat de modestia și tăria sa sufletească. Turcanu nu l-a putut învinge. A fost unul din puținele cazuri care nu au făcut o concesie satanei și credința sa nezdruincată l-a scos la liman.

Pășind în așa-zisa libertate, a fost urmărit pas cu pas. Nu i s'a permis să-și termine facultatea. Cu pregătirea și vocația sa ar fi fost un medic ideal! A trebuit să se mulțumească cu modesta poziție de asistent medical.

Căsătoria cu Iulia, după atâta suferință, a fost bucuria unui vis împlinit și ea a constituit rațiunea de a se lupta pentru minunatul său univers familial.

Plecând din Banatul drag, unde Securitatea îi timora obișnuitele relații sociale, ajunge la București și ocupă loc de asistent medical la Spitalul Fundeni, în subordinea ilustrului Prof. dr. Proca. De felul cum și-a îndeplinit datoria stau mărturie zecile de scrisori de mulțumire dela numeroși săi pacienți.

Semnificativ este și faptul că, ajuns la vârsta pensionării, Prof. Proca insistă să mai rămână, fiind un om al datoriei, iubit de toți colegii. Motive de sănătate îl fac să refuze și se desparte regretat de toți, în special de profesor. Mulți ani după pensionare, Prof. Proca va spune sub formă de reproș: "O fi fost Ionică legionar, dar nici unul din voi nu-l poate egala în puterea de muncă, pricepere și dăruire".

La 8 Iunie 1998 s'a desprins de eul său material, cu seninătatea sufletelor care pășesc spre nemurire. Fie ca Tatăl Ceresc să-l așeze în locașul dreptilor, alături de martirii înaintași, temelie de redresare a Neamului Românesc din prăpastia ateismului satanizant.

Correspondent

FORȚA MORALĂ ȘI POLITICĂ A EXILULUI ROMÂNESC

—Dr. Rodica IVANOV-DUȚESCU—

Incidentul regretabil produs la 28 Mai 1998, ziua "Înălțării Domnului" la cimitirul Montmartre-Paris, în fața mormântului simbolic al victimelor regimului comunist din România, a readus în discuție noțiunea de "exil".

Se sperase că simpozionul "Exilul Românesc", care a avut loc la Paris în Mai 1994 să fi înlăturat pentru totdeauna discuțiile contradictorii.

În cadrul acestui simpozion, reprezentanții exilului românesc din diferite țări occidentale au reușit să definească net aspectul juridic și valoarea morală și politică a exilului.

Participarea unor personalități din România, contestabile pe plan moral și politic, precum Corneliu Coposu, a demonstrat valoarea pe care cei ce suferiseră în țară au acordat-o exilului românesc.

Acțiunile desfășurate de-a lungul anilor pentru sensibilizarea autorităților și a opiniei publice din țările occidentale la ororile regimului comunist - nu puteau să nu irite autoritățile române, care au urmărit tot timpul neutralizarea exilului.

Ne mai vorbim de diferitele acțiuni violente întreprinse împotriva per-

sonalităților politice din exil, trebuie reliefat faptul că, deosebit de grave, prin consecințele lor pe termen lung, au fost "acțiunile de infiltrare" a exilului românesc.

În acest scop, autoritățile românești nu au preocupat nimic: aprobări de căsătorii cu cetățeni străini, acordarea de vize celor ce trebuiau trimiși "acoperiți" în străinătate, grațieri semnate de Ceaușescu celor condamnați în lipsă pentru rămânerea în străinătate, eliberarea de către Ambasadă Română de plăpănde de "cetățean român stabilit în străinătate" la persoane care păstrau fața de țară-gazdă statutul de "refugiat politic" (cu toate drepturile de muncă, pensie, asigurare medicală).

Nimeni nu poate pretinde că aceste favoruri au fost acordate de regimul comunist din România fără să se impună contra-servicii, fără ca aceste persoane devenite dependente de București, să nu deservească fie comunitatea română, fie țara occidentală în care s'au stabilit.

Și astfel... s'a "îmbogățit și diversificat" Exilul românesc!

Odată cu evenimentele din Decembrie 1989, am sperat că totul se va uita...

ca un vis urit!

Din nefericire, coșmarul continuă.

Discret, treptat, chiar dela început, din Decembrie 1989, aceștia s'au erijat în "patrioți desăvârșiți" - gata să devină interlocutori în noua conjunctură politică.

Discreția lor a început să se estompeze după "invazia minerilor" din Iunie 1990, să se ștergă după alegerile din 1992 și să ajungă să participe sau chiar să conducă diferite asociații politice sau parohiale din exil.

Aceștia sunt cei ce astăzi neagă valoarea exilului românesc, dorind o ștergere completă a memoriei colective și individuale.

Dorința lor este irealizabilă, EXILUL există încă, chiar fără forma sa juridică, dar prin conținutul său politic și moral.

Exilul există în forma sa morală și politică - ca o expresie de opoziție față de factorii care în România nu permit înfăptuirea idealurilor pentru care CDR a fost câștigătoare alegerilor din 1996. Ori participarea la conducerea politică a României, a celor sub guvernarea cărora s'a desfășurat "prima mineriadă" - Iunie 1990 și cea mai barbară, - nu poate inspira încredere și

Continuare în pag. 18

ERATĂ

În articolul D-lui Sergiu Grossu "Sfânta mare nerugămintă", publicat în nr. 284 din Noiembrie 1998 al revistei noastre, s'a scris, curat, din păcate, o eroare pe care vă rugăm să o corectați. Respectiv, în coloana a 6-a, aliniatul 2, care începe așa: "Comemorarea împlinirii a 50 de ani... la rândul al 11-lea, ea va citi, în loc de "descalificată de", astfel: "descalifică pe acești <lași> apostoli al lui Hristos".

ISTORIA CONTEMPORANĂ A ROMÂNIEI OGLINDITĂ ÎN ARHIVELE IUGOSLAVE

- 1 -

Prof. Dr. Nicolae CIACHIR

Iugoslavia, care în perioada interbelică era legată de România prin două alianțe: Mica Înțelegere (1921) și Antanta Balcanică (1934), trimite ca ambasador în țara noastră în 1937, pe subtilul diplomat și om de literă, pe Jovan Ducici. În 101 documente, cu adnotările "secrete" și "strict secret", el relatează ministrului de externe, care era și președintele Consiliului de miniștri, Milan Stojadinović, apoi lui Cincar-Marcovici, știri deosebite de importante despre evenimentele politice și despre oamenii care jucau în România, un rol important în acea perioadă.

Aceste documente au apărut recent în română, traducerea fiind făcută cu multă competență și subtilitate, de către profesorul universitar doctor Dorin Gămlăscu, șeful catedrei de limbi și literaturi slave și prefațată de o personalitate a vieții culturale actuale românești, Domnul Eugen Simion, care este președintele Academiei Române.

Despre guvernul lui Octavian Goga, semnalează la 7 Ianuarie 1938, că se află patru mari intelectuali români: "președintele Goga, care este cel mai mare poet român contemporan și academician; Petrovici, Ministru al Învățământului, care este cel mai mare filosof român; Lucian Blaga, subsecretar la Afacerile Externe, filosof și mare dramaturg; Simiani, subsecretar la Ministerul Afacerilor Interne, cunoscut literat (p.14-15). Obiectivul principal, este crearea unei Români noi, iar aceasta înseamnă înainte de toate introducerea unor idei noi călăuzitoare, realizarea unității morale a poporului, crearea unui principiu de bază. România, este una dintre cele mai bogate țări europene (are grâu și petrol), poporul ei are un înăscut simț politic și foarte multă suferință de sorginte latină. Și-a dovedit aceste însușiri în evul mediu; în timp ce celelalte popoare balcanice aflate sub Turci și-au pierdut orice amintire privind vreun sistem juridic, Principatele Române au rămas autonome; și în timp ce toate țările balcanice s'au rusticizat, în România s'a păstrat tradiția și cultura națională, iar față de Rusia, acest popor a demonstrat o rezistență de invidiat, căci aceasta a încercat adesea să slavizeze România prin intermediul Ortodoxiei" (p.15-16).

Cei care, cu ușurință, emit aprecieri, ei înșiși fiind ușurați, căci nici corupția și nici desfrâul nu sunt mai mari decât atunci "însă e limpede că disciplina morală și simțul înăscut pentru raporturile dintre oameni se află la o înaltă de invidiat" (p.16).

Goga "imi apare ca un om de decizie, dar și de devotament. Mai mult patriot decât umanist, mai mult român decât european sau decă balcanic. Ca fost parlamentar maghiar, la tribună este un as; însă, ca fost luptător transilvan este abil în conspirații și în subterfugii".

Dinu Brătianu, șeful partidului Liberal este "boier român de viață, om universal, cu o cultură solidă și cu însușiri nobile, Domnul Brătianu este, după părerea mea, un spirit precis, logic, sintetic, apariția cea mai europeană printre politicienii români, în mare parte orientali și în special levantini".

Jovan Ducici, care a fost ambasador și în Ungaria scrie: "După natura sa, Ungaria este megalomană, ca o națiune mongolică tipică, având obsesiile spațiului și ale mișcării necontenite, ca toate popoarele foste cândva nomade. Ea a avut în vechime ei patrie, și are și în teritoriul ocupat în prezent, niște fata morgana apte să amăgească și mintea omenească sănătoasă. Ca și Bulgaria, Ungaria nu s'a simțit niciodată satisfăcută cu ceea ce a dobândit odinioară și pe parcursul întregii sale istorii a izbucit cu capul când în dreapta, când în stânga: mai cu seamă atacând Veneția, Bosnia și Dalmatia, iar după năvălirea Turcilor coborând până la Kosovo și Nicopol... Au încercat să mă convingă și pe mine la Pesta că Ungaria istorică se întinde dela Carpați până la Split, deoarece Maghiarii au finit multă vreme ca vasele sau protectorate, Dalmatia și Bosnia. Eu i-am demonstrat atunci ca acestea au fost niște accidente ale istoriei, fără legătură cu esența chestiunilor referitoare la majoritatea națională" (Strict secret, raportul din 30 Martie 1938, către dr. Milan Stojadinović, președintele Consiliului de Miniștri și Ministrul Afacerilor Externe, p. 139-140).

În raportul din 27 Mai 1938, Secret, intitulat "Sentința împotriva lui Codreanu. Impresii și comentarii privind consecințele" (p.189-194), se arată că judecarea lui Codreanu a durat patru zile și s'a pronunțat pe neașteptate sentința: zece ani de temniță grea. După informațiile primite din diferite surse, poporul a receptat procesul ca pe o nenorocire națională, care ar fi putut fi evitată și care va avea urmări grave. "Mișcarea lui Codreanu a fost îndreptată împotriva corupției politicienilor și funcționarilor și apoi împotriva Evreilor care corup pe fiecare în parte și pe toți laolaltă" (p.190). În România se vorbește în termeni duri despre camarila și despre o doamnă (Lupescu n.n.), care după părerea lor, a distrus Casa Regală, introducând politica interesului calculat și a răfușului. După aceste voci din provincie, Codreanu nu este vinovat și trebuie judecat adevărații vinovați. Deși a fost etichetat ca trădător și răzvrătit, n'au fost nici un fel de probe în acest sens.

"Martorii la tribunal arată raportul în continuare - au fost printre alii, Maniu și cunoscutul general activ Ion Antonescu, până mai ieri Ministrul de Război, după mareșalul Averescu, generalul român cu cea mai mare popularitate în rândurile armatei" (p.191-192).

Maniu l-a caracterizat pe Codreanu ca "un patriot serios și un politician cinstit și consecvent cum rar a avut România". Iar prin pactul de neagresiune reciprocă, din alegerile desfășurate în Decembrie 1937, Codreanu în mod vădit, a spus Maniu, a salvat țara dela un război civil sigur. Iar generalul Ion Antonescu, a spus că în calitate de ministru de război "a avut prilejul să constate și să se convingă de rolul hotărâtor pe care Codreanu l-a jucat în momentele cele mai tragice ale istoriei postbelice a României". Chiar și generalul activ Bădulescu, prieten personal al Regelui, a depus mărturie în calitate de fost comandant al academiei militare pe care a absolvit-o în 1916 ca "un elev exemplar în toate privințele". I-au fost aduse atâtea laude, de încă alți opt generali activi și în rezervă, dar "în mod deosebit a fost scos în evidență la tribunal faptul că comunismul nu a putut înflori atâtea vreme cât Codreanu s'a aflat în fruntea legiunii sale. Toate acestea, desigur, se întorceau împotriva tribunalului" (p.193).

"Astăzi, este pentru o cine un fapt neîndoielnic - raporta ambasadorul - că este vorba de lupta deschisă a Coroanei împotriva Gărzii și a Regelui împotriva lui Codreanu, ceea ce poate să creeze dinastiei numai dificultăți, mai ales că în armată printre ofițerii mai tineri, sentința a fost receptată ca un act lipsit de glorie" (p.193).

Iugoslavia, arată cu luciditate ambasadorul, nu poate duce progresul Gărzii de Fier. Dacă ar învinge Codreanu, ar fi victoria unui naționalism arrogant în această parte a Europei, care ar fi incomod pentru țările vecine. Aminteste, primul ministru iugoslav, că în conducerea Gărzii de Fier, sunt mulți Români originari din afara României, mai cu seamă, așa-numiții "Români macedoneni". Clime, Belimace, Caranica, etc. Din greșală Moja și Totu sunt de fapt toți la Macedoneni. Iar armata consideră că numai Garda de Fier ar face din România ceea ce Mussolini a făcut din Italia: o permanentă mobilizare și dinamismul unei națiuni dominatoare.

Într-o discuție, avută cu ambasadorul Germaniei, Domnul Fabricius, acesta i-a declarat că în România există 800.000 de Sași, care nu au probleme cu autoritățile, dar statul nu vrea să întreprindă nimic spre a se apropia de Germania. România poate fi în continuare anglofilă, dar trebuie să țină seama de faptul că Germania este mai aproape de România decât înainte (14 Mai 1938). Că România manifestă o oarecare indiferență față de amenințările germane, iar raporturile dintre București și Praga au rămas aceleași. "Am impresia - continuă ambasadorul Ducici - că a vrut să facă o aluzie că după problema cehoslovacă, printre întâmplările nefericite s'ar putea deschide și o problemă românească. În multe privințe identică" (p.178). Ambasadorul german se

îndoiește de succesul politicii Regelui, deoarece Garda de Fier este unită sub aspectul spiritual, este extinsă și reprezintă tot mai mult o reacție atât morală cât și politică. "Fabricius consideră că oamenii lui Codreanu, în cazul cel mai rău, dacă vor ajunge la disperare, vor trece cu toții la bolșevism. Deja a fost descoperită, spune, într-o garnizoană o celulă bolșevică" (p.179).

La 26 Mai 1938, ambasadorul raporta, că din cele știute din cercurile diplomatice dela București, s'a observat că în timpul crizei cu Cehoslovacia, "Nemții n'au amintit deloc de Ruși. Din două surse a aflat că ambasadorul francez acreditat la Berlin, François Poncé, a primit dispoziții dela guvernul său, să urmărească cu mare atenție raporturile germano-ruse. În cadrul politicii sale de echilibru dintre Rusia și Germania, a observat și

România, că pe timpul crizei germano-cehoslovace, nu a venit nici un semn din Rusia care să indice pregătirea ei de a se război pentru Cehoslovacia. Și la Praga există convingerea că politica lor cu Sovieticii a adus într'adevăr mai multă pagubă decât câștig. Aici, la București, ambasadorul italian strigă în gura mare că Cehoslovacia nu merită să trăiască și că astăzi există numai dreptul celui mai puternic" (p.188).

Într-o depeșă secretă, datată 30 Mai 1938 și adresată Departamentului Politic din Ministerul de Externe iugoslav, Ducici, semnalează că emigranții ruși care se află de 20 de ani în România, urmăresc cu simpatie, tot ce întreprinde Germania în vederea mobilizării opiniei publice mondiale împotriva Sovietelor. Ei consideră că suferințele lor ar lua sfârșit dacă Germania ar intra cu trupe în Rusia. Rezultă că emi-

granții ruși, i-ar sprijini pe Nemți, în cazul unei agresiuni împotriva patriei lor, în credința disperată că această agresiune va fi îndreptată împotriva bolșevicilor care i-au persecutat. Deoarece în Iugoslavia erau foarte mulți emigranți ruși, ambasadorul cere să se verifice sentimentul acestora "și dacă cumva se află în serviciul vreunei idei care nu corespunde politicii noastre" (p.197).

La 2 Iunie 1938, Armand Călinescu, Ministrul Afacerilor Interne, declara ambasadorului Italiei, Dl. Sola: 1) România dorește prietenie cu toți vecinii și mai ales cu Italia și Franța, care sunt surori de sânge latin; 2) Crede că războiul va fi de durată și vor ieși învingătoare Anglia și Franța cu cele mai mari resurse; 3) România este incredințată că și Italia va fi în același bloc până la urmă, și în Primul Război Mondial.

(Va urma)

REVOLUȚIA CA UN SEMN ÎNSÂNGERAT

Alexandru TOMESCU

Viața noastră pe pământ devine o povară. Răbdarea atinseși limita. Încercăm să ne mințim, sau să ne declarăm vinovați că ne puteam admite paradoxul existenței. Nu mai știm cine sunt informatorii și cine sunt victimele. Chiar unii cu carnetele roșii în buzunar declarau că ceva ar trebui făcut. În ultimul 23 August sărbătorii s'au dat, pe familie, două pachete de carne de vită. Toată lumea s'a bucurat și în loc de fotbal, Românul a discutat timp de două săptămâni câte feluri de mâncare a putut face din ele. Și secretarul de partid când ne vizita, la plecare ne spunea un banc cu tentă politică. Nu știm cum să ne manifestăm: să rădem ca să se simtă bine sau să ne facem că nu am înțeles; atunci rânjeam strategic.

Venise vremea recoltării. Refuzul nostru de a participa a fost bine întemeiat dar "avântul muncitoresc" a fost așa de mare că ne-am trezit imbarcați într'un camion și transportați la marginea lanului. A doua zi computerile ne așteptau, dar efortul fizic pentru legarea snopilor și aruncarea lor în remorci ne-a lăsat cu un tremor în mâini și degete că toate caracterelor la consolă se multiplicau.

Slăvirea și înălțarea scumpului conducător nu mai avea margini. Am fost adunați pe stadion să mulțumim din suflet partidului, celor care îl conduc și în special temerarului cărmaci, că am lichidat datoriri externe. Atunci am simțit că ceva se clatină. Securistul care avea în "atenție" întreprinderea era mai "grăbit", mergea cu gulerul dela cabana ridicat și își lăsașe mustața. Colectivul dela compunere era recunoscut prin lipsa de supunere orăbă la dispoziții absurde și "indicații prețioase". Acum eram vizitați mai des, de "organele în drept" sub pretextul că volumul de muncă la încheiere de an ar fi mult prea mare și am avea nevoie de ajutor. Dar cum deciziile aveau substratul lor, am fost obligat să-mi iau concediu, spre surprinderea tuturor. La plecare mi s'a șoptit - ceva se întâmplă. Urma să ne vedem după revelion în 1990.

M'am retras, pentru scurtul concediu într'un orașel de munte, pe o străduță cul-de-sac.

Era Vineri Decembrie 17. Am descheris radioul să ascult zilnicul program dela Europa Liberă. Incertitudinea și nesiguranța mă înconjurau și un neașteptat mă subjugă. Parcă așteptam ceva sau pe cineva, dar eram singur, poarta zăvorâtă și numai cântecul de seară al păsărilor imi oprea din când în când respirația. Trilurile lor, crâmpete de rapsozii în prima audiere, acorduri de septimă perfect orchestrate ce mângăiau frunți încrețite se răsfărgeau în ființa mea, reflectându-se apoi pierdute spre culmea de apus a dealurilor prahovene.

Deodată, dela radio Europa Liberă o știre ca un trăsnet m'a lovit. În Timișoara se trage. Sunt morți. Mi-am aprins candela și am îngenucheat. Capul mi-a picat în piept. Rugăciunile mele se amestecau cu știrile care deveneau din ce în ce mai dese și mai exacte. Bravo Timișoara! Dar Bucureștiul? Ce face Bucureștiul? Era ca un vulcan care se lupta să erupă. Aștepta ziua solstițiului, când potențialul răbdării descumpănă ultimele pârghii ale celui mai opresiv sistem. Așa zi, dar mai ales următoarea, "22", a primit jertfele pentru descătușarea unei națiuni, victimă a compromisiurilor din culisele istoriei.

Treceau zilele într-o confuzie totală: elicoptere neidentificate, mișcări de trupe, avioane sau fantome, morți dispăruți, cimitire de ocazie, eroi peste noapte, teroriști eliberați.

Am alergat pe străzi, eram al lor, ca în copilărie. Dar acum se trăgea cu gloanțe adevărate, lozincile răsună ca un jurământ - "Libertate te iubim! Ori învingem ori murim!"

Zăgăzurile s'au rupt dar revărsările nu găsseau calea adevăratului și a luminii. Călcăm pe pieptul îndurerat al țării mele cu teama urmărindu-mă ca o umbră, cu speranța că o scântee de viață, cu privirea răcită de întâlnirea fevile leproase ale tancurilor care traversau bulevardele, dar cu inima bătând ca un clopot de schi, cuibărit într-o stâncă.

Aveam mult curaj dar când călcăm imi tremurau genunchii, când strigam - Trăiască Libertatea - glasul se stingea, când ridicam palaria să salut tineretul cu pieptul gol, mâna se îndoia ca o cumpănă de fântână obosită din Câmpia Bărăganului. Simțeam o euforie, o paralizare plăcută a simțurilor umane, o mutație fiziologică, o reîntreprare cu funcții necunoscute.

Eram fără nume, într'un colț de strădă, după mai bine de zece zile și nopți și încercam să înțeleg ce este Revoluția. Am avut imaginea clară: un prunc în scutece fusese furat. Această idee m'a urmărit ca o obsesie tot drumul care mă întorcea în orașelul de munte...

Am găsit ușa deschisă, radio își continua emisiunea. Mi-a fost teamă și m'am îndreptat spre grădina din spate. Am privit la cer, o linie purpurie și verticală îl înalțarea din Steaua Polară până jos în valea Teleajenului. Revoluția a fost ca un semn înălțat.

BASARABIA SI BUCOVINA

Blestemați să fie acei care dintr'o țară au făcut și mai fac două!

TRAIAN

(Marcus Ulpius Traianus)

1900 DE ANI DELA PROCLAMAREA SA CA
IMPĂRAT AL ROMEI

"... Traian este cel mai distins dintre împărații romani care au clădit gloria Romei și fericirea lumii. Toți istoricii sunt de părere că acest prinț avea virtuți militare și sociale pe care le promulga apoi ca legi; cunoscut prin binefacerile sale mai mult decât prin victorii pe câmpul de luptă, el era uman, accesibil; avea o inimă tandră și această tandrețe a lui era virtute; tandrețe ce emana un farmec inexprimabil pentru aceste mari calități ce capătă adesea un caracter de duritate pentru un om care nu înțelege să fie decât just; niciodată n'a existat un altul mai mare și mai simplu decât el; numele lui este și acum scump pe întreg pământul; însăși amintirea sa îi mai face pe unii oameni fericiți; ea inspiră o nobilă și tandră emulație în inimi născute demne de a-l imita".

VOLTAIRE (1694-1778)
("Templul Gloriei", Versailles, 27.XI.1745)

APEL

**Al Asociației Mondiale "Pro Basarabia și Bucovina"
către Românii de pretutindeni**

După înălțarea Crucii-Monument Marelui Ion Antonescu pe locul asasinării dela Jilava, după facerea mormântului lui Iancu Flondor la cimitirul din Storojineț și refacerea mormântului Mariei Marelui Antonescu la cimitirul Bellu, "Pro Basarabia și Bucovina", la inițiativa Filialei Bihor, intenționează să refacă Cimitirul Militar Român dela Cania (Basarabia) și să înalțe în incinta lui o cruce-monument în memoria ostașilor români căzuți la 1941 pentru eliberarea ținutului dintre Prut și Nistru de sub ocupația sovietică.

În consecință, rugăm compatrioții din lumea întreagă să contribuie, după posibilități, la făurirea acestei opere cu adevărat creștinești.

Contribuțiile pot fi aduse, prin transfer bancar, la BANKCOOP Sucursala Oradea-Bihor, după cum urmează:

- în lei la contul 25110240025642005;
 - în dolari USA la contul 25110240025840000;
 - în mărci germane la contul 25110240025280000;
 - în franci francezi la contul 25110240025250000.
- Cu mulțumiri anticipate,

Nicolae Lupan și
Ioan Groza.

...

"Pro Basarabia și Bucovina" mulțumește Bisericii Greco-Catolice române din Paris și compatrioților Leonid Mămăligă, Titus Bărbulescu, Claudia Filimon, Alexandru Bianu, Cornel Rotaru din Franța, precum și lui Alexandru Ciurea din Suedia și Anatol Covalescu din Belgia pentru generozitatea lor întru înveșnicirea memoriei ostașilor români căzuți în Iunie 1941 pentru eliberarea Basarabiei de sub ocupația sovietică.

N.L.

SUB JUG UCRAINEAN

— Nicolae LUPAN —

După mult trâmbită de dezmembrare a fostei Uniuni Sovietice și zisa independență a popoarelor ei conlocuitoare, Ucraina care până atunci nu a existat niciodată ca țară continuă să mențină în hotarele ei ilegale Nordul Bucovinei, Ținutul Herței și Nordul și Sudul Basarabiei care până la ultimatumul sovietic din 26 Iunie 1940 făceau parte organică din România.

"Minoritatea" românească din aceste teritorii românești numără peste o jumătate de milion de oameni și, astfel, numeric, se află pe locul trei după Nordul și Sudul Basarabiei care până la ultimatumul sovietic din 26 Iunie 1940 făceau parte organică din România. "Minoritatea" românească din aceste teritorii românești numără peste o jumătate de milion de oameni și, astfel, numeric, se află pe locul trei după Nordul și Sudul Basarabiei care până la ultimatumul sovietic din 26 Iunie 1940 făceau parte organică din România.

În Nordul Bucovinei, Sudul și Nordul Basarabiei, în Herța lui Gheorghe Asachi sunt stăpânite în mod flagrant cele mai elementare drepturi ale Românilor: - dreptul de a-și păstra și afirma identitatea românească; - dreptul la învățământ și la scris în limba maternă; - dreptul de a avea cărți în limba română; - dreptul la denumirile istorice românești ale localităților cu populație majoritară românească și la folosirea inscripțiilor bilingve;

- dreptul de a înființa așezăminte culturale naționale etc.

Prin ultimatumul din Iunie '40, Stalin își lua Nordul Bucovinei ca "despăgubire temporară" pentru cei 22 de ani de "stăpânire românească a Basarabiei!" Au trecut 58 de ani de atunci, dar Kievul nu se grăbește să restituie așa-zisa despăgubire, deși de-a lungul întregii sale istorii bimilenare acest teritoriu daco-roman n'a fost niciodată până la 1940 sub călcăi ucrainean.

Ca și comuniștii de ieri, ocupanții ucraineni de azi debitează enormitatea, că "Nordul Bucovinei, Hotinul și Sudul Basarabiei au intrat în componența Ucrainei nu în urma pactului Ribbentrop-Molotov, ci ca rezultat al voinței exprimate de popoarele lor".

Ca ziarist am încercat de-a lungul a 13 ani, cât am trăit în Cernăuți, să dau de urmele acestui pretins document. A fost peste puterile mele. Altfel zis, un atare document nu a existat niciodată!

Ucrainenii care au dat navală ca lăcustele în Nordul Bucovinei abia după

1944, colonizând, asimilând și exilând, s'au dovedit a fi mult mai goviți, ca să nu zic porcoși, în materie de ucrainizare decât Rușii în materie de rusificare. Impertinența lor ajungând până într'acolo încât toate denumirile românești de localități, inclusiv în Herța Dorohoiului, au fost ucrainizate... În circa 50 de sute cu populație românească absolut majoritară au fost deschise școli ucrainene și rusești etc!

La 1 Septembrie 1994, în condițiile unei indiferențe totale a autorităților dela București față de problema teritoriilor ocupate de Kiev, îi scriam Ambasadorului Ucrainei în România: "Constatând lipsa de bază juridică și istorică a stăpânirii ucrainene din teritoriile românești ocupate cu forța armată de Stalin, conștient, ca și Dvs., de necesitatea stabilirii unor relații de prietenie și bună vecinătate între România și Ucraina, cer, în numele adevărului istoric, ca frontiera de stat dintre țările noastre să fie cea dela 1939".

Dar una vrea omul și alta dă Domnul... dela Cotroceni.

La 26 Octombrie 1994 adresam un Memoriu Guvernului Statelor Unite ale Americii, Marii Britanii, Franței, Italiei, Japoniei, Canadei, Australiei, Noii Zeelande, Indiei și României, țări ce prin semnăturile reprezentanților lor la Tratatul de Pace dela Versailles, Domnii Day, Andrew Fisher, Edward George Villier, G. Poster, Georges Leygues, Jules Combon, Lelico Bonino Longare, Ishii, Take Ionescu și Dimitrie Ghica, stipulau la 9 Decembrie: "Înțelegerile Părții contractante declară solemn recunoașterea suveranității României asupra teritoriului Basarabiei, cuprins între frontiera actuală a României, Marea Neagră, cursul Nistrului dela izvoare până la punctul unde este întretăiată de fosta limită între Bucovina și Basarabia".

Dar, în ciuda acestei recunoașteri firești, aceleași state semnatare ale Tratatului de Pace dela Versailles nu evocă niciodată înstrăinarea Românilor din Basarabia, Nordul Bucovinei și Herța care au aceeași istorie, aceeași limbă, aceleași obiceiuri, aceiași folclor ca și pe întregul cuprins al României. Iar nenorocul nostru al Românilor a făcut ca dela 1944 încocoare să nu avem un guvern cu adevărat național românesc care să pună deschis în fața lumii problema reintegrării teritoriale românești între Nistru, Tisa, Dunăre și Marea Neagră. Cum vine asta: Germania, vinovată de raptul dela 1940, se reintregește, iar România, victimă a acelei hoști de drumul mare, continuă să plătească tribut prin țară ruptă în bucăți?

E timpul să nu ni se mai întoarcă spatele istoriei celei adevărate și să fie reabilitate spusele ministrului american Woppika din 21 Octombrie 1918:

"În numele Statelor Unite ale Americii, aliați voastră, vă zic: Să trăiască România Mare! România cea frumoasă, împreună cu Transilvania, Bucovina, Basarabia, pentru care vom lupta pe toate căile pentru a-i da posibilitatea la o nouă înflorire și cu idealul național realizat".

Un lucru e cert: în Europa nu va fi dreptate și pace atâta timp cât Moscova și Kievul nu ne vor restitui tot ce ne-au furat prin pactul Ribbentrop-Molotov. Atâta timp cât nu va fi curmat dezmățul acaparării de teritorii străine.

Dezmăț ce ne amărăște și mai mult sufletele de Români dela încheierea de către președinții Români a pretinsului tratat de bază cu Ucraina. Un dezmăț de rarismă gravitată prin însuși faptul că se pune în discuție integritatea noastră teritorială. Or, lucru știut, la nivel de școală primară, că hotarele unei țări se stabilesc prin tratate internaționale. Are dar valoare juridică articolul unu al Tratatului dela Paris din 1947 atâta timp cât semnatarii Tratatului dela Versailles nu l-au declarat niciodată pe acesta din urmă nul și neavenit? Răspunsul nu poate fi decât negativ. Cu atât mai mult dacă se pornește dela falsitatea celui din 1947 care stipulează cu neobrazare că "Frontiera sovieto-română este fixată în conformitate cu Acordul sovieto-român din 28 Iunie 1940".

Or, la 28 Iunie 1940, România n'a semnat nici un fel de acord cu Uniunea Sovietică din care făcea parte Ucraina ca simplă provincie. Iar un ultimatum mișlesc, cum a fost cel din 26 Iunie '40, nu poate fi luat drept acord.

Cât despre Nordul Bucovinei, dacă diplomația noastră ar fi fost cu adevărat românească, România și-ar putea apăra deschis drepturile asupra acestui teritoriu pe baza Tratatului de Pace cu Austria. Tratat care atestă că: "Austria renunță în favoarea României la toate drepturile asupra fostului ducat al Bucovinei".

Cu atât mai mult că în Ianuarie 1919 Gheorghe Carasenco, Ministrul Ucrainei la București, declara în numele Radei dela Kiev: "Ucraina nu pretinde la acele teritorii care doresc să rămână în hotarele României Mari".

Românii, de-a lungul întregii lor istorii, n'au furat dela nimeni nici cel mai mic petec de pământ! Dar nici să dăm cu lașitate, cum a dat Gheorghe Tătărașcu la 1940 sau cum dă astăzi Emil Constantinescu, nu putem! Nu avem dreptul!

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

FARA ARMÂNEASCĂ

"ROMÂNII DELA SUD DE DUNĂRE"

Documente, București 1997

Anul trecut, Arhivele Naționale ale României au publicat o valoroasă lucrare de 400 de pagini de documente în legătură cu istoria Românilor sud-dunăreni. Cartea a apărut coordonată de prof. universitar Dr. Stelian Brezeanu și Dr. Gheorghe Zbucă, istoric de prestigiu, care ne-a onorat cu prezența sa la Congresul de limbă și literatură aromână din SUA.

Culegerea de documente a fost întocmită de: Adrian Adamache, Tiberiu Albu, Stelian Brezeanu, Silvia Popovici, Ion Suci și Gheorghe Zbucă, la care au colaborat și: Constantin Brătescu, Nicolae Dinu, Stoica Lascu, Nicolae Nicolescu, Maria Petre, Afrodita Petrovici, Gheorghe Radu, Margareta Stan și Natalia Trandafirescu.

Intocmită după cel mai riguros spirit științific, lucrarea are și traduceri în limbile franceză și engleză a "Introducerii în istoria Românilor sud-dunăreni", Lista documentelor, Bibliografie și indice de nume.

Intrucât în ultimul timp s'au prezentat de către unii ignoranți în materie lar alții renegați, o mulțime de aberații despre originea și istoria Aromânilor, care de care mai ridicolă, prezentăm, începând din acest număr lucrarea distinșilor istorici Stelian Brezeanu și Gheorghe Zbucă.

Zahu PANĂ

A aborda istoria romanității sud-dunărene din care descind minusculele grupuri etnice latinofone din Balcani din zilele noastre este o întreprindere dificilă și plină de riscuri. De mai bine de două secole, începând cu istoricul german Johannes Thunmann, pentru a nu mai menționa cărturarii umaniști români din veacurile XVII-XVIII, au fost formulate puncte de vedere dintre cele mai diverse, unele chiar diametral opuse, asupra celor mai importante aspecte ale istoriei și civilizației Vlahilor balcanici: substratul etnic, habitatul primitiv ori definirea statutului idiomului vorbit de ei. Diversitatea punctelor de vedere formulate au motive foarte complexe; penuria și mai ales caracterul surselor asupra istoriei lor medievale, metoda de cercetare a erudiților moderni și mai cu seamă impactul politic al asupra științei în statele naționale apărute în Europa sud-estică în secolele XIX-XX.

Lipsită de o alcătuire politică temeinică, de o biserică proprie și o cultură scrisă, societatea Vlahilor sud-dunăreni a fost până la sfârșitul veacului al XVIII-lea una precumpănitor orală. De aici absența unor mărturii directe asupra imaginii pe care Vlahii o aveau asupra propriei identități. De aceea, suntem constrânși să facem apel la mărturiile asupra lor păstrate de vecinii lor greci și sud-slavi, dotați cu state, biserică și cultură scrisă. Dar cum Vlahii, cu valorile tradiționale ale civilizației lor, au rămas rebeli pe parcursul secolelor la eforturile statelor din regiune de a-i integra propriilor valori, mergând până la asimilare, relațiile dintre ei și vecinii lor nu au fost lipsite de tensiuni. De aici și imaginea subiectivă și de multe ori voit deformată a Vlahilor în oglinda bizantină sau sud-slavă. În consecință, cercetătorul modern

Albaniei. Pe acest spațiu, ce avea ca axă valea Dunării și egala teritoriul Galiei și Peninsula Iberică luate la un loc, s'a născut poporul român, care constituia, alături de Italieni, Francezi și Spanioli, unul dintre cei patru piloni ai romanității europene. Cucerirea de către Romani a acestui ansamblu teritorial se desfășoară pe parcursul a trei secole (c.200 î. Hr. - 106 d. Hr.), iar stăpânirea romană a avut o durată ce se întinde de la 160 de ani, în Dacia, până la opt secole, în Dalmatia. Dar indiferent de această durată, colonizarea Romei a fost profundă în întreaga regiune, datorită, în principal, intereselor sale strategice și economice.

Strategic, limesul danubian a constituit o linie de rezistență a Romei în fața populațiilor celtice, germanice și turanice din Barbaricum. Această funcție a deținut-o pentru două secole și Dacia, încorporată ultima de către imperiul abandonat prima. În provinciile romane din regiune au fost aduse zeci de legiuni și numeroase trupe auxiliare, care au jucat un rol esențial în romanizarea populațiilor traco-ilire locale. Economic, zona, cu imensele ei bogății de subsol și cu vasta câmpie danubiană, a avut pentru Roma o importanță capitală. Pe de altă parte, regiunea era străbătută de principalele drumuri comerciale și strategice ce legau provinciile occidentale de cele orientale ale imperiului. De aici și interesul autorităților romane pentru colonizarea intensă a teritoriului și punerea în valoare a bogățiilor sale. Regiunea a fost împânzită cu o vastă rețea de orașe, ale cărei puncte de rezistență erau marile metropole dunărene, mai ales cele de pe malul drept al fluviului. Dar opera de colonizare a Romei a pătruns adânc și în regiunile rurale ale peninsulei, absorbind total populațiile traco-ilirice, cu excepția Insulei unde avea să apară poporul albanez.

Populația romană din acest teritoriu a avut o importanță excepțională în destinele imperiului din secolele III-VI, mai ales puterea politico-militară. Nu întâmplător V. Beseliev vedea în statul roman al acestor veacuri un "imperiul roman de neam tracic".

Temp de patru secole, între Maximinus Tracul (235-238) și Phokas (602-610), cei mai mulți împărați ai Romei și Constantinopolului au fost de origine romană din Balcani. Și între ei nume ilustre, precum Aurelian și Dioclețian, Galeriu și Constantin cel Mare, Marician și Justinian, care prin opera lor, au prelungit cu două veacuri existența imperiului în Occident și au dat vigoare ce a asigurat Noul Rome un mileniu de existență în Orient. Sursele antice menționează originea modestă a

celor mai mulți împărați traco-iliri, coboritori direcți din păstorii și agricultorii regiunii balcanice. Din rândurile acestei romanități s'au ridicat, în aceeași vreme zeci de generali romani, între care și cele două mari genii militare ale ultimelor secole romane: Aetius, originar din Durostorum (Silistra), cel care a salvat imperiul din Occident la Câmpiile Catalanice în fața lui Atila și Belizarie, de numele căruia se lega reconquista lui Justinian. În sfârșit, din rândurile robuste țărâni romane din Balcani a fost recrutată armata care a salvat imperiul din Orient în fața asaltului populațiilor migratoare. Pierderea provinciilor balcanice în veacul al VII-lea de către imperiul, însoțită de pierderea principalelor baze de recrutare a armatei, stă la originea marilor dezastre militare ale Noii Rome din această vreme.

2. Prăbușirea frontierei dunărene a imperiului la începutul secolului al VII-lea a reprezentat o cotitură în destinele romanității balcanice. Avaro-Slavii strâpung defensiva bizantină și iau cu asalt metropolele dunărene, ajungând apoi să asedieze Thessalonica și Constantinopolul. Marea slavă inundă literalmente peninsula, ajungând până în Peloponez și apoi în insulele Arhipelagului și chiar în Asia Mică. Evenimentul a marcat ireparabil și definitiv destinele latinității balcanice. Ea a fost dislocată din valtra sa și împinsă în regiunile înalte din interiorul peninsulei. Separată de imperiul, care mai stăpânește în Balcani numai litoralul Mării Egee, cu cele două mari metropole, Constantinopolul și Thessalonica, romanitatea este obligată să-și ducă existența în secolele următoare în mijlocul "Sclaviilor" din peninsulă și a hanatului bulgar. Totodată, schimbări brutale au marcat modul ei de viață. Viața urbană din metropolele dunărene, cândva prospere, dispăre violent

sub loviturile avaro-slave în câteva decenii. Comerțul se stinge prin pierderea de către imperiul a controlului asupra vechilor rute balcanice ce legau Occidentul de Orient. Are loc acum reconvertirea rurală a societății balcanice, la câteva secole distanță de fenomenul similar din Dacia romană transdanubiană. Populația romană din Balcani, repliată pe platourile înalte ale peninsulei, în tradițiile agropastorale de viață ale populațiilor străvechi traco-ilire, în care creșterea vitelor deținea locul central.

Aceste transformări din modul de viață al Romanilor balcanici au fost însoțite de mutații la fel de importante în limba și fizionomia lor. Latina populară vorbită de ei parcure, în condițiile separării definitive de latinitatea occidentală și ale izolării față de imperiul, etapa finală a transformării ei în limbi neo-latine. În Vest, pe litoralul Adriatic, pe o arie restrânsă se formează dalmata. Ea avea să ducă în evul mediu o existență obscură, pentru a dispărea în veacurile moderne. Limba celor mai mari părți a romanității balcanice, legată strâns până la invazia slavă de romanitatea dacică, este aceeași însă cu limba vorbită de Românii din Carpați. Așadar, pe acest imens spațiu din Europa sud-estică de pe ambele maluri ale Dunării s'a constituit o limbă unică, limba română, cu patru dialecte: daco-român, la Nord de fluviu, ce se confundă cu româna propriu-zisă, și la Sud de Dunăre, aromân sau macedo-român, vorbit în evul mediu pe o arie întinsă, în principal în Thessalia, Epir și Macedonia, megleno-român vorbit de romanicii de pe valea Vardarului, și istro-român, din regiunile vestice ale peninsulei. În epoca modernă, la ora nașterii naționale a popoarelor balcanice, cele trei dialecte sud-dunărene au cunoscut o agonie lentă, paralel cu procesul asimilării vorbito-

rilor lor. În contrast cu limbile romane din Occident, româna prezintă o remarcabilă unitate, în pofida teritoriului vast pe care s'a născut. Diferențele dintre cele patru dialecte ale sale sunt atât de mici, încât un romanist de reputația lui Alex. Philippide vorbește de subdialecte și nu de dialectele ei.

Procesul formării limbii române din latina populară dunăreană se încheie probabil în secolele VIII-IX, urmând aceeași cadență cu evoluția limbilor romane din Occident. Odată cu aceasta, romanitatea orientală se constituie într-o etnie neo-latină, Românii, cu o fizionomie distinctă în lumea etniilor romane europene și a celor grecești și sud-slave din Europa sud-estică. Apariția în sursele grecești a etnonimului de Vlahi, sub care Românii sunt desemnați în veacul de mijloc de vecinii lor - prima atestare a etnonimului este documentată către mijlocul veacului al IX-lea în însemnarea istorică dela mănăstirea Castamonitu din Athos -, constituie un suport prețios al acestei ipoteze. Merită subliniat și faptul că sursele bizantine și latine din secolele VII-X, când romanitatea balcanică se află în cea mai mare parte încorporată în primul stat bulgar și în sclaviile locale, păstrează o tăcere aproape totală asupra descendenților medievali ai coloniștilor romani. Abia după recucerirea macedoneană de la răscrucea secolelor X-XI, care a restabilit frontiera bizantină pe linia Dunării, și constituirea în Vestul peninsulei a statelor sârbo-croate în secolele XIII-XIV, cu cancelarii proprii care produc acte, sursele medievale aruncă lumină asupra Românilor sud-dunăreni.

3. La începuturile mileniului nostru, când, după lungi secole de obscuritate, apar la lumină ca popor neo-latin, Vlahii sud-dunăreni sunt constituiți în trei ramuri distincte.

(Va urma).

CU SIBEPEA
A SĂRBATORILOR
DI CRĂCIUN
SI ANUL NOU,
FARA ARMÂNEASCĂ
VĂ UREADZĂ A TUTULOR
TRI MULT ANI!

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE VĂZUTE ȘI PĂȚITE

George DONEV

SUB DOUĂ NUME

Aeroportul militar Otopeni și-a câștigat prin merit încă un nume "Aeroportul Contrabandiștilor".

DELA UNESCO CITIRE

Agencia Culturală a Națiunilor Unite clasează România pe locul al 13-lea în ce privește numărul cititorilor de ziare: 300 de Români din 1.000, iar Statele Unite e pe locul 20. Mulți americani aud știrile la TV și Radio.

E BINE ȘI MAI TÂRZIU

Mulți din cei care au jefuit țara au luat drumul străinătății, unde-și chefuiesc necazurile. Acum, noua lege: Dacă există "date te-meinice" că ai săvârșit o infracțiune pedepsită cu mai mult de doi ani închisoare, și se suspendă pașaportul și trebuie să te prezinți la proces.

DELA CATAVENCU CITIRE:

"Atât timp cât viața merge înainte, asta e economia" (Ion Diaconescu, președintele PNȚCD).

"Prioritățile sesiunii viitoare sunt de două feluri: prioritățile reformei" (Petre Roman, președintele PD).

SE REDESCHID BORDELURILE

Știrea ne-o dă revista "Tinerama": "În curând, legalizarea prostituției". Iar senatorul Corneliu Turianu e de părere că aprobarea bordelurilor "ar fi o măsură de salubritate socială".

NUMAI 16 DIN 56

În 7 ani, sub Iliescu-Măgureanu, s'au înapoiat 16 manuscrite. Dl. Costin Georgescu (noul șef al SRI) va înapoia restul, autorilor ori moștenitorilor. Operele nereclamate vor fi donate Muzeului Literaturii Române.

DE PE FRONTUL ILIESCU-TUDOR

Mai întâi au fost tovarășii Apoi Tudor și-a făcut tovarășul "Tigan rusificat... agent al KGB-ului... etc." dar la Conferința Națională a PDSR-ului, iarăși s'au pupat. Ultima știre: Iliescu-Vadim nu mai sunt tovarășii. Tudor va candida pentru postul de președinte al țării.

ȘCOLILE ȘI LICEELE VOR FI CONECTATE LA INTERNET

Școlile vor da mai multă atenție fișierilor de informatică. Fiecare liceu va avea cel puțin un calculator la internet și fiecare unitate va dispune de 8-10 computere. Cheltuielile vor fi suportate de resurse extra-bugetare: donații etc.

S'AU LĂMURIT JUDECĂTORII!

Curtea Supremă de Justiție a revenit asupra unei decizii anterioare și acum rămân valabile sentințele date de instanțele judecătorești cu privire la restituirea către proprietari sau moștenitori lor, a bunurilor imobiliare trecute în proprietatea Statului comunist după 23 August 1944.

Hotărârea nr.1 din 28.09. '98 a Curții Supreme de Justiție a soluționat cu obiectivitate dreptul de proprietate și a altor drepturi reale, drepturi prin care se ocrotesc interesele legitime ale oricărui cetățean.

DACĂ EȘTI "LA STAT", ZBORI CU TAROMUL

Așa a hotărât guvernul: Orice persoană care primește leafa de la stat este obligat să călătorească numai cu TAROM-ul, care-i și el al Statului. Se prevăd încășări de peste \$20 milioane.

ÎMBĂTRÂNIM

Dacă nu se vor îndrepta lucrurile, atunci, ne avertizează "Centrul de Cercetări Demografice" până în anul 2010 populația țării va scădea cu 2 - 2,5 milioane. Procesul de îmbătrânire a început acum vreo 30 de ani, când s'a redus natalitatea. Acum 50 de ani, bătrânii reprezentau 7%, azi reprezintă 18%, în timp ce tineretul a scăzut la 20%. Avem 5 milioane de pensionari.

"LA ÎNCEPUT A FOST CUVÂNTUL..."

Când, peste decenii, comunismul va fi o neagră amintire, trebuie să nu uităm pe cei care i-au săpat groapa: Soljenitin și cu Papa!

O ȘTIRE VECHIE ȘI BANALĂ

Descriind situația din România Agenția "France Presse" scrie: "Corupția este principalul motiv pentru care investitorii străini ocolesc România".

S'A OPRIT SPĂLATUL BANILOR

După opt ani și după ce ne-am spălat de neocomuniști, acum Senatul a votat "Legea pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor".

MUNȚII NOȘTRI NU MAI POARTĂ AUR

S'au închis minele de aur! Ele sunt secătuite și cheltuielile costă mai mult decât aurul extras. Sub Ceaușescu, extragerea aurului era ceva secret. Venitul mergea direct în contul fa-liei.

După zece luni de absență, "Lupta" - nr.295 - revine între noi în formula inițială, adică sub direcția distinsului politolog (și sponsor) Mihai Korne și redactată, toată, de plăpânda și curajoasa ziaristă Antonia Constantinescu.

Deși n'am fost mereu de acord cu conținutul publicației - cititorul și colaboratorul din mine au oscilat, chiar, între mirare și indignare -, țin să salut reparația bilunarului nostru cu toată căldura, încă obsedat și alinat de unanima

compasiune manifestată față de absurda și nedreaptă suferință îndurată de Antonia, consens preschimbat, acum, în vechi pre-luire.

Să mai adaug că, aș trece mai ușor cu vederea mulțimea greșelilor de dactilografie surprinse în paginile "Luptei", dacă ortografia folosită, nefast conservatoare și, observ, încă "atol-biruitoare", cu izul ei de "socialism multilateral dezvoltat", s'ar aboli. Înlocuită cu normele ortografice stabilite în Sesiunea generală

a Academiei Române din anul 1932 - când și unde învățăm neamului au croit cel mai potrivit strai ortografic "fagurelui de miere" al limbii române-, așa după cum ni le-au restituit pro causa ilustrii filologi Sextil Pușcariu și Teodor A. Naum, într'un "Îndreptar și vocabular ortografic", pentru toți, publicat, atunci, la Editura "Cartea Românească", București.

În ciuda vicisitudinilor soartei din ultimii 66 ani (1932-1998), mulți lingviști

eminenți, din cei aplecați cu pasiune și competență asupra limbii vii, n'au încetat să ne arate, în sumedenie de popularizare, care este ortografia corectă a limbii noastre, în spiritul normelor stabilite în 1932. De ce să nu ne conformăm lor?

Doar "unde-i lege, nu-i tocmală"...

Drum bun "Luptei" și sănătate deplină celor care o plămăduiesc, redactori și colaboratori!

Andrei PANDREA

-NOUTĂȚI EDITORIALE-

La 28 Octombrie, la ora 13, a avut loc la Casa Scriitorilor din București, Calea Victoriei Nr.115, lansarea volumului "Spălarea creierului - Complotul psihopolitic al comunismului", publicată de editura "Duh și Adevăr", recent înființată de Dl. Sergiu Grossu, colaboratorul, de ani de zile, al revistei noastre. Este vorba de un document american exploziv, care dezvăluie și explică, totodată, geneza ideologică a celor peste o sută de milioane de crime comise atât în URSS, în numele doc-

trinei comuniste a psihopoliticii, vizând "cucerirea popoarelor dușmane prin metoda însănoșării mentale". În prezența unei mari mulțimi de admiratori ai activității desfășurate în țară, în ultima vreme, de către Dl. Sergiu Grossu - de față fiind și Televiziunea Română: TVR 2 și TVR 1 Internațional - au luat cuvântul acad. dr. C. Răileanu-Stolnici, senator C-tin Ticu Dumitrescu, scriitorul Pan Izverna (consilierul literar al editurii),

luptătorul basarabean Mircea Druc și scriitorul nongăner Pan M. Vizirescu. În încheiere, a vorbit Sergiu Grossu, subliniind importanța apariției acestui document în situația actuală din țară, rostul lui în legătură cu orientarea politică și spirituală a tinerei generații, precum și linia creștină a editurii "Duh și Adevăr", afirmată, de altfel și prin celelalte două cărți editate până acum: "În așteptarea unui nou pământ" de Sergiu Grossu și "Binecuvântată fi, închisoare", ediția a doua a cutremurătoarei

mărturii de credință a celei ce-a fost Nicole-Valéry Grossu (traducerea din limba franceză a fost publicată mai întâi de editura "Univers", în toamna anului 1997).

Toate cete trei cărți ("Spălarea creierului", "În așteptarea unui nou pământ" și "Binecuvântată fi, închisoare") se pot comanda la București - prețul ficăruui volum fiind de 10 dolari SUA, la adresa: Ing. Ion Grosu, str. Treștiana, Nr.1, Bl.32, Et.1, Apt.7, 75127 București.

univ. dr. docent Gheorghe Bulgar, criticul literar Cătălin Țârlea de la TVR și autorul. În aprecierile făcute, Domnul Cătălin Țârlea a sugerat că unele esuri, cum ar fi "Ion Barbu sau revelația sublimului", ar putea figura în manualele de literatură română din liceu.

În cadrul vernisajului, Domnii Bulgar și Țârlea au apreciat receptivitatea autorului american de origine

română, la fenomenul cultural și literar românesc. În parte, cartea are un caracter polemic, datorită esurilor "Eminescu e batjocorit. Să-l apărăm!", "O regretabilă traducere a <Luceafărului>", "Integrarea europeană - consecințe și previziuni derutante" etc.. Printre scriitorii comențați, se numără, alături de Ion Barbu, Dumitru Ichim, Dumitru Matcovschi, Elie Wiesel, Remus

Radina, Dumitru Bacu, Tudor Vanu, Cicerone Ionițoiu, Nicu-Dascălu, Nicolae Steinhardt, Ana Blandiana, Octavian Paler, Silvia Cinca și alții.

Cartea se poate procura prin Editura "Cerna" Dr. Timonierului 15, Bl.1, sc. 2, et.2 apt.60. București 77514. Tel.040.1.685.0238, sau direct de la autor: 10 Crescent Rd. Belmont, MA., USA, Tel: 617.484.7389.

ANUNȚ

Așa cum s'a anunțat la "ROMFEST '98", la București, redacția ziarului "Cuvântul Românesc" intenționează să publice în anul 2000 "Cartea de Aur a Exilului".

Materialul necesar pentru întocmirea acestei ample lucrări este greu de obținut fără ajutorul întregului exil. Pentru acest motiv, rugăm pe toți Românii din exil să trimită datele lor biografice la redacție și, de asemenea, în măsura în care dispun de ele, date biografice și/sau fotografii ale altor exilați trecuți în veșnicie. Fără aceste acțiuni, mulți dintre cei care au luptat pentru eliberarea țării de sub comunism vor rămâne în anonimat, o cruce prăfuită într'un cimitir departe de Țară, departe de Neam.

Vă rugăm să trimiteți materialul pe adresa redacției, prin fax sau e-mail. Textul trebuie concentrat la o pagină dactilografată.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O. Box 78010 Westcliffe Postal Outlet Hamilton, Ontario, L9C 2G1
Fax: (905)388-4651; E-mail: mmassoc@lara.on.ca

REDACȚIA

FORȚA MORALĂ ȘI POLITICĂ A EXILULUI ROMÂNESC

exil, ar fi trebuit să se desolidarizeze și să dea explicații pentru toate aceste acțiuni întreprinse în trecut de Ministerul de Externe al României. Explicația era cu atât mai simplă de dat, cu cât în majoritatea ambasadelor române sunt vechii specialiști din diplomația anterioară evenimentelor din Decembrie '89.

A stabili o astfel de relație de încredere cu exilul românesc era o datorie față de Românii din străinătate, era mai ales o datorie față de două personalități de înalt nivel moral, Dl. Emil Constantinescu - Președintele României și Dl. Ion Diaconescu - Președintele

Camerei Deputaților, pe care acești ambasadori îi reprezintă.

Nimic însă din ceea ce am sperat nu s'a produs, iar noi aici în străinătate rămânem în continuare, fără răspuns la întrebările care ne frământă:

- Ce servicii au făcut regimului comunist toți cei grațiați de Ceaușescu, toți cei cărora ambasada română le elibera "discreet" pașapoarte românești, în timp ce ei cîntinau să beneficieze de toate drepturile conferite de statul de refugiu?

- De ce sunt ei susținuți în continuare de aceiași factori cu care au colaborat în

trecut?

- De ce cei din România pe care îi iubim și îi stimăm se fac că nu observă manevrele jalnice din unele comunități române din afara granițelor? Este desinformare? Este indiferență față de sentimentele multora dintre noi izvorită din deziluziile pe care le au la sfârșitul unei vieți de luptă și de suferințe?

Este evident că atâtă timp cât trăim această situație a păstra forța morală și politică a Exilului Românesc este nu numai o simplă necesitate pentru noi, ci o datorie de onoare față de generațiile viitoare.

Dr.IVANOV-DUȚESCU

CUVANTUL COPILOR

CEL MAI FRUMOS CRĂCIUN

Se împământenește obiceiul în casa noastră ca la lăsatul postului să înceapă lucrul hăinuțelor. Cu mâinile ei mult prea oboseite de munca câmpului, mama începea fesutul și cusutul lor.

Har Domnului, eram opt copii nu mai mult de-o șchioapă răsăriți la vârstă, căci oamenii satului greu ne ghiceau numele și ne deosebeau, părăndu-li-se doi-trei de aceeași vârstă. Mama care oglindea în sufețele noastre frumoșele și bucuria absolută, din prea plinul inimii și cu multă trudă începea lucrarea hăinuțelor noastre care avea să se termine în ajunul Crăciunului.

Seară de seară, la licărul firav al lămpii, își împletea odată cu lucrul, gândurile ei blânde, și mai apoi rugăciuni adânci se auzeau șoptite către Domnul. Până când ceasul bătea de miezul nopții, noi, cei mai răsarți repetam colinziile, mama în spiritul ei rapsodic completa și dirija plâpândeale noastre glasuri. Astfel, în această armonie a lucrului și a colinzelor, răsuna în înălțimi simfonia divină ce avea să ne trimită ecoul păcii în așternutul somnului.

Când se apropia ajunul Crăciunului, noi cei mici, ne perpeleam în așteptare ținându-ne privirea la hăinuțele noi până spre ceasul serii, când le puteam îmbrăca și lauda la colțul uliței.

Abia împlinisem 10 ani și hăinuțele noi mă impresionau enorm, dar darul ce avea să-mi marcheze memoria abia se împlinea. Eram eu fericită, în parte, că vine Crăciunul și am hăinuțe noi, dar ceva nu împlinea pe deplin marea mea bucurie, adică și de acest Crăciun purtăm opincile mele învechite care îmi știrbeau bucuria.

Ajunul Crăciunului era cea mai frumoasă zi a noastră și toți eram ascultători și fericiti să întâmpinăm bucuria Nașterii. Tata, care apărea în întârzierea serii dela moară, iată-l intrând cu pasul lui greoi pe poarta casei ducând sub braț o cutie de carton. În ascuțita noastră așteptare orice scârțait de pași prin nămeți ne atrăgea spre ferești. Vine tata! Dar oare ce are sub braț? Era uimirea noastră! El intră și încurcat parcă de naivele noastre priviri stăruitoare, salută cu blândețe, apoi se așează zicând:

- Cine a fost cel mai cuminte și ascultător?

La care toți răspundeam:

- Ba eu! Ba eu!

- Da, toți ați fost cuminți însă, Maria v'a întrecut. Ia du-te, Maria, și adu un braț de lemne să-ți vedem hărnicia!

Am plecat ca fulgerul, căci înțelegeam că ceva bun din cutie mă așteaptă. Când m'am întors eram ca para focului în obraji de grabă și de emoție, la care tata cu obișnuita-i incetinelă a voci spunea:

- Iată, draga tatii, în cutia asta sunt ceva încălțări, pentru că numai tu ai avut papuci până acum.

Eu, în necuprinsa bucurie, mă împiedicam în pași, apoi cu mișcări încete am deschis cutia cu cel mai frumos cadou din viața mea.

- Oh! sunt ghețe noi, noi noul Uitați, chiar că sunt noi! Ce frumoase sunt! am exclamat emoționată, și sub privirile incremenite ale celorlalți mânuțele mele alunecau încet pe lustrul lor.

Le-am încălțat din trei mișcări și cu simțăminte de prințesă călcăm ușor de frică să nu le strivesc. Dar mama, care părea prea ocupată, spunea:

- Oh! Pentru asta trebuie să spui psalmul 50 în fiecare seară.

Iar eu întrecută în bucurie zic:

- Da, pot să-l spun de o sută de ori pe zi că îl știu pe de rost!

La care toți se prăpădeau de râs. Freamătul bucuriei a fost întrerupt de glasul duos al mamei care începea colindul: "O, ce veste minunată".

Când în casă răsuna a sfîntenie, noi, doi câte doi, ne luam de mânuțe lăsând în urmă casa învăluită în lumina palidă a lămpii ce părea acum o fașie dintr'un basm. Înaintam greoi prin nămeți pe ulițele satului făcând cu pași mărunți cărare spre casele învecinate, unde cu răsufierea aproape stinsă ne opream și noi emoții se trezeau odată cu colindul nostru al cărui ecou spunea: "Astăzi s'a născut Hristos".

Maria SAVA

FECIOAREI MARIA

Tu ești Pântec Precurat,
Ce-ai născut un Împărat,
Tu, Fecioară, ai născut,
Pe Cel făr' de început,
Tu, Mierea florilor,
Miresma culorilor,
Talerul-de-Mântuire
Plin de Pace și iubire,
"Miriam" te cheamă
Și ești a noastră Mamă.
Îngerii te-alină,
Că nu ai argint,
Ai iubire-adevărată,
Că ești Una Precurată,
Ești Armă de Blăruță,
Iară cel făr' Credință
În cale nu ți se-arată,
Că ești Una Precurată!

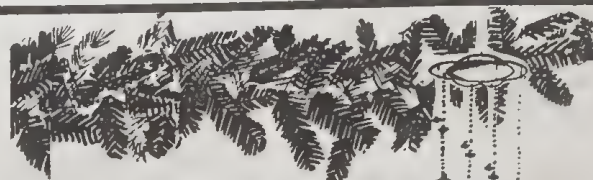
Eugen Vlad PĂRĂU
14 ani

MOȘ CRĂCIUN

Moș frumos ca din icoane
În brăduț nu vreau bomboane
Că așa cum zic părinții
O să-mi carieze dinții.
Mult îmi plac că tare-s bune
Vezi necazul Moș Crăciune
Lumea asta, cum te miști,
Toată-i plină de dentiști.
I-auzi, ieri i-au spus lui tata
Să-mi conștie ciocolata.

Știi cât dulciurile-mi plac,
Asta nu le-o iert în veac...
Eu sunt băleșă cuminte,
Dar să-l învățăm noi minte
Crengile spre-a nu fi goale
Adă-mi bombe și pistoale
Și sub pomul de Crăciun
Ce-mi doresc e-un tanc și-un tun.

Dumitru ICHIM

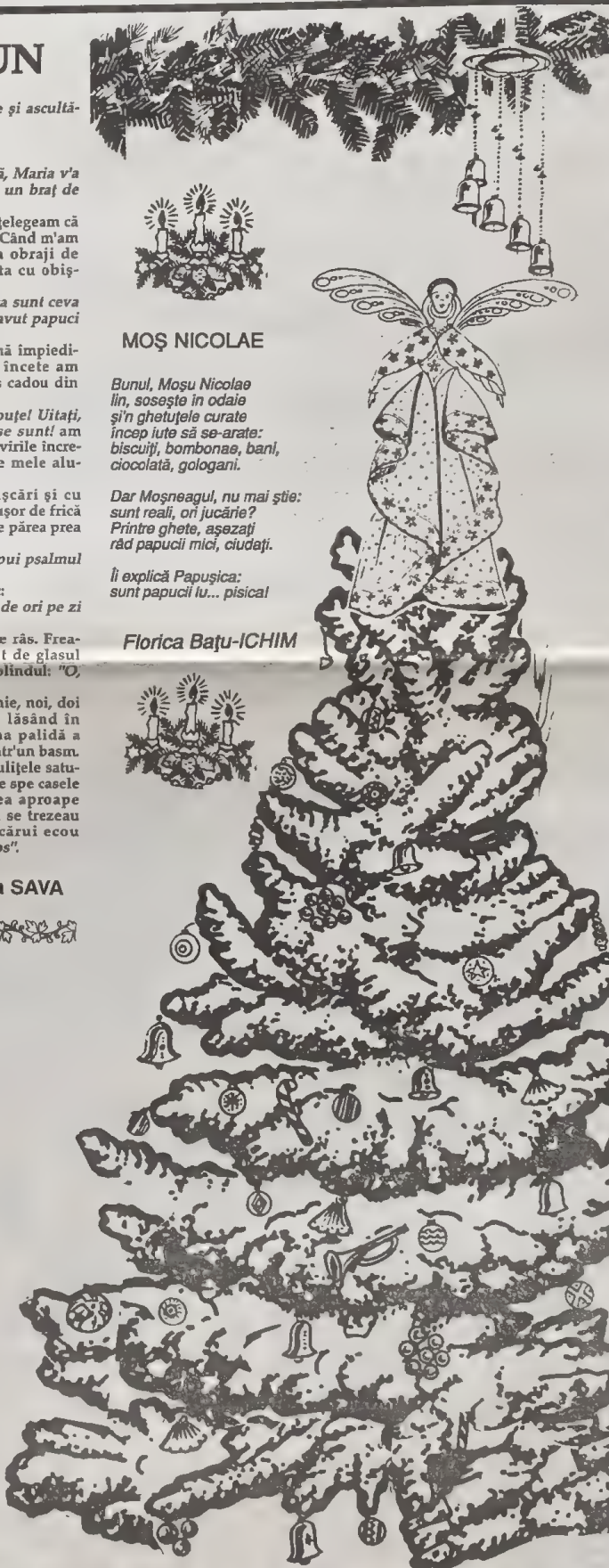
MOȘ NICOLAE

Bunul, Moșu Nicolae
În, sosește în odaie
Și'n ghetuțele curate
Încep iute să se-arate:
biscuiți, bomboane, bani,
ciocolată, gologani.

Dar Moșneagul, nu mai știe:
sunt reali, ori jucării?
Printre ghețe, așezați
răd papucii mici, ciudați.

Îi explică Papușica:
sunt papucii lu... pisical

Florica Bațu-ICHIM

Sărbători fericite!

ȘTIRI, ȘTIRI, ȘTIRI

transmise de Andrei BĂDIN

ȘASE PERSONALITĂȚI DIN PNȚCD CER CONVOCAREA UNUI CONGRES EXTRAORDINAR

Șase personalități din PNȚCD, în frunte cu fostul premier Victor Ciorbea, au redactat o scrisoare deschisă prin care solicită conducerea și filialele partidului să se solidarizeze cu demersul lor privind convocarea Congresului Extraordinar al PNȚCD. Semnatarii scrisorii, Victor Ciorbea, Matei Boilă, Liviu Petrina, Iftene Pop, Ioan Boilă și Vasile Velișanu, solicită: modificarea statutului "pentru a consacra un profund *democratism intern*"; descentralizarea partidului și cooptarea în toate structurile centrale și locale ale acestuia a persoanelor competente și a tineretului; schimbarea strategiei și tacticii partidului, inclusiv în relațiile cu aliații și partenerii, care să consacre noi raporturi în Coaliție și asumarea responsabilității față de actul de guvernare; apărarea identității partidului, a tradiției, idealurilor, valorilor și modelului de om politic pe care l-a promovat în decursul îndelungatei sale existențe, precum și a urașului capital moral acumulat prin milioane de jefte în lupta pentru unitatea națională și împotriva oricăror forme de totalitarism; revigorarea CDR prin refacerea structurilor ei de analiză și comunicare, prin orizontală cu mass media și pe verticală cu organizațiile teritoriale; motivarea Alianței Civice să revină în CDR; evaluarea necesității și a condițiilor rămănerii partidului în actuala Coaliție.

TICU DUMITRESCU ÎL ACUZĂ PE ION DIACONESCU

Președintele Asociației Fostilor Deținuți Politici din România, senatorul Ticu Dumitrescu, a dat publicității un punct de vedere în urma declarațiilor președintelui PNȚCD, Ion Diaconescu, privind faptul că Ticu Dumitrescu nu mai este considerat membru al PNȚCD. Ticu Dumitrescu afirmă că nu a intrat în PNȚCD susținut de Ion Diaconescu și că prezența sa în cadrul acestui partid este perfect legitimată de destinul familiei sale, pentru care a plătit cu ani grei de temniță și anchete cumplite. Ca atare, consideră președintele Asociației Fostilor Deținuți Politici, "este aberant să mi se solicite astăzi o cerere formală de revenire în partidul meu de suflet și conștiință, de fapt adevărata mea casă".

GRECII AU CUMPARAT ROMTELECOM

Noul proprietar al ROMTELECOM este firma grecească OTE, care a câștigat licitația privind privatizarea a 35% din operatorul român de telecomunicații. Suma plătită de OTE este net superioară celei oferite de STET, compania italiană care a participat la licitație. Angajamentul financiar OTE prevede un efort de peste 1,1 miliarde lei, în timp ce STET a prezentat o ofertă care nu includea și garanții bancare, iar suma oferită era doar de 500 milioane dolari, față de 675 oferte de OTE.

ROMÂNIA A ÎNCEPUT LIVRAREA DE ELECTRICITATE CĂTRE REPUBLICA MOLDOVA

La solicitarea Republicii Moldova, România a început livrarea de energie electrică, demers ce va "acoperi" circa 15% din necesarul energetic al Republicii Moldova.

ROMÂNIA RETOGRADATĂ, DIN NOU, LA OBLIGAȚIILE EXTERNE

Agencia de rating MOODY's a anunțat retrogradarea plafonului de rating pentru obligațiunile financiare externe ale României, dela B1 la B3, respectiv cel pentru depozitele bancare în valută, dela B2 la C1. În analiza care însoțește anunțul privind retrogradarea României, Moody's afirmă că necesitățile de finanțare ale României, în 1999, vor fi de circa 4 miliarde de dolari. Deficitul contului curent este așteptat să depășească 2 miliarde de dolari, ceea ce înseamnă 5 la sută din produsul intern brut, în condițiile unui serviciu al datoriei externe de 2,26 miliarde de dolari. Moody's atrage atenția că reluarea finanțării din partea instituțiilor internaționale va fi un factor determinant pentru posibilitatea României de a evita o gravă criză financiară. La 14 Septembrie, Moody's a mai retrogradat o dată România.

DINU GAVRILESCU A FOST ÎNLOCUIT CU IOAN MUREȘAN ÎN FRUNTEA MINISTERULUI AGRICULTURII

Premierul Radu Vasile a decis schimbarea din funcție a ministrului agriculturii, Dinu Gavrilescu (PNȚCD) și înlocuirea acestuia cu Ioan Mureșan, până în acel moment ministrul reformei, tot membru al PNȚCD. Premierul a declarat că schimbarea lui Gavrilescu se datorează unor întârzieri în aplicarea programului ASAL. Premierul a spus că a trimis hotărârea de revocare din funcție a lui Gavrilescu, așteptându-se ca Mureșan să depună jurământul, probabil după festivitățile de 1 Decembrie. Postul lui Ioan Mureșan la Ministerul Reformei va fi girat de către secretarul de stat, Petrică Diaconu.

ION DIACONESCU REFUZĂ IEȘIREA DE LA GUVERNARE A PNȚCD

Președintele PNȚCD, Ion Diaconescu, a refuzat cererea grupului condus de Victor Ciorbea privind ieșirea de la guvernare a PNȚCD. Această cerere a fost făcută la un simpozion al PNȚCD, care a avut loc la Satu Mare, cu scopul discutării actualului rol al PNȚCD în România de astăzi, inclusiv guvernarea de după *Noembrie 1996*. Cererea lui Ciorbea fusese susținută de Matei Boilă, dar declarația finală a simpozionului nu a conținut cererea de intrunire de urgență a Congresului PNȚCD, de a discuta ieșirea de la guvernare a PNȚCD.

Prezent la Bobota, la o comemorare a lui Corneliu Coposu, Ion Diaconescu însoțit de Premierul Radu Vasile a spus că nu este momentul pentru ieșirea de la guvernare a PNȚCD și că acest lucru se poate întâmpla numai când partenerii de coaliție nu vor mai fi loiali. Liderul țărănist nu a făcut nici un comentariu privind loialitatea față de guvernare a partenerilor de coaliție.

ROMÂNIA A PIERDUT ȘI ÎNCHIEIEREA MEMORANDUMULUI CU FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL

România și Fondul Monetar Internațional nu au ajuns să finalizeze nici un plan de finanțare privind economia românească, din cauza lipsei unui program clar de reforme al guvernului român. Misiunea Fondului, care a avut negocieri la București cu reprezentanții Guvernului, a anunțat că va reveni în România în luna Ianuarie. Analizii dela București consideră amânarea negocierilor drept un eșec. De asemenea, analiștii consideră că dacă reprezentanții FMI vor reveni la București în Ianuarie, un Memorandum ar putea fi semnat abia în luna Aprilie, ceea ce înseamnă că finalizarea ar putea veni abia spre sfârșitul anului viitor.

RADU VASILE AFIRMĂ CĂ RETROGRADAREA ESTE UN SEMNAL DE ALARMĂ

Premierul Radu Vasile apreciază că reducerea ratingului României de către Agenția Moody's "era într-un fel de așteptare" și că ea reprezintă un semnal de alarmă pentru clasa politică și pentru situația reală a țării. "Prin urmare România are un mare grad de risc". Aceasta presupune ori instabilitate politică, ori o criză politică sau că alternativa la actuala Putere este inacceptabilă, a precizat premierul român.

80 LA SUTĂ DIN JUDECĂTORII CAPITALIEI ACUZĂ PRESIUNILE POLITICE ASUPRA JUSTIȚIEI

56 de judecători s-au solidarizat public cu Asociația Magistratilor și au cerut respectarea independenței actului de justiție și oprirea presiunilor politice asupra justiției, informează ziarul ZIUA. Totodată, aceștia cer Președintelui Emil Constantinescu și Ministrului Justiției, Valeriu Stoica, să prezinte public probele pe care aceștia înțeleg să își sprijine acuzațiile împotriva celor care lucrează în Justiție.

ADRIAN SEVERIN ȘI ADRIAN VILĂU EXCLUȘI DIN PARTIDUL DEMOCRAT

Adrian Severin și Adrian Vilău au fost excluși din PD, în urma unei intruniri la vârf a partidului. Cei doi au fost acuzați că au dus o campanie de denigrare a liderului PD, Petre Roman. În replică, cei doi deputați l-au acuzat pe Petre Roman că duce o politică dictatorială. În semn de solidaritate cu cei doi deputați, a demisionat din partid senatorul Octavian Stăneanu, directorul ziarului AZI, oficios al PD.

PDSR SE CONSIDERĂ IGNORAT DE PUTERE ȘI ESTE NEMULȚUMIT DE EMITEREA ORDONANTELOR DE URGENȚĂ ÎN EXCES

PDSR a dat publicității scrisoarea adresată de grupul parlamentar al Camerei Deputaților, al acestui partid, Biroului Permanent. În opinia liderilor PDSR "nici până în clipa de față această scrisoare nu a fost luată în considerare și nu s'a primit nici un răspuns la cererile cuprins în ea". De asemenea, susțin liderii PDSR "acest lucru demonstrează atât legitimitatea retragerii Opoziției din Parlament, cât și reaua credință a partidelor din coaliția guvernamentală, care face practic imposibilă existența dialogului între Putere și Opoziție". În scrisoarea grupului parlamentar PDSR din Camera Deputaților, se arată că "într-o democrație constituțională, Guvernul este dator să respecte prerogativele legislative ale Parlamentului ca unica autoritate legiuitoare". PDSR subliniază că prin ordonanțe de urgență s'au adus modificări și completări substanțiale unor legi organice, deosebit de importante pentru ordinea socială și buna organizare și desfășurare a activității statului.

SALA GOALĂ, DAR DEPUTAȚII FIGUREAZĂ PREZENȚI

Biroul Permanent al Camerei Deputaților a fost informat despre situația absențelor în cursul lunii Octombrie. Conform documentului prezentat de secretarul Camerei, pe primul loc în topul absențelor se află grupul parlamentar PNȚCD-Civic Ecologist, cu opt absențe nemotivate. El este urmat de grupul PDSR cu trei absențe, USD și PSM, cu câte două absențe. Pentru fiecare absență nemotivată deputaților li se reține a 21-a parte din indemnizația lunară.

RADU F. ALEXANDRU CREDE CĂ OPOZIȚIA A ELABORAT, ÎN MOD DELIBERAT, O MOȚIUNE "INTERPRETABILĂ"

Senatorul PD, Radu F. Alexandru a acuzat opoziția că a elaborat, în mod deliberat, o moțiune care să lase loc de interpretări, din punct de vedere constituțional tocmai pentru a declanșa o criză parlamentară. El spune că PDSR, prin juriștii săi, știa că textul moțiunii nu poate fi acceptat întrucât se situa "în afara Constituției". "Opoziția a conceput însă o moțiune împotriva președintelui tocmai pentru a determina destabilizarea internă", a afirmat senatorul PD. În opinia lui Radu F. Alexandru "opoziția a declanșat o adevărată ofensivă pentru destabilizarea țării, dorind să demonstreze că singura soluție care se impune ar fi alegerile anticipate".

COL (R)VASILE IANUL ESTE ACUZAT DE DELAPIDARE

Fostul președinte al FC Dinamo București, Vasile Ianul, acuzat că a prejudiciat clubul Dinamo aproximativ cu 2,3 milioane de dolari, va fi judecat pentru delapidare, cu consecințe deosebit de grave, pentru care pedeapsa este închisoare dela 10 la 20 de ani și interdicerea unor drepturi.

PUNR PUNE CONDIȚII PENTRU A REVENI ÎN PARLAMENT

Pentru rezolvarea blocajului politic și parlamentar existent, PUNR solicită coaliției majoritare elaborarea unui program de guvernare pe termen scurt, care să cuprindă cel puțin șase priorități naționale în plan economic și social. PUNR a insistat asupra necesității ca Președintele României să prezinte Parlamentului un raport asupra stării națiunii.

O BOMBĂ PREGĂTITĂ SĂ EXPLODEZE ÎN BUCUREȘTI LA PARADA MILITARĂ DE ZIUA NAȚIONALĂ

Doi cetățeni au descoperit lângă Podul Izvor o bombă artizanală într-o cutie de carton. Dispozitivul exploziv realizat artizanal era pregătit să explodeze în locul prin care ar fi trebuit să se retragă tancurile și rachetele Armatei Române după defilarea de 1 Decembrie. Polițiștii nu au făcut nici un fel de precizări privind identitatea persoanelor care au pus bomba și nici acestea nu și-au revendicat acțiunea teroristă. Aceasta este cel mai important atentat pus la cale după Decembrie 1989.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

CONSTANTINESCU A ÎNĂLAT ÎN GRAD MILITARI IMPLICAȚII ÎN REPRIMAREA

EVENTIMENTELOR DIN DECEMBRIE '89 ȘI ÎN AFACEREA ȚIGARETA
Președintele Emil Constantinescu a semnat un decret pentru ridicarea a 17 ofițeri la gradul de generali. Cea mai spectaculoasă avansare este cea a generalului Constantin Degeratu, șeful Marelui Stat Major al Armatei. În decembrie '89, Degeratu era locotenent-colonel iar în ultimii doi ani a fost avansat de două ori. Numele lui Degeratu este pomenit în unele declarații ale revoluționarilor privind implicarea sa în reprimarea demonstrațiilor din Decembrie 1989. Implicat în afacerea "Țigaretă 2", generalul Bușe a fost avansat la gradul de general de divizie.

VADIM TUDOR TREBUE SĂ PLĂTEASCĂ 20 DE MILIOANE DE LEI UNIIUNII SCRITORILOR

Curtea Supremă de Justiție l-a condamnat la plata unei daune de 20 de milioane de lei, circa 2.000 de dolari americani, pe Corneliu Vadim Tudor, către Uniunea Scriitorilor. Justiția a considerat astfel că Vadim a batjocorit Uniunea Scriitorilor, printr-o serie de articole publicate în săptămânalul "România Mare" și în cadrul unei intervenții la Televiziunea Română. Vadim afirmase că pentru organizarea Congresului Scriitorilor Români din Diasporă a fost cheltuit suma de 300 de milioane de lei, pe cheful și beții interminabile. Vadim a replicat că intervenția sa a fost un pamflet, dar judecătorii au considerat că intervenția pe postul național de televiziune nu poate fi considerată un pamflet, deoarece la emisiunile de știri nu se transmit pamflete.

LIBERALII AU LANSAT DOUA PROGRAME ECONOMICE SUB FORMA DE DECALOG

Partidul Național Liberal a lansat în cadrul Consiliului Național al partidului două programe economice, sub formă de decalog, care cuprind măsuri rapide de reformă. Prim-vicepreședintele PNL, Valeriu Stoica, a precizat că aceste măsuri trebuie luate până la sfârșitul acestui an. El a subliniat că programele nu reprezintă un instrument de șantajare a partenerilor de coaliție, dar a arătat că, dacă nu sunt adoptate, se va pune problema existenței Coaliției guvernamentale.

PD SPUNE CĂ UNIREA LIBERALILOR ÎNSEAMNĂ ÎNCEPUTUL SFÂRȘITULUI CDR

Cristian Dumitrescu, vicepreședinte al PD, a declarat la Suceava că coagularea liberalilor reprezintă începutul unui proces de disoluție al CDR, întrucât liberalii vor să fie "actorii" principali în Convenție, care se va desființa dacă PNȚCD nu va dori să ocupe un post secundar.

ALIANȚA CIVICĂ ACUZĂ NEÎNCEPEREA REFORMEI MORALE

Alianța Civică își menține decizia de autosuspendare din CDR, din dorința de a trage încă un semnal de alarmă colegilor din Convenție și de a se solidariza cu societatea românească, se precizează într-o declarație dată publicității de Alianța Civică, la opt ani dela înființare. Conducerea Alianței afirmă că membrii clasei politice s'au înclăștat într-o campanie electorală perpetuă, ai cărei protagoniști se blochează reciproc, în calitate de adversari și totodată de complici, iar reforma morală, promisiă alegătorilor de către actualii guvernanți, nu a fost începută, se susține în declarație.

Totodată, liderii Alianței atrag atenția că Legea accesului la dosare a fost mutilată și că astfel la alegerile viitoare ne vom găsi în imposibilitatea de a alege un Parlament fără colaboraționiști și protagoniști ai dictaturii.

PNL ANUNȚĂ CĂ A PRELUAT CĂRMA COALIȚIEI

Prim-vicepreședintele PNL, Valeriu Stoica, a declarat la Târgu Mureș, în cadrul unei întâlniri cu membrii organizației PNL Mureș, că raportul de forțe în CDR s'a schimbat, iar în prezent PNL este o adevărată forță în cadrul CDR. "Azi nu mai suntem remorca CDR ca în 1996. Avem acum o altă forță. Azi PNL are cărma în CDR, în timp ce PNȚCD plutește în derivă", a afirmat Stoica. El a mai spus că în situația actuală, în care PNL afirmă că deține o altă pondere în CDR, PNȚCD trebuie să accepte un nou protocol cu PNL, la semnarea căruia se va pune pe de altă parte. Printre aceste condiții, Stoica a spus că formațiunile civice nu mai trebuie să decidă în condițiile politice. În încheierea declarației sale, Stoica a estimat că la viitoarele alegeri, PNL va obține mai mult decât PNȚCD.

VALERIAN STAN S'A RETRAS DIN POSTUL DE PREȘEDINTE EXECUTIV AL AC

Valerian Stan s'a retras din postul de vicepreședinte executiv al Alianței Civice. El își va păstra însă funcția de vicepreședinte al A.C., precum și locul în structurile deliberative de conducere. Motivele lui Valerian Stan sunt de ordin profesional.

VICTOR CIORBEA ÎI CERE LUI RADU VASILE SĂ PUNĂ PICIORUL ÎN PRAG

Victor Ciorbea a avertizat că PNȚCD riscă să rămână doar cu câțiva secretari de stat, dacă va continua politica de cedări în fața PD, care dorește să-și mențină toți miniștrii în Guvernul Radu Vasile. Ciorbea crede că în acest moment Radu Vasile trebuie "să pună piciorul în prag", deoarece programul de reformă are nevoie de o atitudine mai fermă, care să facă față presiunilor continue exercitate de Partidul Democrat.

CONSTANTINESCU A PRMIT DE ZIUA SA DE NAȘTERE DIN PARTEA PREMIERULUI O SABIE DE TOLEDO

Premierul Radu Vasile i-a dăruit Președintelui Emil Constantinescu, cu ocazia zilei de naștere a acestuia, o sabie din oțel de Toledo. Sabia, de tipul celor folosite de Armata Română în urmă cu un secol, are imprimată pe lamă stema Regatului României. De ziua sa, Constantinescu a mai primit 59 de broaște țestoase într-un acvariu, dar oferit de doi consilieri prezidențiali și alți colaboratori ai Președintelui. Darul simbolizează vârsta lui Emil Constantinescu, cât și mersul reformei. De ziua sa de naștere, Președintele Constantinescu a hotărât ca la Palatul Cotroceni să fie "Ziua porților deschise", astfel că cine a dorit a putut intra nestingherit în reședința oficială a șefului statului.

ORTODOCȘII DIN AIUD NEMULȚUMIȚI CĂ PREȘEDINTELE A ASCULTAT COLINDE ÎN BISERICA ROMANO CATOLICĂ

Ortodocșii din Aiud s'au arătat nemulțumiți față de prezența Președintelui Emil Constantinescu la un concert de colinde al Corului "Madrigal" în Biserica romano catolică din localitate. Preotul Gilea al Bisericii Ortodoxe a criticat în numele credincioșilor săi participarea președintelui la evenimentul amintit, spunând că aceasta a reprezentat o umilintă pentru Biserica Ortodoxă. Răspunzând acestor acuzații, Constantinescu a spus că este mândru de faptul că într-o biserică romano-catolică pot fi auzite colinde românești.

VASILE LUPU ÎI ÎNDEAMNĂ PE "VREDNICII COLEGI DIN PNL" SĂ-ȘI VADĂ MAI BINE DE MINISTERELE LOR

Vicepreședintele PNȚCD, Vasile Lupu, a declarat că liberalii ar trebui să-și canalizeze energiile politice în actul de guvernare, mai degrabă decât în a deveni "vioara întâi în CDR". El a adăugat că până în prezent nu s'a văzut nimic la PNL care să îndreptățească o asemenea poziție. Lupu a mai spus că PNL are două ministere cheie: finanțe și justiție, unde putea face mai mult pentru reformă.

TICU DUMITRESCU AFIRMĂ CĂ AR TREBUI SĂ-ȘI CERĂR SCUZE PENTRU ÎNVENTAREA LUI CONSTANTINESCU

Senatorul Constantin Ticu Dumitrescu, președintele Asociației Foștilor Deținuți Politici, a afirmat că atât el cât și Ana Blandiana ar trebui să-și ceară scuze pentru inventarea lui Emil Constantinescu. Declarația lui Dumitrescu a fost făcută la intrinirea de aniversare a opt ani a Alianței Civice.

Vom hrăni pe Ruși ca să nu moară de foame și ei ne vor da gaze naturale ca să nu murim de frig. Totalul schimbului e de \$250 milioane.

Au scăzut depunerile la CEC, un semn că venitul cetățeanului nu-i suficient și își consumă rezervele pecuniare.

Avem flotă, dar stă pe loc. Mai exact, 39 de nave sunt arestate în diverse porturi, pentru neplata datoriilor.

14 călugări și 6 călugărițe au fost arestate pentru că protestat în fața Patriarhiei contra I.P.F. Teoctist. Fiecare a trebuit să plătească o amendă de 80.000 lei.

Ești diplomat român și ești invitat la recepția unei ambasade din București. Nu-ți pune fracul până nu capeți dela MAE bilet de voie, că poți să mergi la recepție. Este o măsură de pe timpul lui Ceaușescu, ce a fost dezgropată de actualul Ministru de Externe.

Au fost prinși, judecați și condamnați la trei ani de pușcărie, trei sergenți majori de poliție pentru că au falsificat și vândut bilete de bun voiaj pe CFR.

Consiliul Municipiului Reșița a hotărât suspendarea călătoriilor gratuite oferite pensionarilor și pentru "salvarea" bugetului, s'a hotărât ca pisicile și câinii să aibă bilet chiar dacă stau în brațele stăpânilor.

Într'un an cheltuim numai \$2 pentru jucării.

Aproape 2.000 de copii sunt părăsiți anual. Ei sunt "pierduți" prin gări, pe stradă sau chiar în fața unor instituții. Ei nu au nici un act ca să poată fi identificați.

Victor Ciorbea, vicepreședintele PNȚCD, a declarat că va rămâne în viața politică. Unii "sfătuitori" îl îndeamnă să revină la viața sindicală.

În primele nouă luni am realizat o producție industrială cu 17,3% mai mică decât în 1997.

Elevii de liceu vor studia o oră de religie pe săptămână.

Primarul Lis și firma Luxten au decis ca Parcul Cișmigiu să fie iluminat toată noaptea.

Zece ofițeri superiori din Ministerul de Interne au fost destituiți și trimiși în fața tribunalului, fiind acuzați de încălcarea atribuțiilor de serviciu și neîndeplinirea obligațiilor profesionale, lucru ce a permis fraudarea instituției cu multe miliarde de lei.

Pentru a presta o muncă oficială, străinii trebuie să plătească o taxă de \$200 pentru primele 6 luni, apoi \$100 pentru fiecare alte 6 luni.

CFR a organizat un nou serviciu: pentru 19.800 lei extra, poți cumpăra prin telefon și primi acasă biletul de călătorie dorit.

Profesorul Dan Zamfirescu, membru în biroul Permanent al Partidului Național Român, a recunoscut că a fost colaborator al Securității.

În luna Septembrie, TVR1 a pierdut 2% din piața bucurăsteană.

"Loteria vizelor" acordă 3.693 de locuri tinerilor educați.

Dinu Gavrilescu a fost înlocuit de Ioan Mureșanu în fruntea Ministerului Agriculturii.

Se rectifică rectificarea bugetului, deoarece venitul bugetului pe ultimele 3 luni a trebuit să fie rectificat. Se prevedea un venit mai mare decât cel realizat.

Benzina de sărbători: 7.500 litrul.

Rata inflației pe Noembrie - 3,9%.

Averea impușcăților se ridică la 4,5 miliarde lei. Tablouri (147), obiecte de fildeș, blănuri, covoare etc.

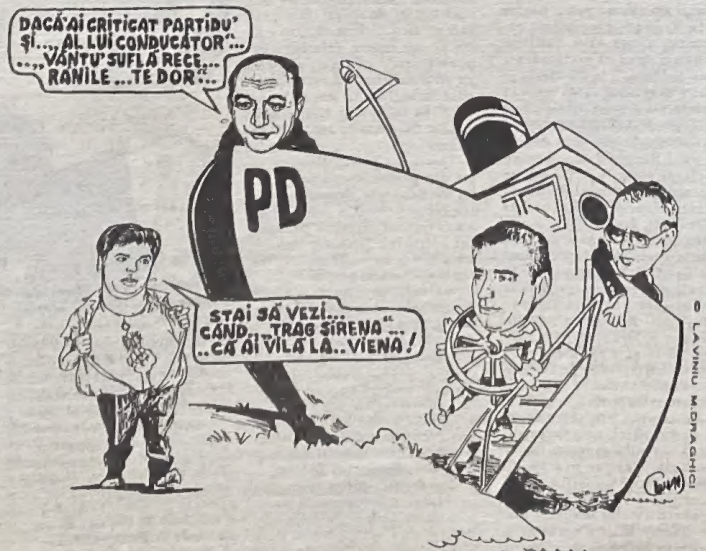
Imunitatea miniștrilor va putea fi ridicată de Parlament cu 50% plus 1 (unu) din voturi.

TIMIȘOARA - Au fost arestați cinci Arabi ce încercau să plaseze 635 de bancnote de \$100 false.

Guvernatorul Băncii Naționale, Mugur Isărescu, a spus-o clar: Decât să avem întreprinderi nerentabile, mai bine să le închidem.

Vreți să petreceți Revelionul în România? Oficiile de turism vă oferă oportunitatea pentru 3 milioane lei de persoană, la un hotel de două stele din Sinaia, Brașov etc.

TAROM a deschis o nouă linie aeriană: București - Copenhaga.

din cele 3 colțuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

SUA - IRAK, JOCUL "DE-A INSECTORII"

În mijlocul lunii Noiembrie, o nouă stare de tensiune dintre Statele Unite și Irak a ajuns la apogeu, amenințând să se pregătească, ca și în Februarie, o intervenție aeriană masivă americană secundată de Marea Britanie.

itate de a vinde pe o perioadă de șase luni o cantitate de petrol în valoare de 5,25 miliarde de dolari, pentru a putea cumpăra hrană, medicamente și alte bunuri de ajutor umanitar. Proiectul nu s'a putut realiza decât pe jumătate, din

tru poziția SUA. Au fost trimise în Golful Persic avioane F-117, B-1 și B-52 urmând ca portavionului Eisenhower să i se alăture și portavionul Enterprise. Pentagonul a făcut un plan de lovituri aeriene de patru zile asupra bazelor militare și centrelor de comandă, ca și a obiectivelor asociate cu programul de arme biologice și chimice.

Pe data de 13 Noiembrie, Președintele Clinton a spus că Irakul va putea să evite un baraj punitiv de atacuri aeriene și de rachete, numai dacă va accepta imediat și necondiționat reluarea inspecțiilor la fabricile suspecte de a produce arme chimice biologice și nucleare. Saddam a răspuns că va accepta inspecțiile numai dacă drasticile sancțiuni economice vor fi ridicate. El a spus că deciziile din 5 August și 31 Octombrie nu au avut ca scop crearea unei crize sau necooperarea cu Consiliul de Securitate, ci pentru satisfacerea cererilor juste ale Irakului.

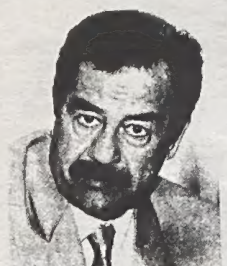
În 1993, Statele Unite au atacat cu rachete de croazieră Cartierul General al Serviciilor Secrete irakiene, după acuzații de complotare pentru asasinarea fostului Președinte George Bush aflat într-o vizită în Arabia Saudită. În 1996 Statele Unite au atacat din nou cu rachete de croazieră puncte din Sudul Irakului pentru a pedepsi intervenția militară asupra Kurzilor din Nordul țării.

În noaptea de 13 Noiembrie Secretarul General ONU Kofi Annan a făcut o ultimă încercare de a determina Irakul să accepte inspecțiile. După o ședință de cinci ore a Consiliului de Securitate el a trimis o scrisoare lui Saddam Hussein. Între timp atât Franța, Rusia, China și Țările arabe au cerut același lucru.

Atacul era prevăzut să înceapă Sâmbătă 14 Noiembrie la ora 9 (Ora Washingtonului). Secretarul Apărării W. Cohen a sfătuit pe Președintele Clinton să atace, aceeași părere și a exprimat-o telefonic Madeleine Albright aflată în drum spre Malaezia pentru o întâlnire economică la vârf. Câteva minute după ora 8, consilierul prezidențial, Samuel Berger a primit un telefon dela CNN din Bagdad că Irakul a trimis o scrisoare Națiunilor Unite anunțând că acceptă inspecțiile. Într-adevăr, la ora 7.30, Secretarul General Annan a primit un fax de patru pagini dela Bagdad, care a fost retransmis Casei Albe. William Cohen a spus că scrisoarea e prea confuză, a venit târziu și deci e mai bine să se meargă înainte. De aceeași părere a fost și Doamna Albright în drum spre mîngîlul din Asia de Est. Samuel Berger a fost pentru oprirea atacului. După ce Pentagonul a estimat pierderea în viață omenști a Irakului la câteva mii, Președintele a pus mâna pe telefon și a ordonat Pentagonului avortarea atacului. Era ora 8.15 și numai 15 minute mai rămăseseră până la atacul care urma să omoare câteva mii de oameni. Șapte avioane B-52 se apropiu de Irak, iar 14 vase de război erau gata să lanseze 300 de rachete de croazieră. Atacul a fost amănat pentru Duminică.

Au început o zi și o noapte de convorbiri neîntrerupte între Casa Albă și restul lumii. Sâmbătă seara la ora 19.20, Irakul oferea Consiliului de Securitate o cooperare necondiționată. Primul ministru britanic Tony Blair a cerut prin telefon ca Irakul să specifice că renunță la refuzurile specifi-

cate la 5 August și 31 Octombrie. La ora 21.06 a sosit răspunsul pozitiv al Irakului.

Saddam Hussein

Părerea generală era acum că Statele Unite nu pot să lovească Irakul după ce acesta a acceptat tot ce a cerut Washingtonul. Duminică dimineața la ora 3, Berger a mai vorbit la telefon cu Kofi Annan pentru a se asigura dacă ONU e de acord cu răspunsul Irakului. După răspunsul pozitiv al Secretarului General, Berger a

telefonat Pentagonului transmitând ordinul președintelui de anulare a atacului.

SUA și Marea Britanie și-au menținut forțele în Golful Persic în caz că vor considera că Irakul nu cooperează.

Nu a trecut decât o săptămână și din nou au survenit dispute între șeful inspecțiilor Richard Butler și reprezentanții irakieni. Acum se cerea Irakului să prezinte documente din perioada războiului cu Iranul (1980-1988) pentru a se vedea dacă acesta a utilizat gazele letale. Irakienii au replicat că au înaintat peste două milioane de pagini UNSCOM-ului și Agenției Internaționale de Energie Atomică și nu mai au ce documente să arate. Agenția a conchis că nu sunt arme nucleare sau arme gata de asamblare în Irak. Primul ministru adjunct al Irakului, Tariq Aziz a acuzat pe Butler că încearcă să ridice un pretext superficial ca să justifice agresiunea americană.

Consiliul de Securitate s'a întâlnit pe data de 24 Noiembrie ca să asculte raportul

șefului inspecțiilor Richard Butler care nu e mulțumit de cooperarea Irakului. Cățiva membri ai Consiliului au întrebat de ce UNSCOM mai vrea să vadă documente. Rusia a

Richard Butler

blocat o declarație a M. Britaniei care voia să arate că nu cooperează suficient.

Criza s'a declanșat încă din 5 August, când Irakul a decis că să întrerupă colaborarea cu inspecții Națiunilor Unite, care cercetează sistemele interzise de rachete pentru arme chimice și biologice. Au fost oprite și inspecțiile de rutină la locurile vizitate anterior. A fost permisă în continuare numai monitorizarea cu videocamere.

Irakul a pledat că și înainte pentru ca sancțiunile impuse din 1991 să fie ridicate, considerând că a răspuns la toate cererile Națiunilor Unite. Guvernul irakian a înfiertat aceste sancțiuni, care au dus la lipsa de hrană și medicamente și la deteriorarea sistemelor de aprovizionare cu apă și electricitate. În ultimii opt ani au murit 1,5 milioane de irakieni cu o rată de 4.500 de copii lunar. Irakul a cerut și modificarea compoziției UNSCOM (comisia specială UN de investigație) în care sunt mai mulți Americani, apreciați ca ostili sau spioni. Bagdadul a cerut și schimbarea președintelui Richard Butler, pe care îl consideră că lucrează în favoarea Statelor Unite, pentru a prelungi sancțiunile cu scopul de a submina pe Președintele Saddam Hussein. Guvernul irakian a declarat că va colabora cu inspecțiile, după ce sancțiunile distrugătoare asupra populației irakiene vor fi ridicate.

Pe data de 30 Octombrie Consiliul de Securitate s'a întrunit și a decis că Irakul trebuie să se supună rezoluțiilor Consiliului fără a garanta ridicarea sancțiunilor economice. Pe data de 31 Octombrie, guvernul irakian a anunțat întreruperea completă a UNSCOM "până când Națiunile Unite vor aborda această problemă într-un mod onest care să aducă la dreptul Irakului de a i se ridica sancțiunile nedrepte". Bagdadul a anunțat că Agenția de Energie Atomică va putea continua să cerceteze și să monitorizeze locurile suspecte. Inspecțiile au fost nevoiți să părăsească Irakul.

Consiliul de Securitate a făcut cunoscut în mod repetat, că nu va ridica sancțiunile decât când va stabili că Bagdadul a colaborat în mod deplin cu inspecțiile.

În Mai Irakul a capitat permisiunea Consiliului de Secu-

cauza că Statele Unite și M. Britanie s'au opus aprobării ca Irakul să importe și echipamentul necesar pentru modernizarea industriei sale de extracție. De altfel din eventual câștig, ONU oprește o treime pentru compensațiile victimelor invaziei irakiene. Irakul plătește de asemenea programul de inspecții UNSCOM.

Președintele Clinton

Pe data de 5 Noiembrie Consiliul de Securitate a condamnat decizia Irakului cerând imediată cooperare cu inspecții, dar nu a specificat utilizarea forței militare în caz de neconformare, la cererea reprezentanților Franței, Chinei și Rusiei. Ambasadorul Rusiei Serghei Lavrov a subliniat că utilizarea forței împotriva Irakului va avea un "grad mare de consecințe imprevizibile și periculoase" pentru pacea din Orientul Mijlociu, ca și pentru eforturile viitoare de a monitoriza programul de înarmare al Irakului. Ambasadorul Chinei a subliniat că numai dialogul și consultațiile pot rezolva problema. Statele Unite și M. Britanie au insistat că au autorizarea necesară de a utiliza forța.

În zilele care au urmat, Statele Unite au început pregătirile pentru utilizarea forței ca și în Februarie. Același scenariu cu avioane care se pregătesc de zbor, soldați care își lasă rămas bun și Israelieni ce își scot măștile de gaze. Secretarul Apărării William Cohen a făcut ca și atunci un tur al țărilor din Golf, pentru a obține aprobarea acestora pen-

TRUPELE ISRAELIENE SE RETRAG CU HOPURI

După o amănare de două săptămâni și trei zile de deliberări, Primul ministru israelian Netanyahu a reușit să obțină ratificarea acordului dela Wye de către guvernul său. Pe data de 11 Noiembrie, 17 miniștri au votat pentru, 5 s'au abținut și 4 au votat contra.

În Knesset (Parlamentul israelian cu 120 locuri) aprobarea a fost mult mai ridicată, cu 75 de voturi pentru, 19 contra, 9 abțineri. Saisprezece deputați nu au votat. O aprobare cu mult mai mare chiar decât cea obținută în 1993 de partidul Laburist pentru acordul dela Oslo. Numai jumătate din coaliția guvernamentală a votat pentru, iar doi din membrii guvernului de coaliție al lui Netanyahu au votat contra. Desigur toți membrii partidului Laburist de opoziție care a început tratativele de pace cu Palestina, au votat pentru.

Când a prezentat acordul parlamentului, Netanyahu a declarat cu o notă aspră: "Spre deosebire de alții, nu-mi fac nici un fel de iluzii. Nu cred într-un nou Orient Mijlociu și nu ne-am întors dela Wye cu promisiunea că un nou soare va străluci punând capăt imediat celor 100 de ani de conflict". La încheiere, Netanyahu a spus: "Acesta nu este o zi de triumf".

Durii din partidul său ca și cei din partidele religioase nu au avut cuvinte elogioase pentru Netanyahu. Cu totul altfel s'au exprimat membrii partidului Laburist. "Înainte pentru pace!", a spus unul din reprezentanții acestui partid.

Astfel, pe data de 20 Noiembrie, a început prima retragere a trupelor israeliene din cele trei sconte când 7% din Malul de Vest a trecut sub control deplin palestinian și 2% sub control comun palestinian-israelian, însumând o suprafață de 563 km². După ce vor avea loc a doua și a treia retragere, Palestinenii vor controla 40% din Malul de Vest.

Dacă retragerea trupelor israeliene a fost primită oarecum cu reținere de Palestineni, deschiderea aeroportului dela Gaza a fost un prilej de mare entuziasm, fiind considerată ca

un pas înainte de suveranitate și o deschidere spre lumea din afară care va permite o înflorire a comerțului.

Aeroportul a fost proiectat de ingineri marocani, iar fondurile necesare (60 milioane dolari) au fost donate de Egipt, Maroc, Spania și Uniunea Europeană. Aerodromul are o pistă suficient de lungă pentru avioane B-747.

Israelienii îl descriu ca un aeroport sub jurisdicția israeliană, fiindcă ei au control asupra securității, orarului și rutelor de zbor. Palestinaienii cercetează documentele pasagerilor, dar le înmânează apoi după un geam israelienilor, care au dreptul de a percheziționa pe pasageri, bagajele și navele aeriene.

Echipamentul de înaltă tehnică electronică donat de Germania și Spania a fost mult vreme blocat de Israelieni încă deocamdată nu vor putea fi asigurate decât zboruri de zi.

Președintele Clinton și Arafat la Conferința dela Washington

La 30 Noiembrie a avut loc la Washington o conferință internațională a donatorilor pentru ajutorarea Palestinenilor. Președintele Clinton a făgăduit un surplus de 400 milioane dolari la cele 100 care se alocă în fiecare an de SUA, din 1993 după semnarea acordului dela Oslo. El a apelat și alte state bogate pentru donații încă se speră la un ajutor financiar de 3 miliarde de dolari față de 2,3 miliarde promise în 1993.

Washingtonul vrea să ridice economia palestiniană pentru a

ajuta pe Arafat să scadă influența organizației Hamas, care a căutat să obțină suport public prin clinicele medicale, școli și cluburile sportive pe care le sponsorizează.

Retragerea israeliană a fost din nou un semn de întrebare, după ce Netanyahu a declarat că nu vor mai fi retrageri ale forțelor israeliene dacă autoritatea palestiniană nu oprește "actele de afajare și violență", nu abandonează planurile de a declara un stat independent în Mai 1999 și nu acceptă criteriile israeliene de eliberare a prizonierilor palestinieni. Palestinenii au respins noile condiții ale lui Netanyahu. La rândul ei, și administrația Clinton a respins pretențiile israeliene, insistând ca acordul dela Wye să fie transpus rapid în aplicare.

Atmosfera tensionată a fost cauzată de demonstrații în urma asasinării unui Palestinian de către un extremist evreu mascat, și de protestele

Palestinenilor pentru eliberarea prizonierilor, soldate ca bătaia unui soldat israelian. Palestinenii sunt nemulțumiți de faptul că din cei 350 prizonieri eliberați marea majoritate sunt deținuți de drept comun și nu prizonieri politici. Se așteaptă sosirea la Gaza a Președintelui Clinton pe 14 Decembrie, conform promisiunii dela Wye, de a asista la ședința Consiliului Național Palestinian, care urmează să abroge din Cartă punctele care cer distrugerea Israelului.

DEZINTEGRAREA ȚĂRII DOUĂ GUVERNE, DOUĂ ATITUDINI

—Claudiu MATASĂ—

Examinând eșichierul geopolitic de azi, nu se poate să nu fi frapat de modul total diferit în care două țări vecine, Iugoslavia și România, au tratat integritatea lor teritorială. Departe de a încerca să înțeleagă crimele comise într-una din aceste țări, sau să laud supunerea la cerințele organizațiilor internaționale în cealaltă, scopul acestui articol este altul. El încearcă din dorința de a înțelege în care un guvern a lăsat dinții la integritatea teritoriului țării sale, bravând distrugerea țării sale de către o alianță cu mult superioară numeric și tehnic, iar celălalt a renunțat la integritate, în scris, în speranța unei îmbunătățiri economice (oricum, de "asigurare împotriva unei agresiuni" nu putea fi vorba). Într-un articol anterior, publicat prima dată în *Cuvântul Românesc*, Iunie 1997 și reluat apoi în *Meditații (O voce stridentă?)*, mi-am arătat surprinderea că într-un înalt for în care se dezbătea candidatura României la NATO în capitala Statelor Unite (și la care au participat personalități oficiale românești) nu s'a găsit vreo altă voce care să arate, dacă nu injustețea cerințelor, atunci măcar durerea pricinuită Românilor de pretutindeni de această constituire a înstrăinării sau intensificării... De atunci a trecut peste un an și jumătate, iar rezultatele materiale obținute în urma donațiilor menționate sunt evidente, ca și "îmbunătățirile" situației Românilor din teritoriile cedate... Dar să ne întoarcem la încercarea de a înțelege pentru ce un guvern a mers până la a risca distrugerea țării sale, iar celălalt până la a-și asuma condamnarea de către generațiile următoare.

Pentru Sârbii, regiunile Kosovo (Câmpia Mierlei în limba sârbă) și Metohija (Moșia mănăstirii în limba greacă), cunoscute împreună sub numele de Kosmet, au o însemnată îndoeșie istorică. Popor slav, venit din Nordul Europei, Sârbiile se așază în Balcani la sfârșitul sec. VI. Încă din sec. IX, bizantinii îi menționează ca fiind deja organizați, pentru că în următoarele secole, Sârbiile din regiune s'a cunoscut o dezvoltare deosebită. Astfel, orășelul Pec, pe atunci unul din marile orașe europene, a fost sediul patriarhatului sârb între 1346 și 1459.

Această situație a fost schimbată dramatic de Turci care, ocolind Bizanțul pe care nu l-au cucerit decât în 1453, au atacat Balcanii. După bătălia sângeroasă de la Câmpia Mierlei (1389), țaratul sârb a fost desființat, stăpânirea turcă extinzându-se în mai toată Peninsula Balcanică. În timp, spre deosebire de Sârbi care au rămas ortodocși, Albanezii au fost convertiți la Islam. În ciuda unor victorii învingătoare precum cele ale lui Ștefan Bănuț la Castriota - Skanbeg, care a reușit să alunge Turcii 24 de ani, Albanezii s'a fiefmulari. Aceasta s'a datorat deosebit faptului că pe de

o parte Albanezii au fost din todeauna buni luptători, iar pe de altă parte, pentru că la Turci nu era importantă naționalitatea, ci religia. În timp, Albanezii au ajuns să dea Turcilor un număr însemnat de căpetenii militare și chiar mai mulți viziri. Identificarea intereselor Albanezilor cu Islamul a dus la împrăștierea acestora prin tot Imperiul Otoman (cunoscuți și la noi ca arnauți), precum și la întârzierea în dezvoltarea caracterului național și identității culturale (albaneza nu a devenit o limbă scrisă decât la începutul secolului XIX). Abia în 1912 Albanezii s'au revoltat împotriva Imperiului Otoman, devenind din nou autohtoni.

Aflați între regiuni populate de o majoritate sârbă și albaneză, cei din Kosmet au fost supuși în cursul celor cinci secole de stăpânire otomană la o continuă migrare. În acest proces, Sârbi au plecat, iar Albanezii le-au luat treptat locul. O deplasare în același sens a avut loc și în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, când circa 100.000 de Sârbi și Muntenegreni au fost deportați din regiune.

Datorită unui proces de "ethnic cleansing" generat de populație (asemănător celui care se întâmplă astăzi în România în zona secuimii), în 1961 s'a ajuns ca 67% din locuitorii să fie Albanezi, în 1991 să fie 82,2%, ca astăzi să ajungă la 90%. Cum se întâmplă adesea în astfel de cazuri, în urma presiunilor externe și interne, guvernul Serbiei, prin constituția din 1974, a trebuit să acorde regiunii, autonomie. În urma unor manifestări de "stat în stat", această autonomie a fost însă retrasă în 1989. Ca urmare a slăbirii Serbiei de războiul fratricid care a dus la desprinderea altor regiuni, forțele albaneze din regiune au declarat Kosmet independent, alegând un parlament în exil și o conducere de stat.

Urmarea este astăzi bine cunoscută: pe de o parte Sârbiile caută să-și păstreze controlul (fie el și în condițiile unei autonomii) asupra unei regiuni care este istoric sârbă dar care este populată în foarte mare măsură de o altă etnie care le este ostilă. Pe de altă parte, guvernul Kosmetului, condus de Ibrahim Rugova, nu pare să accepte mai puțin decât o totală independență.

În perspectivă, este tot atât de indoielnică responsabilită "atrocităților" comise în Bosnia și acum în Kosmet să fi fost doar un Karadžić sau Milošević (interesant de menționat, în problema Kosmet guvernul Milošević este sprijinit de opoziție), precum este și faptul că în insurgenții albanezi să fi fost pașnici și străini de exodul în masă care a determinat amenințarea NATO. Ceea ce apare ca deosebit de instructiv este cum, pentru o regiune relativ săracă și locuită de o populație ostilă, un stat slab mult economic și militar precum Serbia (devenită din nou Iugoslavia în 1997) a preferat să înfrunte probleme economice serioase, tergiversând de-a lungul anilor tratativele, ca

să ajungă de curând până la marginea prăpastiei înainte de a re-ocupa autonomia unei regiuni. Amenințările cărora le-a făcut față Milošević nu s'au redus doar la aspecte militare, ci s'au extins și la cele personale. Astfel, BBC News din Martie 9, 1998, menționează "surse înalte" care precizează lichidarea acestuia folosind "Soluția Română", cu referire la executarea Ceaușecștilor din Decembrie 1989.

Lăsând deoparte problema "Republicii Moldova", care își va găsi, sperăm, cursul normal, să vedem, în afara justificării de "fail accompli", dacă donarea Basarabiei de Sud, Bucovinei de Nord, Ținutului Herța și Insulei Șerpilor va putea fi înțeleasă și acceptată de generațiile de Români de mâine. Ținând seama de bărbajul de informații la care Românii au fost supuși în ultimii ani, voi căuta să relev doar esențialul.

Datorită așezării lor, Românii au fost victimele năvălirilor barbare, nepunând forma state organizate decât relativ târziu. Oricât de târziu ar fi fost acestea, pretendenții la teritoriile menționate mai sus, Rusia și "urmașii" acesteia, Ucraina, au fost mult mai târziu. Primul contact al trupelor rusești cu granița Moldovei, a avut loc în 1711, între Dimitrie Cantemir și Petru cel Mare stabilindu-se nu numai o alianță, ci o prietenie. Deși mulți moldoveni trăiau și la Estul Nistrului, granița era pe acest fluviu: spre deosebire de Prut, pe al cărui mal nu s'au aflat cetăți de apărare, pe cel al Nistrului au fost mai multe. În vremurile moderne, nu numai Rusia ci și Austro-Ungaria a căutat să profite de slăbiciunea unor principate care au fost secătuite de luptele cu Turcii și apoi de birurile acestora: ca preț pentru negocierea păcii dela Kuciuk Kainardji dintre Ruși și Turci (1774), aceasta a pretins un "cordon sanitar" care să țină cele două puteri departe, Nordul Bucovinei.

Mai târziu, Caterina cea Mare, prin tratatul dela Iași (1792), recunoaște granița Moldovei la Nistru. Înfrântă în 1812, Înalta Poartă cedează Rusiei, fără o justificare legală, Basarabia (aceasta avea statutul de "protectorat" și nu de posesiune). Bucuros, ministrul educației din Rusia a declarat atunci că anexarea Basarabiei i-a împins țara mai aproape de Balcani, generând un valoros cap de pod pe Dunăre: "pentru prima dată în istorie, Rusia a reușit să-și anexeze supuși creștini din teritoriile ocupate de Turci în Europa".

Din nenumăratele citate din cartea lui Anton Crihan "Drepturile Românilor la Basarabia după anumite izvoare rusești" (Humboldt State Univ., Arcata, CA 1986) este ilustrativ raportul din anul 1827 al lui Timokovski, guvernator general al Basarabiei. În acesta se arată că provincia sa "are două categorii de locuitori: Moldoveni autohtoni și vagabonzi care au reușit să se acționeze acolo. Toate elementele criminale din Rusia caută să ajungă aici, cu scopul clar de a-și ascunde

urma fărădelegilor".

Între 1812 și 1944, Rusia a invadat Moldova și impus în România de nu mai puțin de 12 ori. Probabil cea mai mișelească acțiune a fost "recompensa" pentru puternicul sprijin acordat Rușilor împotriva Turcilor în 1877 (Osman Pașa, conducătorul armatei turce, s'a predat unui ofițer român, și nu unui rus). Fără ca să respecte Convenția dela București, care le permitea dreptul de pasaj în schimbul apărării integrității României, în cursul retragerii lor, Rușii au anexat Sudul Basarabiei...

După Primul Război Mondial și Conferința dela Paris (1920), ținuturile românești înstrăinate s'au reîntors la matcă. Parlamentul (rada) Ucrainei, astăzi "moștenitoarea Uniunii Sovietice" a recunoscut unirea încă din 1919, cu precizarea că granița cu România se află pe fluviul Nistru. Aceasta nu era de mirare, deoarece ce cu numai doi înainte, statisticile arătate ca în Basarabia Românii erau în proporție de 86,7%, iar Rușii și Ucrainenii doar 1,3%...

Astăzi, ca și în trecut, când de exemplu Talleyrand în 1805 propunea senin ca atât Moldova cât și Valahia să devină "cordon sanitar" sub control străin, pentru a putea păstra pacea între Turcia și Rusia, Puterile Europene sunt dispuse să treacă, pentru a dobândi liniște, peste drepturi ancestrale și nedreptăți flagrante. Printre ultimile, amintim doar Tratatul Molotov-Ribbentrop care oficial este denunțat până și în Rusia.

Ceea ce este însă și mai de neînțeles este însă cum guvernul român de astăzi, în naideja unei redresări de import, a fost capabil să admită în scris, în timp de pace și fără un referendum, cedarea ținuturilor respective, fără a avea măcar garanția că "gestul" va fi recompensat. Să fi fost acesta atât de intimidat de soldații foștei puteri vecine care astăzi, ca să se poată întreține, au trebuit să devină salahori și fermieri? Ori au avut loc cumplite amenințări personale, de care nimeni nu știe nimic? Poate fi oare această donație a unor pământuri aparate cu sângele străbunilor de-a lungul secolelor, comparată cu situația din Iunie 1940, când, sub amenințarea iminentă a Armatei Sovietice, guvernul român a trebuit să-și retragă administrația din teritoriile răvnite, fără însă ca să le admită pierdere?

În fața istoriei, atitudinea diametral opusă a celor două guverne față de problema integrității teritoriale a țării vremelnice încredințate conducerii lor nu va putea fi apreciată decât într'un singur fel. Pentru aceasta însă, îl las pe cititor să cumpănească: de-o parte, dăruirea și curaj împins la limită pentru păstrarea unui teritoriu locuit de o populație străină și ostilă, iar pe de altă consfințirea unui rapt care a dus la înstrăinarea a milioane de frați pentru un iluzoriu blid de linte...

EFEMERIDE

NUMAI TINERETUL

După nouă ani dela Revoluția Tineretului din România, starea în care se află țara și populația țării este mai rea decât atunci.

Pe timpul comunismului, oamenii neavând ce cumpăra, aveau, relativ, mai mulți bani în buzunar. Lipsa alimentelor și a altor bunuri de larg consum îi ducea la economii și atunci depuneau cu ani de zile - în avans, fără dobândă - costul unei mașini, fabricate în România, și așteptau până le venea rândul. Alții depuneau avansul pentru un apartament care se construia cine știe în ce cartier, dar ce conta.

În lipsa programelor de televiziune, oamenii își cumpărau câte un aparat "video" și o industrie la negru, de tras filme pentru "video" înflorise cu succes, încât la bursa neagră, un aparat "video" echivala cu avansul pentru un apartament. Câți s'au pricopsit cu acest fel de afaceri, mai ales cei care aveau rude sau cunoștințe prin lumea liberă.

Luxul femeilor și al bărbaților era etalat prin îmbrăcăminte "dela pachet", cumpărată tot la bursa neagră dela cei care primeau pachete din străinătate și nu erau urmăriți de Securitate, deși aceasta era misiunea securiștilor...

Gestionarii de magazine ajunseseră clasă privilegiată și greu puteai pătrunde în clanul lor închis, unde se făceau și se desfășeau multe afaceri.

Deasupra tuturor acestora pendula totuși ca o sabie a lui Damocles "mâna lungă a Securității", care lovea după plac și după ordin.

Acum toate acestea au fost aproape uitate. Chiar cei care au suferit cu permanenta teamă de ce va aduce ziua de mâine, nu mai amintesc de ele.

Acum piața este plină de produse, în magazinele din România poți găsi tot ce vrei, dar mai ales marfă proastă adusă de niște afaceriști verosi, dar Românii trece pe lângă vitrine și prin piață socotind câți cartofi poate lua din banii ce-i mai are, sau dacă este mai bine să cumpere varză în loc de cartofi, pentru cheltuielile de întreținere i-au luat jumătate din cât a primit. Câți de școală pentru copii, îmbrăcăminte, tălpi la pantofi, poate din ce va lua luna viitoare.

Pe străzi, în tramvaie, autobuze sau metro, la birouri, prin magazine, oriunde îi întâlnești, oamenii privesc încruntați, zâmbetul le-a dispărut de pe buze și toți par încărcăți de o energie negativă, gata oricând de explozie.

Tinerii sunt crispați, au mers nervos, în continuă căutare de soluții miraculoase. Visează californii și floride, scârbit de neșurinarea celor ajunși multi-miliardari peste noapte, în țara în care ei nu-și pot găsi nici un loc de muncit onest, pentru o bucată de pâine și un pat cald.

Standurile de reviste, ziare și cărți abundă de anticultură, pornografie și defetism. E o mare mândrie să dai cu tifla Mioriței, să te lepezi de Eminescu și să te declari anti-naționalist. Istoria României, un tomberon unde toți nechemății își aruncă dejecțiile mintale, iar deasupra tuturor, cloaca politicianistă pusă pe jaf și pricopseală, ajunsă în fruntea țării prin jocul prestidigităților de clan.

Aflându-mă în tren cu niște prieteni, veni vorba de tineretul din România, care nu găsește altă alternativă decât părăsirea țării, în căutarea unui serviciu mai bun.

"Eu - spunea unul dintre ei - am un băiat care termină anul acesta facultatea și mi-a spus hotărât, că el nu pleacă din țară oricând s'ar întâmpla. Aceasta este țara lui și în ea vrea să trăiască și la bine și la greu".

I-am felicitat pentru felul cum și-a educat feciorul și trenul se apropia de Ploiești.

În compartiment cu noi mai era un tânăr, care tot timpul ne-a ascultat, iar acum se pregătește să coboare. Înainte de a ne ura călătorie plăcută, s'a sculat, s'a prezentat și ne-a spus: "V'am ascultat domnilor ce ați vorbit și mai cu seamă pe domnul al cărui copil nu vrea să plece din țară. Cred că sunt cam de aceeași vârstă cu feciorul dănsului, am învățat, am fost ofițer în armată, iar acum am ajuns șomer. Am căutat de lucru în specialitatea mea și nu am găsit. La Revoluție eram un adolescent și am scăpat neîmpușcat printr-o minune. Ei bine, vă spun cu toată durerea și sinceritatea: acum dacă aș găsi o posibilitate de plecare, m'aș duce oriunde și nu m'aș mai întoarce în țara aceasta unde nu este loc decât pentru hoți și tâlhari. Iertați-mă, vă rog, de cele ce v'am spus și vă urez numai bine".

Se așternuse o tăcere grea și când trenul a pornit, nu se auzea decât "glasul roților de tren".

"Ce se întâmplă în țara aceasta? - întreba unul dintre noi - că doar la putere sunt fărânișii și liberalii care au promis refacerea țării".

"Țărânișii și liberalii? - răspunde celălalt - niște farsori în spatele unor firme învechite. Diaconescu nu este un Iuliu Maniu și nici Ionescu-Quintus nu este un Brătianu. Tânărul are dreptate, dar în loc să plece, să stea aici, cu toți cei de vârstă lui, să-și formeze un nou partid, al lor, al tinerilor care trebuie să conducă țara și să termine odată cu mascarda aceasta..."

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

"REINVENTAREA POLITICII"
DE VLADIMIR TISMĂNEANU

- VII -

— Ion BOIERU —

În punctul (e) se afirmă că există "diferite nivele de oziție la comunism", ceea ce este foarte adevărat, dar totul nu a făcut până acum nici o diferențiere și nici o ecificare a diferențierilor.

Textul pe care-l cităm aduce câteva lămuriri, dar în teren mai largi, pe zone mai întinse (sfera habsburgică și rmană și sfera otomană și rusească), pag.30.

Dacă utilizăm istoria și climatul cultural (inclusiv cel religios) și cel politic vom vedea că perspectiva autorului este deficitară. În spațiul sud-est european țările românești sunt "edificii statale relativ noi", pag.30. Dacă este vorba de state moderne, atunci am accepta poziția istorului. Însă România, înainte de Primul Război mondial a avut o împărțire originală de teritorii, care erau inoscute sub numele de țări: Țara Făgărașului, Țara Ursei, Țara Loviștei, Țara Maramureșului, Țara Oașului, Țara Hațegului etc., care erau omogene, încheiate etnic și liminativ și, în ciuda suprarealistelor teorii istorice moderne și post moderniste, au asigurat continuitatea existenței naționale a poporului român. Marea Unire din 1918 cuprins toate aceste țări de "conștiința românească" în tregul României Mari care a format un stat de tip modern. Conștiința etnică era foarte pregnantă în aceste țări, apă cum înainte vreme era și în Voievodatele de pe ăprinsul provinciilor românești. În cuprinsul acestor ievodate și țări, a existat o magmă etnică, care a asigurat pravițuirea și continuitatea românească, în devenirea orică.

Identitatea națională nu s'a pierdut nici sub presiunea ctaturii marxiste, deși intenția și programul marxist era o istrugere completă a etnicului românesc încheat și de igină străveche.

Nu "plictisul general" i-a făcut "pe oameni nefericiți", ci grijoarea că își pierd identitatea etnică. Plictisul nu constituie o rezervă revoluționară. În realitate a fost vorba de denaturare radicală a realităților românești, politice, culturale, morale și a idealurilor naționale. Marxismul aducea rme și valori noi în contextul istoric al poporului român, ure nu se potriveau deloc cu fondul sufletesc național. idicarea națională din 1989 s'a făcut pentru a opri proce-ul de dezagregare a întregului național, și pentru a restali- identitatea națională a neamului românesc. Pentru a pri genocidul marxistilor, care vizau dispariția ro- nitații. Asta, nu însemna un plictis, după limbajul lui ismăneanu, care este mai degrabă o explicație batjocori- are, adică foarte superficială față de tragedia pe care a perimentat-o poporul român.

Tismăneanu revine mereu la termenul democrației, ca și nd acesta ar fi un fel de Arcă a lui Noe, prin care se pot lva țările de după fosta Cortina de Fier. După socotelile le, numai Cehoslovacia ar avea o "consistență tradiție emocratică", pag.30. Ne este greu să cunoaștem sursele de formare ale autorului, însă nici nu mai este nevoie de ezbate pe această temă, pentru că în continuare ne bește o altă afirmație, oarecum nevinovată pentru un rrior de geniu, care ignoră realitățile românești. Iată usele sale: "nu trebuie să uităm că schimbările au avut e pe fondul integrării europene și ca preț al angajării în rme de politică autoritaristă ar putea fi izolarea inter- ațională și o perpetuare a stării de subdezvoltare care a rovacat căderea comunismului", pag.30.

În numele cui aduce Tismăneanu această gravă ame- ințare? El nu știe, oare, că dizolvarea din fondul european, unor țări de după Cortina de Fier a fost realizată de area asociere a unei părți din Occident cu armatele roșii e Moscovei bolșevice, și a răvășit toată viața Europei? ările de după Cortina de Fier au fost împinse acolo de iopia politicianilor occidentali în deplină cărdășie cu ica politică a Președintelui Roosevelt, care nu a făcut un rviu Europei, lăsând o parte din ea să fie stăpânită de

hoardele bolșevice ale Moscovei, cu regimuri de cumplită dictatură. Ele singure s'au eliberat, fără cel mai mic joc de ajutorare pentru câștigarea libertății. În astfel de condiții, cum ar putea Europa (și care anume Europă) să le pună condiții țărilor dominate la discreție de Moscova, care le-a primit cadou dela Occidentului miopi ai finului celui del- al Doilea Război Mondial?

Culmea culmilor de "genialitate" este afirmația că "com- petiția între cele două tendințe - tendința etnocentrică și cea democratică - este evoluția cea mai importantă care are loc după înfrângerea comunismului", pag.30.

Adică, Tismăneanu pune în contradicție cele două tendințe, și știm din poziția lui de până acum, tendința etnocentrică trebuie înlăturată. Și atunci ne întrebăm: în cazul în care acceptăm numai democrația ca zeită supremă, cine face alegerea acesteia? Comunitatea etnică majoritară nu mai are nici un cuvânt de spus în legătură cu destinele ei istorice? În procesul de alegere a formelor de viitor, numai democrația este rațională? De ce este etnocrația de azvârlit la coșul de gunoi, după Tismăneanu? Și, el face mari eforturi să demonstreze că "tradițiile șoviniste anticomuniste nu au dispărut", pag.32 și se tinde la "reinvierea vechilor mituri și iluzii privind rolul predestinat al comu- nității naționale", pag.32.

Să ne înțelegem, oare, înainte de a porni mai departe. Cum sunt tradițiile anti-comuniste, șoviniste?

România așezată la granița răsăriteană a Europei, a sem- nalat prin generația dela 1922, pericolul pe care-l reprezen- ta bolșevismul Moscovei, apărut pe scena istorică în tim- pul celui de-al Doilea Război Mondial. Pericolul pentru existența ființării istorice românești și pentru existența ordinii europene. De ce consideră Tismăneanu că indica- rea și semnalizarea unui pericol, pentru existența unui neam sau a unor neamuri, însemnează șovinism?

Dar oricât ar vorbi de mult despre șovinism Tismă- neanu, un fapt este de o precizie matematică. Presenti- mentele și premoniunile generației dela 1922 au fost veri- ficat de istorie, și de cea românească și de cea europeană și chiar de istoria universală.

Generația dela 1922 nu a afirmat nici un fel de superio- ritate și ură față de bolșevismul sovietic, ci neaderența sufletului românesc la viziunea marxistă și neconcordanța comunității naționale cu principiile ideologice și morale (mai curând imorale) ale marxismului.

Deci, naționalismul acestei generații nu putea fi califi- cat de "șovinist". De altfel, nu este singura învinuire care i se aduce. Nu știu cât de întinsă este cultura românească a lui Tismăneanu, pentru a prinde elementele constitutive ale acesteia. Că sociolog, Miron Constantinescu, fost mem- bru al comitetului central al partidului comunist din România, spunea pe vremea când era mare potentat politic, la un simpozion organizat de el, că o anumită neglijare a unor cărți și autori români, face ravagii, pentru că în clan- destinitate ei sunt mai periculoși, decât dacă s'ar publica opera lor. Și, s'a promis la acel simpozion că astfel de lucrări se vor tipări ca să-și piardă caracterul mitic de a fi citite pe ascuns. Și exemplul oferit auditorului a fost soci- ologia lui Traian Brăileanu.

Acum îi trimitem o întrebare lui Tismăneanu, dacă a citit "Teoria comunității omenesti" de Traian Brăileanu, căci ar fi aflat ce este o comunitate omenească și ce este o comunitate națională și morală. Cartea a fost scrisă înainte de 1940 și orice cititor va avea ocazia să vadă că multe din temele discutate de "Noii Filosofi" francezi din deceniul 1970, au avut, de fapt, un precursor în filosofia lui Traian Brăileanu, din această operă majoră a culturii românești. Și, apoi, așteptăm observațiile critice asupra "comunității naționale", care pentru Tismăneanu apare ca ceva de dis- prețuit, ca fiind fără nici o valoare.

NOTE ȘI
COMENTARIICA PE VREMEA
ÎMPUȘCATULUI

"Aici la noi nu se petrece nimic. Trăim ca pe vremea împușcatului, cum zici tu. Noi știa, pen- sionarii, nu mai sperăm nimic. Am sperat că odată cu schimbarea guvernului lucrurile se vor schim- ba și ele. Ne-am înșelat însă, căci în afară de fap- tul că nu mai sunt oamenii împușcați pe frontieră când încearcă să părăsească țara, altceva nimic nou. Răsufăm mai liber, e adevărat, dar la sfârșit de lună, când lefurile s'au terminat, nu mai avem ce pune pe masă. Sinuciderile se țin lanț. Am ajuns ultima țară din lume, pe scara sărăciei. Trebuie să suportăm facturile de încălzit casa, apa, telefonul s'a urcat, iar pensiile nici nu ne ajung dela o lună la alta..."

"Avem o lege nouă, legea chirilor, care se spune este pentru protecția chiriașilor. O fi, nu zic ba, încă chiria mea este pe placul proprietarului, UDMR-iștii au luat-o razna. Își fac de cap cu cere- rile lor. Azi vor una, ca mâine să ceară alta. Ne-au stălicit orașele. Poartă acum nume duble ca și străzile, de îți vine să crezi că ești în plină Un- garia, nu în România..."

Am început acest articol reproducând extrase din scrisorile ce ne vin din țară. Să încercăm să vedem acum ce zice presa, reproducând din nu- mărul 1612 al ziarului "Jurnalul Național", cele ce urmează:

"Persoanele care găzduiesc străini vor trebui să anunțe poliția în termen de 48 de ore" - se inti- tulează articolul cu pricina, ceea ce a determinat ca cel ce ne-a trimis scrisoarea să scrie ce ne-a scris, că frații noștri din țară trăiesc "ca pe vremea împușcatului".

"Senatul a hotărât cu 109 voturi pentru și 4 abțineri, ca persoanele care găzduiesc străini să anunțe Poliția în termen de 48 de ore. Hotărîrea face parte din Legea privind regimul străinilor adoptată joi de acest for legislativ. De asemenea, hotelurile vor trebui să anunțe Poliției prezența străinilor, în termen de 24 de ore dela cazare. Legea prevede că persoanele fizice și juridice nu pot găzdui străini care nu au documente de călă- torie și vize valabile. Eliminarea acestui articol din lege, propusă de senatorul UDMR Ekstein Peter, a fost respinsă cu 34 de voturi pentru și 60 împotriva.

Legea introduce obligativitatea prezentării unei invitații scrise din partea unei persoane fizice sau juridice române, însoțită de acordul Ministerului de Interne, pentru cetățenii statelor "recunoscute cu tendințe de emigrare" care solicită viză de intrare în România. Invitația trebuie să conțină, pe lângă acordul ministerului, angajamentul per- soanelor care invită, că va suporta cheltuielile ocazionale de ședere străinului pe teritoriul României și cele impuse de înapoierea acestuia în țara de origine, ca și dovada unei garanții bancare la nivelul stabilit de Ministerul de Interne. Societățile de turism prin care străini din aceste țări intră în România au și ele obligația de a consti- tui garanții bancare. Viza poate fi refuzată de autoritățile române, potrivit acestei legi, dacă străinul nu face dovada că are mijloace de întreținere pe timpul șederii în România, dacă există <indicii temeinice> că intenționează să rămână în România, dacă suferă de boli care pun în pericol sănătatea publică sau dacă a săvârșit diverse infracțiuni. Legea stabilește și durata ma- ximă a tipurilor de vize care se pot acorda cetă- țenilor străini. Vizele pentru afaceri și pentru angajare în muncă se vor acorda pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii în țară pe noi perioade de până la șase luni. Aceeași regle- mentare este valabilă și în cazul ziariștilor străini. Viza turistică poate fi acordată pentru 60 de zile, iar viza de tranzit va avea o durată de trei zile, fără posibilitatea prelungirii.

Legea a fost respinsă, în 1996, de Camera Depu- taților, după ce fusese adoptată în Senat" (Beatrice Nechita).

Această lege deșuchetă a fost introdusă de împușcatul, care vedea în orice străin un eventual și posibil asasin și voia să-i țină pe Români în șah, o înțelegem, dar nu putem înțelege de ce anume Dl. Emil Constantinescu a reactivat-o toc- mai acum, când așteptăm cu toții integrarea țării pe drumul democrației.

Nicolae NOVAC

CUVANTUL ROMANESC

The Romanian Voice / La Voix Roumaine

ISSN 0705-8265

Redacția și Administrația:

P.O. BOX 78010

WESTCLIFFE POSTAL OUTLET

HAMILTON, ONTARIO

CANADA

L9C 7N5

TELEFON: (905) 387-1832

FAX: (905) 388-4851

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR

☐

NOU

☐

REÎNNUIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr.

ORAȘUL.....

STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POȘTAL.....

ȚARA.....

PREȚUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE \$50 ABONAMENT DE SUSTINERE

\$35 ABONAMENT INSTITUTIONAL

\$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ȚĂRILE)